

DUNÁNTÚLI KATOLIKUS KERÜLET.

INTERNÁTUS

Dunántúli Tudományos Intézet
PÉCS

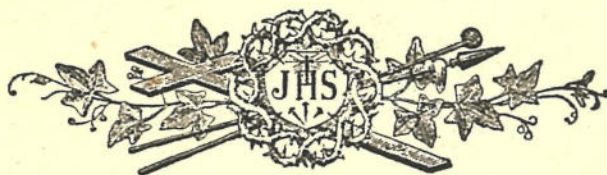
JÉZUSTÁRSASÁGI

PÉCSI PIUS

GIMNÁZIUM ÉVKÖNYVE

AZ 1942/43. TANÉVRŐL

A GIMNÁZIUM FENNÁLLÁSÁNAK 31. ÉVÉBEN.

Leitár 377 / 1943

SZERKESZTETTE: SELMECZY GYULA S. J. IGAZGATÓ.

FODOR FERENC DR.

egyetemi ny. rk. tanárt, a pécsi tankerületi kir. főigazgatóját Magyarország kormányzója legmagasabb elhatározásával a budapesti tankerület élére állította. Aránylag rövid pécsi főigazgatósága alatt egészen kimagasló személyisége minden tekintetben biztos kézzel irányította az ifjúság nevelő-oktatását. Kiforrott világnézete, egész létevékenységével igazolt hazaszeretete, széleskörű tudományos felkészültsége, mindenekelőtt pedig külső magatartásán is átsugárzó puritán alkotóegyenisége, éleslátása és megvesztegethetetlen ítélőképessége saját személyében a mai magyar vezetőpedagógus példaképét állította tankerülete minden munkása elé. Benne állt teljesen az időnek meggyorsult sodrában és következetes elvi hűséggel figyelte a különféle áramlatoknak eredetét, irányát; semmitől sem rettent vissza csak azért, mert új és semmit sem vetett meg csak azért, mert régi. Szeme volt mindenre: az ifjúság harmonikus lelki és testi fejlődésére, a „scire“ és „posse“ egyenletes gyarapodására, tartalmi elmélyülésre és formai — különösen nyelvi tisztaságra, önálló ítéletalkotás készségének a kifejlesztésére, a belső tárgyszeretettel végzett lelkiismeretes köteleességteljesítésre a nevelő és tanuló munkájában egyaránt. Szívből kívánjuk, hogy új tankerületének az igazgatásában Istenért és a Hazáért még sokat, nagyon sokat tehesen és ebben a keresztény magyar jövőt építő munkájában Isten sokáig éltesse!

Kiváló latin írók az ősegyház szolgálatában.

Kedves tanítványaink hosszú nyolc esztendőnek fáradságos munkája árán jutnak el a latin irodalom némi ismeretére. A munka mint mindenütt, úgy itt is a gazdagodás biztos forrásának bizonyul. Gazdagszik a lélek, mikor Livius műveiben a vitézségnek, hazaszeretnek, önzetlenségnek példáit látja, mikor képzelete Ovidius nyomán a tarka-barka mesevilágba elmerül, vagy amikor a komor Tacitusszal a régi, romlatlan erkölcsöket sírja vissza, és derült kedéllyel halad az arany középúton a mosolygós Horatius társaságában. Közben alaki képzést is nyer a művelődésre képes tanuló, és értékelni kezdi a választékos nyelvet, a kifejezésmód változatosságát, a világosságot, a szerkesztés és felépítés arányosságát.

Ami Horatiuson túl van, azt emberek és körülmények elzárják előletek. Pedig hányan nem is sejtitek, mily értékek rejlenek a latin keresztény irodalomban! Szellemet, fordulatosságot, kifinomult nyelvhasználatot a ker. irodalomban is találunk bőven, bár az új idők és új mondanivalók olyan stílust is hoztak létre némelyeknél, melyre azt mondják, hogy: nem klasszikus. De mit mondjunk arról, ami mégis csak fontosabb: a tartalomról? Az emberi életnek célt és értelmet adó keresztény hit fönséges igazságai oly nagy gondolatoknak és oly tiszta, nemes érzelmeknek voltak alapjai és kiindulópontjai a ker. írók előtt, melyekhez hasonlókát a pogány klasszikusoknál hiába keresünk. Ezért Gregorius, Ambrosius, Hieronymus, Hilarius és mások, kik ezeken az alapokon állottak, oly kiváló írógárdát alkottak, mely a keresztény névre fényt és dicsőséget, az emberiségre pedig áldást hozott.

A szépet és nemeset megértő tanítványaink lelki gazdagodását akarom szolgálni, mikor egy hírneves római ügyvédnek, egy kiváló főiskolai tanárnak, és egy költői lelkületű császári testőrkapitánynak gondolat- és érzésvilágában, írói készségének nagyságában a keresztény latin irodalom három kiválóságát próbálom megjelteni.

MARCUS MINUCIUS FELIX.

Ósrómai nemzetségből származott. Családja nem kevesebb mint négy consult, két néptribunust, és több hadvezért adott a római birodalomnak.¹ Amennyire tudjuk, ő a ranglétra szokásos fokozatain nem emelkedett; csak ügyvéd volt; igaz, hogy szt. Jeromos szerint „insignis causidicus“, kiváló ügyvéd.² És mégis, több mint ezer évnek ködbevesző homályából is mennyivel közelebb áll hozzánk, mint bármelyik, nagy méltóságot viselt elődje! Ezt egyedül „Octavius“ c. hitvédő művének köszöni. Ám ez a mű valóban „arany könyvecske“,³ nemcsak azért, mert elég általános vélemény szerint a latin ker. irodalomnak első terméke,⁴ hanem azért is, mert egyrészt beszédes tanuja annak, mennyire szerette egykor egy nagyműveltségű világi ember az ősegyházat, másrészt meg élénk bizonyosága annak a keményveretű, nemes római önérzetnek, mely még az esetleges életveszéllyel sem törődve síkraszállt az egyház becsületéért, amikor az erkölcsi posványban kéjelgő pogány honfitársak kíméletlenül vágták arcába a hittestvéreknek a mindenképpen való alsóbbrendűségnek gyűlöletes vádjait.

Minucius életéről egyébként vajmi keveset tudunk. Bölcsője ott ringott talán valahol Afrikában, mint sok másé, kik vele együtt fényes csillagai a régi ker. irodalomnak. Műve a görög és latin irodalomnak, a szónoklatnak a kiváló ismeretét árulja el. Ő maga éppúgy, mint iskolatársa és legkedvesebb barátja, Octavius Ianuarius, pogánynak született és ügyvédi pályára lépett. Ügyvédi működésében nem egyszer volt alkalma szembekerülni a ker. hit követőivel, és ez a találkozás fájó emléket hagyott szívében. A pogány Caecilius kereszténygyűlölő vádaskodásaira e szavakat adja Octavius ajkára: „Valamikor mi is olyanok voltunk, mint ti; elvakult ostobaságunkban mi is ugyanúgy gondolkoztunk. Míg némely szentségtörőknek, vérfertőzőknek, sőt volt úgy, hogy atyagyilkosoknak a védelmét is elvállaltuk, addig ezeket (a keresztényeket) még csak a meghallgatásra sem tartottuk érdemeseknek... Micsoda fonák bűnvádi eljárást alkalmaztunk, nem hogy az igazság derüljön ki, hanem hogy hazugságot kényszerítsünk ki a vádlottból.⁵ És ha valaki a kínzások közt gyengének bizonyult, és ker. voltát megtagadta, mindent megbocsátottunk neki, mintha azzal az egy tagadással minden „gonosztettét“ rendbehozta volna.“⁶

Nagyon valószínű, hogy éppen a törvényszéki működés vezette el a két jóbarátot a ker. hit világosságára. Megrendíthette őket az az erkölcsi nagyság, melyet az üldözött keresztényeken láttak; az állhatatosság, melyet a kínzásokban tanúsítottak; a győzedelmes öröm, mellyel a vértanú-halált fogadták. „Mily gyönyörű látvány Isten előtt — írja Minucius — mikor a keresztény szembenéz a fájdalommal; mikor ott áll harcrakészen a fenyegetések, kínzások és halálbünteté-

¹ Petz: Ókori lexicon.

² De viris ill. 58.

³ van Hoven. Idézi M. Schanz: Geschichte der röm. Litteratur III 267. old.

⁴ Bardenhewer: Patrologie, 178. o.

⁵ Octavius (Waltzing, Teubner). XXVIII.

⁶ Ugyanott.

sek előtt; mikor a halál suhogását, a hóhér ijesztéseit fölényes mosollyal elintézi, ... mikor mint győztes fél diadalmasan föléje kerekedik annak, aki rá a halálos ítéletet kimondta".⁷ Minucius őszintén, fenntartás nélkül követte barátját a megtérésben. Megtérésére úgy gondolt mindig, mint aki „a sötétség mélységes tengeréből a bölcseségnek és igazságnak fényességére”⁸ felvergődött. Hálájának évezredet álló, gyönyörű emléke éppen hite védelmére írott műve, az Octavius.

Közönségesen úgy vélik, hogy Octavius a II. század végén íródott.⁹ Mivel azonban itt néhány évtized is nagyon emelheti a mű hitvédelmi és történelmi értékét, nem mellőzhetjük el M. Schanz, neves müncheni filologus eltérő nézetét. Okoskodása Octavius ezen szavai-ból indul ki: „Quando unquam regni societas aut cum fide coepit aut sine cruore discessit?”¹⁰ (Ugyan kezdődött-e valaha közös uralom becsületességgel és végződött-e vérontás nélkül? — Ezzel bizonyítja Octavius, hogy csak egy lehet a világegyetem kormányzója.) A keresztények nagy ellenségének, Frontónak a kortársa — mondja — csak akkor írhatta ezt, ha M. Aurelius és L. Verus együttes uralkodását még nem érte meg, tehát 161 előtt. A könyv megírása tehát — vonja le a következtetést — Antonius Pius, (138--161), vagy még Hadrianus (117—138) idejére esik.¹¹

Minucius művének megértéséhez szükséges legalább röviden szemünk elé állítani a II. század jellemképét.¹² Ez a század tovább viszi a pogány Róma szellemi és erkölcsi életének süllyedését. A testiség kultusza óriási arányokat ölt; a legbadarabb honi és külföldi vallásos nézetek olvadnak össze egy lehetetlen teológiába, a büszke Róma géniuszának nagyobb megalázására. És a süllyedő hajó utasai ráérnek felfigyelni a kereszténység rohamos terjedésére és vele szemben szívükben mindjobban helyet adnak a mélységes megvetésnek és gyűlöletnek. Szemükben a kereszténység a római nagyság gyökerének megromtója: az állameszme megtestesítőjét, az isteni cézárt, nem tisztelik az égieknek kijáró tisztelettel; vallásuk az ősi isteneket saját Istene mellett túrni nem hajlandó; még kevésbé szándékozik olyan elszigeteltségben megmaradni, amilyennel például a zsidó vallás megelégedett. Igaz, ebben a században nagy üldözések alig voltak, de amint a keresztény vallás lassankint megszűnik a műveletlenek vallása lenni, úgy mind hevesebb és hevesebb harcot indítanak ellene a szellem fegyvereivel.

A támadók közt nem ugyan valódi súlyára, de akkori tekintélyére és befolyására nézve leghatalmasabb volt M. Cornelius Fronto, M. Aurelius és L. Verus császári ifjak tanítója és a dekadens római szónoklat nagy frázis-mestere.¹³ Fronto, valószínűleg mint senator,

⁷ Octavius XXXVII.

⁸ Octavius I.

⁹ Pl. Bangha—Ijjas: A ker. egyház története I. 142. o.

¹⁰ Octavius XVIII. 6.

¹¹ Schanz i. m. 272. A kérdés megoldása elé némi nehézséget gördít az a tény is, hogy Tertullianus Apologeticuma, mely 197 körül íródott, kétségtelenül összefüggésben van Octaviusunkkal.

¹² Lásd pl. Bangha—Ijjas i. m. 133-tól.

¹³ Jellemzését lásd Schanz i. m. 99. o.

nagy beszédet mondott a kereszténység ellen, és úgy látszik, részben ezt a beszédet adja Minucius a pogány Q. Caecilius Natalis ajkára, aki egyébként földije volt Frontonak, Minuciusnak pedig munkatársa és jóbarátja.

Minucius hitvédő művét híres ókori bölcselők mintájára párbeszédes alakba öltöztette és nagy esztétikai ízléssel megrajzolt keretbe illesztette. Egy gyönyörű őszi reggelen, a törvényszéki szünetek idején, három tógás férfiút látunk az ostiai tengerpart felé haladni.¹⁴ A város szélén az egyik hirtelen megáll és tiszteletteljesen csókot dob az útfélen álló istenség felé. Bő ruhába öltöztetett, komorarcú istenség ez, hajfürtjei homlokára omlanak, kezében az alvilág kulcsait tartja. Az egyiptomi Serapist ábrázolja a szobor, istenét az alvilági lelkeknek és egyben segítőtjét a gyógyulást keresőknek. Octavius nem állhatja meg szó nélkül, hogy meg ne rója Minuciust, hogy Caecilius barátját elvakultságában mindedig meghagyta. Nemsokára a tengerhez érnek. A tengerparton enyhe szellő fujdogál. A lágyan ringó hullámok játékos pajzánsággal csapdossák a sétálók lábait. A kikötő közelében vidám gyermeksereggel találkoznak; a gyerekek azzal mulatnak, hogy kerekre kopott cserépdarabokat szednek fel a homokból és azokat laposan a tenger színére dobják. A játékban az a győztes, kinek cserepe legtovább siklott és legtöbbször felugrott a víz tükréről.¹⁵ Minucius és Octavius nagy gyönyörűséggel nézik a gyerekek játékát, csak Caecilius néma és mogorva. Szavaiból megtudjuk, hogy nagyon sértve érzi magát Octavius megjegyzésétől és azt komoly vitára szólítja fel. Minucius legyen a bíró.

Miután a mólón helyet foglaltak, Caecilius összefüggő, hosszú beszédben védi a pogány világnézetet és támadja a kereszténységet. Az istenekkel, a teremtéssel, a gondviseléssel szemben a teljes kétkedés álláspontjára helyezkedik és nézetében a bölcselők bizonytalansága csak megerősíti.¹⁶ Annál botrányosabb — gondolja, — hogy éppen a keresztények, ez a tanulatlan néptömeg, mer biztos ítéletet mondani ott, ahol a legnagyobb lángelmék is csődöt mondtak. Legbölcsebb eljárás egyszerűen elfogadni az ősök véleményét, akiknek régi vallása naggyá tette a birodalmat. Szerinte a jóslatok teljesülése és a vallásos szokások elhanyagolásának nyomában járó bűnhődés is az ősök vallását igazolja. Ezután Caecilius a keresztények életképét festi meg úgy, amint az a pogányok képzeletének torztükrében megjelenik. Felsorakoztatja a legképtelenebb mesék és rágalmak rövid gyűjteményét; mindazt, amit csak a gyűlölet és a szennyes pogány képzelet kitalálhat. „Hallom — úgymond a többek közt — hogy a száárnak, ennek a csúf baromnak a fejét valami érthetetlen meggyőződésből szentnek tisztelik . . .¹⁷ Az elé, akit vallásukba beavatnak, daraliszttal betakart csecsemőt tesznek, hogy a vigyázatlant becsapják. Ezt a csecsemőt a hitújonc, akit látszólag egészen ártatlan szúrás-vágásokra szólítanak fel, a liszt színe alatt észrevétlenül megsebz és

¹⁴ Octavius II.

¹⁵ Octavius III.

¹⁶ Octavius V.

¹⁷ Octavius IX. 3.

megöli. Ennek a vérét aztán mohón felnyalják, testrészeit nagy sebbel-lobbal szétosztják. Ezzel az áldozattal kötik meg szövetségüket...¹⁸ Mert a keresztények nem vesznek részt a pogány ünnepeken, kerülnek a nyilvánosságot, egész vallásukat titokzatosságba burkolják, Caecilius „latebrosa et lucifuga natio“-nak: sötétben bujkáló alakoknak nevezi őket. Természetesen tanításaik is érthetetlenek előtte. Mert azt tanítják, hogy egykor a világ tűz által fog elpusztulni, a halottak fel fognak támadni és a jó keresztények örökkévaló boldogságra fognak jutni. Mennyire balga hit ez, — véli a pogány — már abból is látható, hogy milyen sorsuk van nekik ebben az életben. Ha itt nem segíti őket Istenük, haláluk után még kevésbé fogja segíteni.¹⁹

Rövid szünet után, melyben Minucius óvatosságra int a nagyhangú beszédekkel szemben, Octavius kezd beszélni.

Beszédében Caecilius gondolatmenetét követi és pontról-pontra cáfolja hamis és rosszakaratú állításait. Az embereknek — úgymond — a természet adja a belátást és az értelmet, nem a jólét és a méltóság; így tehát a keresztények is mondhatnak ítéletet, vallási dolgokban is. Mindenki eljuthat a teremtő, gondviselő Isten ismeretére. Ismert, szép bizonyítékot hoz itt Ciceró nyomán:²⁰

„Ha belépsz egy házba és úgy látod, hogy abban minden a maga helyén van, minden gondozott és szépen elrendezett: mindenesetre azt gondold, hogy annak a háznak van gazdája és az a házban lévő jóknál sokkal különb: úgy amikor a világ ezen épületében is, az égen-földön látod a rendet, gondoskodást, törvényszerűséget, hidd el, hogy van a világegyetemnek ura és alkotója, ki maguknál a csillagoknál és az egész világ valamennyi részleténél is kiválóbb.²¹ A mi Istenünket azonban. — folytatja — látni nem lehet: fényesebb Ő semhogya a szem felfoghatná; megfogni sem lehet: sokkal tisztább, semhogya érinteni lehetne; felmérni sem lehet: érzékeink felett áll; végtelen és mérhetetlen, és teljes mivoltában csak Önmaga előtt ismeretes.²² Vele szemben a pogány istenek, mint azt egy pogány tudós maga is bevallja, tulajdonképpen halandó emberek voltak, mint pl. Saturnus is, kiket érdemeik miatt istenítettek. Nem is ezeknek köszöni nagyságát a római birodalom, hanem a nyers erőszaknak. A jóslatok teljesülése sem bizonyít: hiszen hány példa igazolja tévedésüket! Néha persze eltalálták a valót, — véletlenül, máskor meg a daemonok beszéltek a jóshelyeken.“

Caecilius a ker. vallás szertartásait nevetségeseknek és erkölcsteleneknek tüntette fel. Itt nyilvánvaló a pogányok rosszakarata! Ostoba ember, aki számárfejet tisztel, de még ostobább, ki elhiszi, hogy mi tiszteljük!²³ Gondoljanak a pogányok csak magukra, meg a többiek közt az egyiptomi Apis ökör tiszteletére! Gyermekgyilkos-

¹⁸ Octavius IX. 5.

¹⁹ Octavius XII. 4.

²⁰ Cicero: De natura deorum II 5.

²¹ Octavius XVIII. 4.

²² Octavius XVIII. 8.

²³ Octavius XXVIII.

sággal vádolnak minket: én magam — úgymond — látom, hogy saját édes gyermekeiket kiteszik a vadállatoknak és madaraknak, vagy pedig megfojtva szétzúzzák testüket, sőt vannak, kik gyógyitalokkal még születése előtt kiölik a keletkező emberi élelet.²⁴ Legrútabb erkölcstelenségekkel is megvádolta Caecilius a hittestvéreket. Octavius azokat mint valóságokat olvassa a pogányok fejére. „Olyan dolgokat fogtok rá a tiszta életű és szemérmetes emberekre, amikről el sem hinnénk, hogy megtörténhetnek, hacsak magatokról nem bizonyítanátok”.²⁵ A keresztények erkölcsi életének szép bizonyítékát látjuk még a következőkben: „A börtönök ti közületek való emberekkel vannak tele; keresztény ott egy sincs, legfeljebb hite miatt, vagy olyan, aki hitehagyott.”²⁶

Végre Octavius a ker. életeszményt és a megtámadt ker. tanokat igazolja. Azzal a kifogással szemben, hogy a keresztényeknek nincsenek templomaik és oltáraik, hangsúlyozza azt, hogy az Istent első-sorban lélekben kell imádni, és legszebb áldozat a tiszta szívnek áldozata. A világ végére a bölcselők is gondoltak már; a feltámasztásnak sok analógiáját mutatja maga a természet is;²⁷ különben is nincs abban semmi lehetetlen, hogy Isten feltámassza poraiból az embert, akit semmiből alkotott. A keresztény ember értéket lát a szegénységben, sőt a szenvedésben is,²⁸ míg a jólét és gazdagság nem sokat segít a pogányok lelki nyomorán. Azon meg éppen ne csodálkozzék Caecilius, ha a keresztények távol maradnak a pogány kedvtelésektől. Ismerik például a színjátékok pogány eredetét és annak erkölcsi veszélyeit.

Octavius beszédét befejezte, egy ideig mindnyájan megilletődve hallgatnak. Caecilius nem várja be a bíró döntését. „Octaviusomnak — mondja — szívből gratulálok... Ő legyőzött engem, én azonban legyőztem a tévelygést.”²⁹ Ezzel feláll a három jóbarát, és igazi, szívbéli örömmel indul haza. Örült Caecilius, mert hívő lett, Octavius, mert győzött... „én pedig — mondja Minucius — szintén örültem, mert Caecilius hitt, Octavius pedig győzött.”³⁰

Ezzel Minucius művét röviden át is tekintettük. Mint látjuk, kevés kimondottan ker. gondolat van benne. A szentírásról nem szól, bár gondolatait néhol felhasználja, azokat főleg az apostolok, nevezetesen szt. Pál leveleiből meríti. Krisztus Urunk nevét seholsem említi. Műve szószerinti „apológia”, ügyvédi védőbeszéd a ker. vallás igazi mibenlétét nem is sejtő pogány vádaskodásokkal szemben. Céljának elérésére nagy mértékben felhasználja a görög és latin irodalom remekműveit, első sorban Cicero De natura deorum c. művét, fényes bizonyosságául annak, hogy a ker. vallás nemcsak a műveletlenek vallása. A görög filozófiában kétségtelenül járatos, de bizonyításaiban inkább szónoknak, mint bölcselőnek látszik. Kétségtelen,

²⁴ Octavius XXX.

²⁵ Octavius XXIX.

²⁶ Octavius XXXV. 6

²⁷ Octavius XXXIV.

²⁸ Octavius XXXVI.

²⁹ Octavius XL.

³⁰ Octavius XLI.

hogy a jóakarató pogány intelligenciára nagy hatással lehetett ez a mű: az egy igaz Isten ismeretére vezethette őket és eloszlathatta balhiedelmeiket. Stilisztikai szempontból a mű meg éppen kiválónak mondható, sőt a ker. latin irodalom termékei közt alighanem a legkiválóbb. Minucius igazi klasszikus műérzékkel alkotta meg a két beszéd bájos keretét és szabta meg szellemi épületének arányait. Baumgartner szerint „megvan benne a klasszikus mestermű minden kelléke, és hozzá még a ker. eszményiség és igazság. Minucius nagyszerűen megmutatta, hogyan lehet a ker. bölcséletet és teológiát az óklasszikus alakkal összekötni és belőlük hogyan lehet a klasszikus ker. irodalmat kialakítani.”³¹ Részünkről pedig hála és köszönet illeti Krisztus derék ügyvédjét, mert oly szép példát adott nekünk Egyházunk odaadó, lelkes szeretetére és védelmére.

LUCIUS CAECILIUS FIRMIANUS LACTANTIUS.*

A Márvány-tengernek egyik kelet felé eső, mélyen a szárazföldre nyúló öblének vidékére vezetem képzeletben kedves tanítványaimat. Fényes történeti multnak, tragikus emberi sorsoknak, mérhetetlen vér- és könnypatakoknak zürzavaros emlékei merednek ránk mindenfelől. Ismid nevű török várost találjuk most ezen a tájon; valamikor régen, a város feletti magaslaton, Bithyniának híres fővárosa, Nicomedia állott; tornyok és falak omladékai sejtetik egykori dicsőségét. A békés török iparosok és kereskedők rendíthetetlen keleti nyugalommal tapossák azokat a helyeket, melyeken az ókor legnagyobb hadvezérének, Hannibálnak, és a tőle oly távoleső Thököly Imrének tragikus sorsa találkozott; melyeken a hatalmas Diocletianusnak, majd utódának, a vérengző „vadállatnak”,¹ Galerius Augustusnak trónszékei állottak.

Történetünk idejében a tetterős szervező, Diocletianus trónol Nicomediában. Keleti fény és pompa veszi őt körül; a csillogó drágakövekkel és gyöngyökkel ékes ruhába öltözött császár előtt keleti tiszteletadással borulnak térdre az alattvalók. A császár akarata, hogy Nicomedia a nagy római birodalomnak és a latin műveltségnek méltó központja legyen. Messze vidékről hozat kiváló tanárokat, hogy azok is segítsenek eszméit valóra váltani.

A Krisztus utáni III. század a vége felé hajlott már, amikor a császár kitüntető szavára egy afrikai hajón két híres „professor” érkezett a város kikötőjébe. Flavius az egyik, a latin irodalom nagymestere; a másik a szónoklattan messzeföldön híres tanára, eddig is több kiváló mű szerzője: Lactantius.² Ez utóbbinak gyermek- és

³¹ A. Baumgartner: Geschichte der Weltliteratur IV. 87. oldalon.

* *Jegyzet.* Funk—Bihlmeyer, Bardenhewer és I. Marx szerint írónk neve: Caelius. Ezek a legrégebbi kéziratok írásmódját követik. Azonban Schanz, A. Baumgartner és mások a valamivel későbbi kéziratokban használt „Caecilius” nevet fogadják el. Úgy látszik, ezt kell elfogadnunk a család egyik tagjának numidiai sírfelirata alapján, melyet Schanz idéz: Geschichte der röm. Litteratur III.² 446. oldal. A De mortibus persecutorum c. mű egyetlen kézírata is a Caecilius nevet használja.

¹ De mortibus persecutorum IX.

² Schanz i. m. 445.

ifjúkoráról nagyon keveset tudunk. Afrikában született, vannak, akik úgy sejtik, hogy 247 táján. Szónoklattani tanulmányait Arnobiusnak siccai iskolájában végezte. Itt kedvelhette meg a római szónokok fejedelmének, Ciceronak előkelő, világos stílusát; Cicero lett a mintaképe, melytől aztán nem is tért el soha.

Lactantius tanárának iskolájában a kereszténységről nem sok jót hallott. Hiszen akkor Arnobius nemcsak mint rhetor volt híres; nagy feltűnést keltettek támadásai is, melyeket a keresztény vallás ellen intézett.³ De az isteni kegyelem csodát tett, Arnobius idők multán hitvédő iratot bocsátott közzé a kereszténység érdekében. Tanítványa talán még előbb megtalálta az üdvösség útját. Ugy látszik, a görög bölcseleti rendszerek nem elégítették ki szellemét, viszont a pogány romlottság közepette csodálattal szemlélhette a keresztények példás életét, s így még a nagy keresztényüldözés kitörése előtt kereszténnyé lett.

A hittestvérek ez időtájt békét élveztek.⁴ A nicodémiai hitközség az utóbbi 40 év alatt szépen fejlődött, a császári palotából jól lehetett látni a város fölé emelkedő székesegyházat;⁵ magában a császári palotában is voltak a ker. hitnek hívei. Nemsokára azonban szörnyű vihar előjelei mutatkoztak. Hierocles helytartó, az új-platonizmus híve, volt az egyik felidézője⁶ és Galerius, a Caesartrónörökös, a „minden rosszak legrosszabbika“, akiben „a római vértől egészen idegen vadság lakozott“⁷ — a gonosz szelleme. Nagy feladat volt, az öreg Diocletianus józanabb belátását megingatni, de végre is sikerült. Szörnyűséges siker volt ez! A székesegyház lerombolásával⁸ megindult a legvéresebb, legkegyetlenebb harc a kereszténység ellen, mely tetőpontját talán akkor érte el, mikor Diocletianus nyugalombavonulásával Galerius szabad folyást engedhetett gyűlöletének. Patakokban folyt a vértanuk vére, a legagyafúrtabb kínzások, tömegkivégzések, száműzetések napirenden voltak. Mindenkinek jogában állott a keresztényt, mint kártékony, hitvány férget, összetiporni; részükre irgalom nem volt sehol. Hierocles egy alkalommal oly vérlázítóan aljas ítéletet hozott, hogy — Eusebius történetíró szerint — egy véletlenül ott lévő bátor keresztény nem volt képes magán uralkodni, felrohant a bírói emelvényre, arculütötte a bírót, majd a földre taszította és megtaposta.⁹

Lactantius kénytelen volt az üldözés kitörésekor megválni tanári állásától. Egészen visszavonult a közélettől, vigasztalást és talán némi szórakozást irodalmi működésben keresett. Valószínűleg még az üldözés kitörésének évében, 303-ban, esetleg 304 elején¹⁰ írta meg anthropologiai-bölcseleti művét: *De opificio Dei*, még pedig mint maga mondja, a körülmények miatt kissé homályosabban, mint

³ Bardenhewer; Patrologie 208. o.

⁴ Lásd Funk—Bihlmeyer; Kirchengeschichte I. 82. o.

⁵ De mortibus XII.

⁶ U. a. XVI.

⁷ U. a. IX.

⁸ 303. febr. 23.

⁹ Bangha—Ijjas; A ker. egyház története I. 272.

¹⁰ Schanz i. m. 449.

várni lehetett volna. Műve az emberi test s lélek csodáiban az isteni jószágot és bölcseséget szemlélteti.

Lactantius említett művének írása közben a közvetlen-közelből látta, mint érvényesül a kereszténység ellen napról-napra fokozottabb mértékben a legdurvább erőszaknak és a gonoszságnak uralma. Hamarosan tudomást kellett szereznie arról is, hogy a szellem fegyvereivel is támadják az egyházat. Az egyik támadó egy meg nem nevezett bölcselő volt, ki azonban jellemének gyengesége és képzettségének hiánya miatt könnyű fajsúlyúnak találtatott.¹¹ Veszedelmesebbnek látszott a másik, valószínűleg a már említett Hierocles, aki vádiratában egyenesen a hit egyik alapját, a szentírást támadta. Nyilván meggyalázott hite iránti odaadó szeretete ösztönözte a jó öreg professzort, hogy hite védelmében minden tudását, sok munkával szerzett stílusbeli készségét latbavesse. Életének főművén még 304-ben elkezdett dolgozni. Tovább dolgozott rajta akkor is, midőn az üldözés vihara Nicomedia, sőt Bithynia elhagyására kényszerítette. Befejezésére, úgy látszik, 311-ben újra visszatérhetett a fővárosba.¹² Ekkor jelent meg ugyanis Galerius császár türelmi rendelete, melyben — szörnyű betegségétől némileg észretérítve — még arra is felszólítja a gyűlölt keresztényeket, hogy egészségéért Istenükhöz imádkozzanak (... „debeunt Deum suum orare pro salute nostra...“¹³ 313 körül, amikor a kereszténység diadalmasan került ki az üldözések viharából, a nagy mű: *Divinarum institutionum libri VII*, már készen állott. Ennek első részében a pogány sokistentant és az egymásnak ellentmondó pogány bölcséleti rendszereket cáfolja. a másokban az igaz bölcseségre, majd az igaz bölcseségen keresztül az igaz vallásra kalauzolja az olvasót. Mindkettőt maga az Isten Fia hozta le az égből, megtanítva az embereket Istenhez és embertársaikhoz való viszonyuknak és az ebből fakadó kötelességeiknek ismeretére. Végre művét azzal koronázza, hogy kifejti, a földi Isten-szolgálatnak mily nagy lesz a jutalma a másvilágon.¹⁴ A mű megírása után hamarosan annak „kivonatát“ (Epitome) is megírta, de nem szolgál rövidítéssel, hanem szabad átdolgozással.

Körülbelül egy évvel azután, hogy Constantinus milanoi rendeletével a kereszténységnek a pogányságon aratott döntő győzelmét megpecsételte, napvilágot látott egy mű, melynek szerzője a szemtanu megbízhatóságával vázolja az utolsó keresztényüldözés történetét; és valamennyiben, de főleg az utolsóban feltünteti az isteni igazságosság sujtó kezét az egyházüldöző császárok megbüntetésében. Címe az egyetlen, a IX. századból ránkmaradt kéziratban: *Lucii Caecilii liber ad Donatum confessorem de mortibus persecutorum*. Sokan úgy vélik, hogy stílusbeli sajátságai és a benne rejlő „fanatikus“ lelkület miatt nem lehet ezt Lactantiusunk művének tartani. Am Schanz irodalomtörténetében az összes külső és belső érveket a legszigorúbb bírálat alá veszi és „leghatározottabban“ állást foglal

¹¹ Lásd Schanz i. m. 450.

¹² U. a. 446.

¹³ De mortibus XXXIV.

¹⁴ Lásd Bardenhewer 211.

Lactantius szerzősége mellett.¹⁵ Azt hisszük, helyesen. A különbségeket a nagyon eltérő tárgy és hangulat eléggé megmagyarázza; és bizonyára nem utolsó helyen esik a latba Szent Jeromos ítélete is, ki az említett művet, — igaz, hogy rövidített címmel —, minden kételkedés nélkül sorolja Lactantius művei közé.¹⁶

Ki volt az a Donatus hitvalló, kinek művét ajánlotta, nem tudjuk. Róla bővebben a XVI. fejezetben olvasunk: „Gyötrődött tehát az egész világ és Galliát leszámítva napkelettől napnyugatig három nekikeseredett vadállat dühöngött... Azonban minek mindezt elmondanom, főleg neked, kedves Donatusom, ki másoknál különben tapasztaltad magadon ennek a rettenetes üldözésnek a viharát... Mindenki előtt verhetetlen bátorsággal adtad bizonyítékát, mert kilencszer vetettek alá a legkülönbélebb kínzásoknak és dicsőséges hitvallásoddal kilencszer győzted le az ellenséget... Mily kellemes látvány lehetett Isten előtt — mondja a rhetor —, mikor diadalmaskodni látott téged, amint nem hófehér paripákat, nem természetes elefántokat, hanem diadalmaskodó nagyságokat fogtál be harci szekerek elé... Veled szemben erejüket vesztették a verések, a vaskamópók, a tűz, a vas és a különféle többi fajtája a kínzásoknak...”

Miután Lactantius Neroétól kezdve sorravette az egyház üldözőinek tragikus sorsát, és főleg Galerius betegségét és halálát háttorzongató részletekkel ecsetelte; miután leírta, mint pusztult ki a keresztényüldöző császárok egész nemzetsége, szónoki lendülettel írt befejezésében Istenhez száll gondolata. „Hálát kell adnunk — úgy mond — az ő örök irgalmának, hogy nyáját... felsegíteni és összegyűjteni méltóztatott. Hol van most a Ioviusoknak és Herculusoknak (Diocletianus és Maximianus)... híres és dicső neve? eltörölte és kivakarta az Ur a föld színéről. Ujjongással ünnepeljük tehát Isten diadalát, dicshimnuszokkal magasztaljuk az Ur győzelmét, hogy a békét, melyet tíz év múltán adott népének, örökre megszilárdítsa...” Ezek a gondolatok és érzelmek ösztönözték írásra a mű szerzőjét; ezek lengik át annak minden sorát.

Lactantius életének további folyásáról keveset tudunk. Felsorolt művein kívül néhány, kisebb jelentőségű művet és levélgyűjteményt is adott ki. Szent Jeromos még azt is feljegyezi róla, hogy földi életében szegény volt; annyira szegény, hogy legtöbbször még a szükséges dolgoknak is híjával volt.¹⁷ Mindenesetre fokozott mértékben áll ez azokra az évekre, amelyekben az üldözés miatt oktatói munkáját nem folytathatta. Később öregségében az a kitüntetés érte, hogy Constantinus császár Crispus fiának oktatására Galliába rendelte.¹⁸ Valószínűleg ugyanitt, Trierben, érte a halál, mint Bardenhewer gyanítja, 340 körül.

Lactantius a régi keresztény írók pantheonjában mindig előkelő helyet foglalt el. Nem volt sem hivatásos bölcselő, sem theolo-

¹⁵ Schanz i. m. 464—466

¹⁶ Hieronymus: de viris ill. c. 80. „habemus eius.. de persecutione librum unum...”

¹⁷ De viris ill. c. 80.

¹⁸ Lásd u. o.

gus; hiszen egész élete a szónoklattan művelésében telt el. A keresztény hit tanítását és a ker. bölcséletet tárgyaló művei nem mutatják az alapos, mélyreható gondolkozót, hitigazságok kifejtésében nem elég határozott és szabatos. Ezért Nitzsch dogmatörténész őt „theológiai remekírónak” nevezi. De ne feledjük el, hogy ez a világi ember volt az első, aki latin nyelven megkísérelte a ker. hit egész rendszerét előadni és *De mortibus c.* művével is úttörő volt a ker. latin történetírók közt. Annál nagyobb elismerést aratott remek stílusával. Szent Jeromos mondja róla: „*vir omnium suo tempore eloquentissimus.*”¹⁹ Másutt meg azt írja Lactantius a ciceroi ékesszólásnak szinte egész járadata. Bár oly szerencsével építhette volna fel a mi igazságainkat, amily könnyedén sujtotta porba ellenfeleit.²⁰ A humanista korban elnevezték keresztény Ciceronak. És valóban, „azt lehet mondani, hogy műveiben érvényre juttatta mindazokat a stílusbeli szépségeket, melyeket a nagy római szónokban csodálunk. Ugyanaz a nyelvtisztaság, ugyanaz az előkelőség, világosság és finom ízlés az egyikben úgy, mint a másokban.”²¹ Főleg remek stílusának köszönheti, hogy eddig egy egyházi író sem adtak ki annyiszor, mint Lactantiust.²² Itáliában az első, évszámmal ellátott nyomtatott könyv tudomásunk szerint Lactantius műve 1465-ből.²³

Az újabb kor ismét megfeledkezett erről a derék, kiváló íróról; de mi érezzük, hogy fel kell újítanunk emlékét. Mert hiszen forrón szerette sokat üldözött egyházát; tudását, remek stílusát arra a célra szentelte, hogy a krisztusi gondolatvilágot méltó köntösbe öltöztesse és azt így a legmagasabb körökkel is megkedveltetve, világot gyűjtsen a lelkekben. Legyen áldott emléke közöttünk, példája pedig apostoli lelkültre tanítson bennünket!

MARCUS AURELIUS PRUDENTIUS CLEMENS.

Mikor szemem előtt látom a Migne-féle latin Patrologia 59. és 60. fólíáns kötetét, mely Prudentius költeményeit tartalmazza, lelki szemem visszatekint a régmúlt időkbe, a Krisztus utáni IV. és V. századba, mert ezek a nagy idők hozták létre az említett hatalmas művet és annak sok testvérkötetét. Igen, nagy idők voltak azok. Constantinus milanoi rendeletével a véres keresztényüldözések kora lejárt; a hitehagyó Julián által felidézett vihar hamarosan elvonult. Az egyház élő energiája, hatalmas expanzív ereje mindenfelé dolgozott, alakította a lelkeket, gyúrta, formálta a nyers közszellemet, de egyben titáni harcait is vívta a külső-belső ellenségek ellen. A judaizmus szelleme még mindig kísértett; a pogány makacsság régi hatalmának és befolyásának roncsaival mindent megkísérelt a régi istenek uralmának visszaállítására. Egész tömegek, melyek sokszor csak császári parancsszóra hajtottak fejet Krisztusnak, különféle ke-

¹⁹ Legékesebben szóló volt a maga idejében *De viris ill. c.* 80.

²⁰ *Ep.* 58. c. 10.

²¹ Michaud: *Biographie universelle* XXII. 417.

²² Schanz i. m. 474.

²³ Bardenhewer i. m. 214.

leti vallásokból, meg a sokarcú görög bölcslethez összeszedett kedvenc eszméiket akarták beleolvasztani a keresztény vallásba. Jellegzetes tünet volt ekkor, hogy a mindent megfűrő pogány filozófia a gnóoszticizmusnak vagy 30 válfajával iparkodott beszivárogni az egyház hajójába.¹ Munkába lépett a Perzsiából kiinduló manicheizmus is, a ker. ókor szabadkőművessége,² és főleg a műveltebb köröket szédítette meg, nem utolsó helyen az érzékiségnek hízelgő, szabados irányzatával. „A szomjazónak csillogó poharat mutatott, de ez a pohár üres volt.” És a pohár után oly hatalmas szellem is, mint Aurelius Augustinus (később szt. Ágoston) kinyújtotta kezét.

Ebben a zűrzavaros, válságos időben Krisztus nem hagyta magára jegyesét. Ekkor küldte egyháza segítségére a legnagyobb szellemeket. Ekkor működtek, hogy a keleti egyház nagy tanítóit ne említsük, a nyugati egyházban szt. Ambrus, aztán a „legnagyobb egyházatyá”, szt. Ágoston, Jeromos, Damasus, Paulinus és a sok között nem utolsó helyen az a jóságos arcú, nemeslelkű világi nagyúr és testőrparancsnok, a ker. ó- és középkor legkedveltebb költője, a „keresztény Horatius”, aki klasszikusan ékes tollával nemcsak a ker. életelményt juttatta diadalra, hanem hitének, a régi klasszikus hagyományokon csüngő hitetlenek előtt is becsületet szerzett: M. Aurelius Prudentius Clemens.

Prudentius életéről nem sokat tudunk. Gyér adatainkat túlnyomóan a bájos kis költeményből vesszük, amelyet 57 éves korában írt, műveinek közrebecsátása alkalmából.³ Ebben őszinte, keresetlen hangon mondja el élete folyását; ráeszmél arra a sok üres hiúságra, melyeket évek hosszú során át hajszolt; elmereng az élet múlásán; majd ügyesen beleszövi művei tárgyát és célját, mint látszik, keletkezésük sorrendjében.

Prudentius minden valószínűség szerint a hispániai Saragossában (Caesaraugusta) született, hat évvel nagy kortársa, szt. Ágoston előtt, 348-ban. Gyermekkoráról csak ennyit mond:

Mikor iskolás valék, a pálca
Sokat suhintott és sírt a jómadár.
Ifjúkoromban-hej, de fáj nekem még!
Magával vitt a szennyes, piszkos ár.⁴

Műveinek tanúsága szerint a latin klasszikusokban, a latin költői nyelv és az összes klasszikus versformák kezelésében egészen kiváló jártasságot szerzett. Kétségtelen az is, hogy ker. hitét ritka buzgalommal tanulmányozta, úgy, hogy azt kifejteni és megvédeni is tudta anélkül, hogy a felburjánzó tévtanítások bármelyikébe is belebotlott volna, mikor pedig a hispániai egyház jónéhány püspöke is téveszmék mellé szegődött.

Iskoláinak végeztével jogi pályára lépett. Évek multán két különböző városnak, vagy mint némelyek gondolják, tartománynak élére

¹ Lásd: Funk—Bihlmeyer: Kirchengeschichte¹⁰ I.

² Bangha—Ijjas: A ker. egyház története II. 108 oldal.

³ Praefatio in l. Cathemerinon.

⁴ L. Cathemerinon Praef.

került; végre Honorius, vagy talán inkább Theodosius császár magas katonai rangra emelte.⁵ Baumgartner szerint praefectus praetorio, testőrparancsnok lett.⁶ Időközben, úgy látszik Honorius kíséretében, Rómába ment és ott egyik legkedvesebb kötelességének tartotta a szent vértanúk emlékeit felkeresni. A legmélyebb tisztelettel borult le sírjaik előtt és oltáraik hideg márványát csókjaival halmozta el.⁷ Az új Róma e szent emlékeinél szállhatott fel szívéből a szép fohász:

Tied legyen, ó Krisztus, add,
Szent Róma minden hű fia:
Hitünknek — így akartad ezt —
Rajt' kell szilárdan állnia.⁸

Midőn úgy érezte, hogy életének napja immár alkonyatra hajlik, örökre búcsút mondott az udvari életnek, hogy azután már csak Isten dicséretével és az örök haza gondolatával foglalkozzék. Közben műveit is rendezgette és valamennyit együtt kiadta. Hogy ebben a csendes nyugalomban még hány évet adott neki a Gondviselés, nem tudjuk, némelyek azt hiszik, hogy 413 körül költözhetett át abba a boldogabb hazába, mely felé annyit vágyódott tiszta, nemes lelke.

Prudentius hihetetlenül nagystílusú költői munkásságának ékes bizonyítéka az említett hatalmas két kötet, mely hét könyvbe foglalva tartalmazza költői alkotásait. A *Mindennapi imák könyve*⁹, mely az első helyet foglalja el, a lélek örök vágyának szolgálatában áll. Aki a gyökeréig keresztény lélek természetét nem ismeri, új világot lát meg ezekben a csodálatosan bensőséges dalokban: az egészen Istenben élő lélek szárnyalását Alkotója felé, a kakas első megszólalásától kezdve az esti nyugalomra térésig, a napnak minden szakaszán, a hét és az év minden fontosabb mozzanatán keresztül. A 12 himnusz nyilván az ősegyház liturgiájával áll összefüggésben, nem csoda tehát, hogy egyes részeit ma is ott találjuk a pápi zsolozsma legszebb gyöngyei között.¹⁰ Aprószentek ünnepén áll például ez a kis töredék:

Üdv néktek, első vértanúk,	Ti vagytok első áldozat,
Kiket épp az élet hajnalán	Krisztusnak zsenge nyája, ti;
Tarolt le Krisztus-üldözés,	Most ott az égi trón előtt,
Mint rózsabimbót a vihar.	Zöld pálmaággal játszotok.

Az *Apotheosis* költőnk hitvédelmi nagy tanító-költeménye. Ebben a Szentháromság tanát oly alakító erővel vázolja, hogy Baumgartner szerint maga Dante sem tehette volna azt különben. A vál-

⁵ U. o. „... propius stare iubens ordine proximo.”

⁶ Geschichte der Weltliteratur IV. 156.

⁷ Arevalo a Migne—kiad. bevezetésében. „Ut altare tepesceret ore, saxum pectore.”

⁸ Peri Stephanon, 413. Ugyanebben a művében ír, mint szemtanú, a katakombákról.

⁹ Liber Cathemerinon. A többi könyveknek is — egy kivételével — görög címük van.

¹⁰ Igy: Ales diei nuntius... Nox et tenebrae... ; vízkeresztre: O sola magnarum urbium... Audit tyrannus anxius...

tozatlan, örök Szentháromsággal szembeállítja az emberi tévedések zavaros tömkelegét, melyek a gögőtől és a vad szenvedélyektől felkorbácsolva, mint útszéli zsványok törnek az örök igazságokra. Majd a Krisztus-tant védi a legkülönfélébb tévianokkal szemben, melyek hol istenségét, hol emberségét, hol mindkettőt egyszerre támadják. A heves vitából mind világosabban kiemelkedik Krisztus szeretetreméltó alakja, kihez — azt hinnők, szt. Bernát szavai, — esengve száll a költő tüzes lelkéből a fohász:

Ó édes szent név, mely életemet fényeddel övezted;
Oltalmam voltál, bajaimban biztos erősség,
Ajkamon édes méz, üde forrás, illatok árja;
Ó Jézus, vigaszom, szívemnek tiszta szerelme!¹¹

A *Tévedések útjai* c. nagy mű szintén a hitvédelem szolgálatában áll. A gnóosztikus Marcion és követői ellen írta, kik a manicheusokhoz hasonlóan a jónak és rossznak kettős istenségét vallották. Előszavában éles vonásokkal állítja előtérbe az ártatlan Ábel halálát, majd részletesen megfesti azt a szörnyű rombolást, melyet nemcsak az emberi szívben, de az ész és lélek nélküli természetben is létrehozott az ember nagy tragikumá, a bűn. Ez az oka, mondja, nem Marcion rossz istene, minden rossznak és bajnak, ami a földön van.

Egészen új úton jár Prudentius *Harc a lélekért* c. allegórikus époszával, mellyel nagy honfitársainak, Calderonnak és Lope de Vegának előfutára lett a szimbolikus költészetben.¹² Ennek a műnek olvasása közben megelevenedik szemünk előtt az az életre-halálra menő küzdelem, melyet a keresztény erények: a Hit, az Alázat, a Tisztaság és a többiek harcolnak végig a Gög, az Élvezetvágy és a pogányság egyéb csatlósai ellen.

Utolsó, és egyben a legsikerültebb hitvédő művét Prudentius 402 és 404 között írta Rómában.¹³ Megírására a pogány pártnak, főleg a kiváló szónoknak, Symmachusnak újból meg újból megisméltődő mozgolódása szolgáltatott okot. Második Julián császárt hiába vártak; de azért nyugtuk nem volt: feliratokkal, küldöttségekkel akarták a legfelsőbb támogatást kicsikarni és a senatusból eltávolított Victoria-szobor visszahelyezését keresztülvinni. És mintha itt Prudentiusunk különösképpen elemében volna! Leglendületesebb művében, (címe: *Duo libri contra Symmachum*) Baumgartner szerint diadalát üli az új római szellem, Nagy Konstantin és Theodosius szelleme, mely Róma régi dicsőségét a kereszt igájába hajtotta és így nagyszerű, új jövőt nyitott meg előtte. A pogány párt terve pedig szt. Ambrus bátor fellépésén kívül mindenestre Prudentius művének nagy hatására végleg megfeneklett.

A hitvédelmi művek sorozatát végre ismét lírai költemények könyve követi. A *Győzelmi pálmák* 14 hosszabb költeménye egyes hispániai, római és afrikai vértanuk dicsőségét hirdeti. Megénekli a többek közt az apostolfejedelmek, szt. Lőrinc, szt. Ciprián vér-

¹¹ Apoth. 392. —

¹² Lásd Baumgartner i. m.

¹³ Bardenhewer: Patrologie 415.

tanuságát és szt. Kassziánét, kit pogány tanítványai érc-íróvesszeikkel kínoztak halálra. Nem hiába járta végig a katakombákat: a Peri stephanon költeményei a katakombák hamisítatlan, őskeresztény szellemét lehelik. Sokan kifogásolják ugyan a vértanuk kíntásának idegekre menő részletezését, sőt egy neves írónk ezért „kissé barbár léleknek” is nevezi őt,¹⁴ de ne feledjük el, hogy Prudentius az amphitheatrumok népének írt, és így vélte legjobban ábrázolni a vértanuk állhatatosságát. Végül a *Dittochaeon*, Prudentius műveinek mintegy függeléke, zárja le a hosszú sorozatot. A négy-négy hexameterből álló 49 versszak minden valószínűség szerint feliratnak készült, egy templomnak, talán a sarağossainak, az ó- és újszövetségi szentírásból vett falfestményei alá.

Prudentius műveinek utószavában azoknak a hívő lelkeknek a hosszú sorában látja magát, akik gazdag ajándékaikkal járulnak az Uristen trónusa elé. Mások nagy lelki tisztaságot, nagy tetteket hoznak ajándéku: neki nincs semmije, ő csak szürke kis verseit, „pedestre carmen” tudja nyújtani, azokat sem arany-ezüst tálcán, hanem csak faedényben. Így a költő mély alázata. Mi azonban nem így ítélünk. Szerintünk versei az ősegyház latin irodalmának drágagyöngyei. Bár lantján más, mint égiektől ellesett ária, soha meg nem csendül; bár ami Krisztusán és szent hitén esik, dalra őt soha nem ihleti: mégis mekkora fényt, pompát, gazdag változatosságot találunk költeményeiben! Ha az Istenben elmerülő lelkiség emeli az embert a „profán” tömegek fölé: hol marad akkor Apollon nagy papja, Horatius, meg a többi nagyság Prudentius mögött? Igaz, Prudentiusnál néha még metrikai hiba is előfordul,¹⁵ néha nem klasszikus szavakat, fordulatokat is használ, — ami egyébként tárgyának újszerűsége mellett nem is csoda, alkotó ereje ha nem Lucretius, Catullus és Horatius fölé, de legalább mellé állítja őt. Ed. Norden szerint „Egészen a középkor kezdetéig Spanyolország csak egyetlen nagy nevet tud felmutatni, Prudentius költőét, akit, mint dalköltőt, ker. Horatiusnak lehet nevezni.”¹⁶ Sőt, mi több: „Amit Babits Mihály az *Amor sanctus* előszavában a régi ker. himnuszokról ír: bűbajos poézis, gondolati szubtilitás, gyöngédség, szín, zene, öröm és szárnyalás, változatosság az örökegy témában és egység a változatosságban, —” az Prudentiusra illik legjobban.¹⁷

Prudentius pedig nagy alkotásáért sem Istentől, sem embertől nem várt nagy jutalmat. Keresztény alázattal mondja a *Hamartigeniában*:¹⁸

Másokat ékítsen diadalmas fény koszorúja;

Engemet enyhébben tisztítson lángja tüzednek.

És az emberek csakuégyan gyengén fizettek neki. Alkalmasint a renaissance szelleme süllyesztette el őt az ismeretlenség homályába, a modern liberalizmus és naturalizmus meg érintetlenül ott hagyta.

¹⁴ Babits Mihály: Az európai irodalom története, 132 o.

¹⁵ Baumgartner i. m. 182—183.

¹⁶ Wilamowitz etc: Die gr. u. lat. Litt. und Sprache.

¹⁷ Bangha—Ijjas i. m. II. 198.

¹⁸ Tévedések útjai.

De mi, hűséges lantosa Krisztusnak, optime Prudenti, nem felejtünk el téged. Istent szerető, tüzes lelked, az egyházért oly fáradhatatlanul és oly viharzó lelkesedéssel dolgozó szellemed előttünk világít és rávilágít modern életünk hitvány imbolygásaira; példád fényénél látjuk csak igazán, mi az igazi kereszténység: élet, munka és áldozat Krisztusért!

* *
*

Századunk egyik nagy pápája, XI. Pius, az Actio Catholicát a világegyház tevékenységének egyik legfontosabb tengelyévé tette. És azóta mind bátrabban bontogatja szárnyait a nagy ígéret: az összes katolikus erők, papok és világiak szervezett megmozdulása a krisztusi programminél teljesebb megvalósítására. Ha nem tévedünk, egy új kereszties hadjárat van indulóban, hogy az elpogányosodott világot újból kereszténnyé tegye. (Lásd: P. Bangha, Magyar Kultúra, 1934, márc. 20.). Mily fölemelő s egyben vigasztaló látni, mint ébred öntudatra az intelligens kat. férfi, és mint mer sikraszállni minden téren Krisztus igaz evangéliumáért.

Ez a rövid tanulmány rámutatott arra, hogy már több, mint egy évezreddel ezelőtt is volt A. C., mert akkor is voltak papok mellett világiak is, akik öntudatos szeretettel csüngtek Egyházukon és ezért önzetlenül, lelkesen, talán nem mindig egyéni kis érdekeik veszélyeztetése nélkül szálltak síkra érte. Merem hinni, hogy minden tanítványunk odaadó szeretettel ragaszkodik Anyaszentegyházunkhoz és így szívük elég fogékony arra, hogy benne a rokonlelkek példája maradó nyomot hagyjon. Ha ez így van, nem kételkedem, hogy mindig nagy tisztelettel és nagyrabecsüléssel fognak gondolni az ősegyház világi apostolaira, akiknek példája bátor és nemes kiállásra fogja sarkallni őket.

Baják Mihály S. J.

Az intézet múltja.

Intézetünk az 1912/13. tanévben, szeptember 5-én tartott Veni Sancte-val kezdte meg működését. Nagylelkű alapítója dr. Zichy és vásonkeői gr. Zichy Gyula pécsi püspök, akinek szorgalmazására a gimnázium ideiglenes otthonban kezdte meg működését, hogy két év múlva átvegye az újonnan felépült jelenlegi végleges otthonát. 51 tanulóval indult meg az első osztály. 1932,33-ban pedig a felvett növendékek száma a 750-et is felülmúlta.

1914-ben az intézet 32 helyiségét katonai tartalékkórház céljaira engedte át s amikor a sebesülteket 1915 nyarán más kórházakba helyezték át, négy esztendőn keresztül a Szigeti külvárosi elemi iskola osztályait fogadta be. 1915 december 22. az alapító érsek úr ünnepélyesen felavatta az új épületet. Midőn 1919—20-ban a nyolcadik osztály is megnyílt a gimnáziumban, az elemi iskola ismét elfoglalta régi, eddig kórháznak használt épületét. Az első érettségi vizsgálat 1920. június 8—9-én volt, 19-en nyertek érettségi bizonyítványt.

Ebben az esztendőben indult meg az intézet irodalmi életét fel lendítő intézeti lap is, a Mecsek Alján, amelynek 1929-től kezdve kiegészítője a nagyvakáció folyamán háromszor újságalakban megjelenő „Pius”.

1926-ban lehetővé vált az intézetnek az eredeti tervek szerinti továbbépítése, amennyiben a kollégium délnyugati szárnyának fele az év folyamán elkészült. 1927 őszén pedig ünnepélyes keretek közt ment végbe a Jézus Szíve templom alapkövetétele. S amióta 1930-ban elkészült a templom és 1931-ben felállították az új márvány főoltárt, amelynek középpontjában a XI. Pius pápa ajándékozta Jézus Szíve szobor áll, intenzívebb lekipásztori tevékenységre nyílt alkalom: az ifjúság és a hívek százai merítenek innen erőt az intézet céljának elérésére, a katolikus vallás-erkölcsi élet kiteljesedésére.

Az 1934. év nyarán jelentősebb átalakítások indultak meg az intézet épületén is, a gimnázium két emeletét és a két játékteret híddal kötötték össze. 1935/36. évben elkészült a régi szőlőskert helyén a nagy stádion. 1937 pünkösd vasárnapján az intézet 25 éves fennállását ünnepelte. Az ország minden részéről sereglettek össze volt növendékei az intézet nemeslelkű alapítója köré.

Az 1936/37. évben épült meg Szilvek Lajos nagyprépost úr hagyatékából templomunk 46 változatú, teljesen elektromos trakturájú nagy orgonája. Az orgonának 3510 sípja van, méretük 1 centimétertől 6 méterig váltakozik. Az orgonát Szokolczay-Riegler Ernő és Schmidthauer Lajos tervei alapján a világhírű pécsi Angster cég készítette. Előállítási költsége 46.000 P.

Kiépült a lőtér a süllyesztett kőfalú és betontetejű céltáblaállító állása, továbbá az állásba vezető 29 fokos, fedett, teljesen veszélytelen lépcső.

Az 1938/39. év eseményei is érintették intézetünket. A Felvidék és Kárpátalja felszabadulása, légvédelmi gyakorlatok tették mozgalmassá. Az intézet tornatermét pedig hosszabb időre engedték át a katonaságnak beszállásolás céljából.

Az 1939/40. tanévben dr. Szilvek Lajos nagyprépost úr hagyatékából templomunk Telefunken hangerősítő berendezést kapott. Ugyancsak a templomban nyolc fűtőtest beállításával a fűtés kielégítő megoldást nyert.

Ugyanebben a tanévben indult meg a gimnáziumban az iskola-orvosi intézmény.

1940. májusában újra katonaság költözött be gimnáziumunkba. Nagy számukra való tekintettel a tornatermet összes hozzátartozó helyiségekkel, az ének-, és görögtermet, a történelmi szertárat és a betegtermek nagy részét is átadtuk.

1941. Erdély és a Délvidék felszabadulása tette az évet emlékezetessé számunkra. Több növendékünk résztvett a mintaszázadban. A húsvéti szünetben sok növendékünk teljesített légoltalmi szolgálatot.

1942. Belekapcsolódtunk az oktatófilm mozgalomba. Az általános háborús helyzet nálunk is mutatkozott, amennyiben a katonaság hosszabb időre igénybe vette vetítő termünket és az internátus fogadószobáját.

A tanév története.

Változások a tanári karban. Közvetlenül az iskolaév kezdete előtt távozott Kalocsára P. Ádám Jenő S. J. Egész évben, 1942. aug. 1. óta katonai szolgálatot teljesített Várkői Ferenc testnevelési tanár. Szintén katonai szolgálatot teljesít 1943. febr. 26. óta dr. Than Nándor iskolaorvos, az egészségtan tanára. 1943. febr. 8-tól kezdve iskolánk épületébe beköltözött a Fiume-utcai elemi iskola délutáni tanításra.

Valláserkölcsi és hazafias nevelés. Minden osztály főhelyén a feszület és a magyar címer. A tanítást egyházi és magyar imával kezdtük és végeztük. Az Egyház és Haza iránti nagy kötelességekre így állandó figyelmeztetést és ösztönzést nyertek diákjaink. A jóra fogékony lelkük megérezte a kor kívánalmait. Öntudatosan és sokszor áldozatosan készültek a szebb jövő megvalósítására. Habár a szorgalmi év megrövidülése megnehezítette, hogy a szokásos tanulmányi eredményeket felmutathassák, sokan felfokozott munkájukkal pótolták azt, amitől a mostohább körülmények megfosztották. Nem egy diákunk az élelmezési és ruházkodási nehézségek ellenére olyan munkát végzett, melyért békeidőben is dicséretet érdemelne. Biztosítékát látjuk ebben annak, hogy nemcsak jó, hanem balsorsban is díszére válnak egyházuknak és hazájuknak.

Vallási gyakorlataink a rendes mederben folytak. Vasárnaponként 8 órakor volt a diákmise szentbeszéddel. Ezen több százan szoktak áldozni is. Mindenki legalább havonként áldozott a nélkül, hogy közös áldozásokat rendeztünk volna. Akik közelebb laktak, naponként jöttek szentmisére. Átlag 150 diák áldozott minden nap. Ha meleg reggelihez juthattak volna, jóval többen járultak volna tanítási napokon is az Ur asztalához. Hetenként kétszer tartottunk liturgikus misét, a többi napon fiatalos lendülettel énekelték szép magyar egyházi énekeinket.

Az Ormányságban, Drávafokon épülő templomra 300 pengő értékű sorsjegyet vettek diákjaink. Templomunk készülő Szent Imre márványoltárára a buzgóbbak 600 pengőt adtak össze. Az egyház szívügye, a missziók iránt nagy volt az érdeklődés. A missziós ifjúsági frontnak 500 tagja volt. Ezek több ezer misehallgatást, áldozást és erénygyakorlatot ajánlottak föl Isten országa terjedéséért. Ezenkívül 740 pengővel támogatták a missziókat. Különösen kis konviktoraink buzgólkodása folytán hetenként 150 Szívujtság, évnegyedenként 1000 Kaszap István lapja, sok Kat. Missziók, Margitvirágok és Szent Magyarok Lapja jutott el a templomunkba járó közönség kezébe.

Ugyanílyen lelkesedéssel és áldozatos készséggel álltak minden hazafias ügy mellé. Szept. 7-én a Vakációs Kör színdarabot rendezett a sebesült honvédek részére. A 80 vendég honvédet 80 pengő értékű cigarettával és málnaszörppel szolgálták ki diákjaink. Okt. 6-án 300 pengőt gyűjtöttek a Vöröskereszt javára. A leventeifjúság karácsonyi mozgalmára 800 pengő gyűlt össze. Ugyanakkor olvasmányokat küldtek a frontra és öreg Piusista honvédeinknek 76 pengő értékű cigarettát maguktól megvont süteményekkel, cukorkával stb. E mellett régi szokás szerint a városi szegények karácsonyára is gondoltak. A kongreganisták 250 pengő és a cserkészek 400 pengő értékű ajándékokat gyűjtöttek össze és vittek el arra érdemes különösen sokgyermekes családoknak. A Kormányzóné Öfömméltósága nyomor-nyihító akciójára 190 pengőt és a farsangi színdarab jövedelméből 230 pengőt juttattak cserkészeink a hadbavonultak családjainak. Minden első péntek előestjén engesztelő és könyörgő ájtatosságot tartottunk a magyar hazáért. Feketevasárnap szentségimádást végeztünk a magyar győzelemért. Ugyanakkor 300 pengőt adtak össze diákjaink a honvédek imakönyv és jó könyv-akciójára. Míg a honvédkórházakat a ragály veszélye miatt el nem zárták, sebesült honvédeinket is látogatták diákjaink és olvasmányokkal látták el őket.

Reméljük, hogy ezekre a fiúkra az Egyház és a Haza számíthat az életben is.

Oktatófilm. Főképpen a természetrajz és a kémia anyagába vágó keskeny filmek kerültek ez évben bemutatásra. A VKM októatófilm jegyzék szinte összes ilyen tárgyú filmjeit levetítettük. Nagy előnyt jelent, hogy a vetítéssel a gyakran idegen tájakon, távoli földrészekben élő állat és növényfajok saját környezetükben szemléltethetők. A kémiában pedig a lehetetlenné vált gyárlátogatások értékes pótlást találnak. Levetítettünk összesen 183 filmet.

Látogatások. Nov. 9—12. dr. Fodor Ferenc tanker. kir. főigazgató úr általános tanulmányi látogatást végez. Nov. 19. dr. Szinyei Merse Jenő VK miniszter úr Pécs város látogatásával kapcsolatban intézetünket is megrtisztelte megjelenésével. Nov. 25—27-ig végezte menyenyiségtani, természettani tanulmányi látogatást Ercsey Jakab kaposvári áll. gimn. igazgató. Dec. 2-án kezdte meg az általános tanulmányi látogatását Milakovszky László kat. tanügyi főigazgató úr. Apr. 15. dr. Saád Ferenc egy. rk. tanár látogatta a honvédelmi ismeretek óráit. Dr. Palos Bernardin tanker. kir. főigazgató úr tanügyi főtanácsos május 3-án látogatta meg az intézetet. Május 19-én kezdte meg Bencze László koadj. kanonok a hittantanítás püspöki biztos hivatalos látogatását.

Ünnepélyek, színelőadások. Az ünnepélyes Veni Sanctet szept. 8-án tartottuk. Ugyanaznap este a Vakációs kör két kis színdarabot mutatott be. Tánc a kép körül és Holdkórosok címmel. Az előadás sikerét az újjáéledő zenekar igyekezett emelni. Szeptember 27-én a kir. főigazgató úr megbízásából az országzászlónál tartott ünnepélyt intézetünk rendezte. R. P. Hemm János Rector mondotta az ünnepi

beszédet. Október 5-én emlékeztünk meg az Aradi vértanúkról. Az ünnepély központja Pakocs Hős diákok c. színdarabja az Önképzőkör rendezésében.

Nov. 4-én Szent Imre, 15-én Szent Szaniszló tiszteletére volt akadémia. Az utóbbin Szent Szaniszló hivatásáért való küzdelmét tárgyaló színdarab is bemutatásra került. Dec. 5—8-án a felsősök kongregációja Nagyasszonyunk c. színművet adta elő. Ugyanekkor igen nagy anyagi eredménnyel zárult a kongregáció karácsonyi könyvvására.

Febr. 1—2-án P. Szabó Ernő S. J. a Mif központi titkára missziós nappal hívja fel az ifjúság és a k. szülők figyelmét a misszió nagy jelentőségére a katolicizmus életében és vált ki támogató szeretetet a pogányok iránt. Febr. 27-én a félévi bizonyítvány kiosztása után a konviktus harmadik szakaszának Karvaly ezredes c. színelőadását nagyon megtapsolta az ifjúság.

Március 6—7-én rendezték a cserkészek szokásos farsangi színelőadásukat, Utazás az ezresek felé címmel. A közönség igen sok tapsa és az alsósok harsogó kacaja volt a szereplők jutalma. Március 14-én az I.—IV. o. tanulói akadémia keretében emlékeztek meg március idusának örök eszméiről, a márciusi ifjúságról és a szabadságról. Az ünnepélllyel egybekötött szavalóversenyt Albert Sándor VII. o. tanuló nyerte meg.

Május 13-án a nyolcadik osztály ballagása, melyen P. Director kötötte a lelkükre a búcsúzóknak, hogy aki egyszer a Piusba került mindig Piuszista marad és bármikor tér vissza mindig kedves otthonra talál. Május 16-án R. P. Rector névnapját ünnepeltük meleg családi hangulatban.

Tanulmányi kirándulások: a háborús viszonyokhoz képest csak szűkebb körben történtek. Kálmándy Pap László és K. P. Natália képkiállítását tekintette meg több osztály P. Adamszky Andor szaktanár vezetésével.

Rendkívüli tárgyak.

Német társalgás (III—IV. o.). Vezette Magyarlaki József dr. Társalgási anyag az otthon és az iskolai élet köréből 23 gyakorlat. Elbeszélések száma 9. Tanulók és érdemjegyeik: III. o. Dalos János. 1. Hajnalka Attila. 3, Leicht Ernő 1, Sédi Gusztáv 2, Zsembery Jenő 3. IV. o. Huber György 2. Tiborc Csaba 2. Felsőosztály csoport elegendő jelentkező hiányában nem alakult meg.

Ábrázoló geometria. Tanár: Gyulai Ferenc. Tanulók: VI. o.-ból Gulyás József 2, Hartmann Antal 1, Hipp Imre 2, Kaffka Károly 1, Kraah Mihály 2, Serényi Miklós gr. 2, Varga Lajos 1; VIII. o.-ból: v. Csokonay Gábor 1, Garay Miklós 1, Nagy Gábor 1, Nemesszeghy Elemér 1.

Segédkönyv: Girsik: Ábrázoló Geometria I. r. Végzett anyag: Megfelelő térmértani előkészítés után a vetítés módjai. A pont és az egyenes képei. Különleges helyzetű egyenesek. Metszési feladatok megoldása. Szögletes testek vetítése. Síkok ábrázolása. Síkok metszésvonala. Transzverzális szerkesztése. Arnyékszerkesztések.

Kardvívás. Két csoportban. Tanár: vitéz Csokonay Sándor, r. testnevelési tanár.

A) Kezdők csoportja: v. Csokonay Gábor, Tóth Ferenc VIII. o. t. Végzett anyag: előkészítő oktatás és gyakorlatok, a vívás fogalma, magatartás és biztonsági szabályok a vívóteremben, a kard fogása, állások, lábgyakorlatok, kézhelyzetek, vágási és védési lendítések, meghívások, átmenetek, pengék egymáshozí viszonya, az iskolavívás fogalma, az iskolavívás alapgyakorlatai, egyenes vágások és véde, szúrások és véde, egyszerű támadásokból és védekekből összeállított támadó és védő gyakorlatok, egyes cselek és véde.

B) Haladók csoportja: v. Buzássy Sándor, Hajdu László, Nagy Tibor VIII. o. t., Dux Ernő, Nemestóthy Andor, gr. Széchenyi Ferenc, Torondy József, Rozinszky Béla VII. o. t., Hertelendy Andor, Kaffka Károly, Serényi Miklós, Szász Imre VIII. o. t. Végzett anyag: A kezdők anyagának átisméltése, összetett cselek, és véde, pengetámadások és véde, kitérő vágások és szúrások és véde, feltartószúrás, kézvágások, második szándékú támadás, ismételt támadás, közbetámadások, csel, visszavágás, összetett cselekbe közbetámadás, bevezetés a szabadvívásba, szabadvívás „voltra” minősítő küzdelem.

Az utasításoknak megfelelően történt az oktatás. Az eredmény általában kielégítő, egyeseknél igen jó.

Karének. Énekkarunk 96 tagú volt ez évben. Minden vásár- és ünnepnapon a templomban énekeltünk, nagymiséken latin miséket, változó részekkel, csendes miséken főleg a Harmonia Sacra magyar énekfeldolgozásait és klasszikus mottetákat. Résztvettünk az Éneklő Ifjúság Bárdos hangversenyén és a Népdalhangversenyen is. A háborús idők próbalehetőségeket is erősen korlátozták, ezért az osztályénekkórak keretében fordítottunk nagy gondot a magyar népdalra. Idei működésünk gerince a magyar népdal volt. Minden hónapban egyszer missa recitatánk volt, hol az egész ifjúság énekelte a Missa de angelis-t. Hétköznapokon a szentmiséken az egész ifjúság énekelte a Szent vagy Uram énekeit. A Harmonia sacra 58 feldolgozott énekén kívül a következő művek szerepeltek az énekkar műsorán: Greg. requiem. Stehle: Requiem. Sztára József: Karácsonyi mise. Horváth M: Libera. Bárdos: Ave maris stella. Bárdos L: Nyújtsd ki mennyből. Szűz Mária bölcsődala. Ó ékes szép virág. Halmos L: Minden földek. Kertész Gy: Liliomok a mezőn. Deák-Bárdos Gy: Angelus. Kodály: Ének szent István királyhoz. Anerio: O salutaris hostia. Kánonok. Bárdos: Huszárnóták. Hét jó nóta. Istené az áldás. Horváth M: Harangkánon.

Ifjúsági körök.

A Pázmány Bölcselőkör tanárelnöke *Vadkerti Béla S. J.*, tagjai a mindenkori VIII. osztály tanulói, akik az október 5-én megtartott alakuló ülésen elnökké *Tóth Ferencet*, jegyzővé *Hajdú Lászlót* és másodjegyzővé *Takáts Adámot* választották. A Kör a lefolyt tanévben 8 rendes és 4 rendkívüli ülést tartott. A cél az volt, hogy a világnézetünk filozófiai alapjait vagy egy-egy bölcséleti áramlatot, koreszmét vizsgálat tárgyává tegyünk. Ebben a munkásságban az osztály zöme élénk tevékenységgel vett részt. Ki kell emelni *Tóth Ferencnek* tartalmas előadásait a filozófia általános és mai jelentőségéről, továbbá az Egyház és állam viszonyáról. A tanárelnöknek a házasság természetjogi vonatkozásait föltáró előadásai alapján és folytatásaként értékeset nyújtott *Lőrinc László* a coelibatusról és *Hajdú László* a házasság fölbonthatatlanságáról fölolvasott értekezése és az ezt követő megvitatása. *Futár Rajmund* világosan és meggyőzően fejtette ki és védte meg a magántulajdon természetes — bár nem korlátlan — jogát. Meglepő és komoly érdeklődés mutatkozott *Peschaut Románnak* a sterilizációt tárgyaló erkölcsbölcséleti értekezése iránt. Meg kell jegyeznünk, hogy e kényes kérdés megvitatásánál a legjobb tapasztalatokat tettük: akarnak és tudnak komolyan tájékozódni a mai érettségiző fiatal emberek, érdemes voít ezzel foglalkozni nemcsak önmagáért, a sterilizációról vallott helyes felfogás kialakítása céljából, hanem azért is, mert ez a vele kapcsolatos erkölcsbölcséleti határterületeket jól megvilágította. A gyakorlati jelentősége miatt minden évben kitűzött tárgyaknak a kifejtését és megvitatását (szabadakarát és párba) alapos készütséggel végezte *Knauer Gyula* és *Földi Zoltán*.

Pázmány Önképzőkör. Vezető tanár: *Pethő Jenő S. J.* A rendes tagok száma 61. Szept. 13-án tartotta a Kör alakuló ülését, s *Szell Tamás* VII. o. tanulót elnökké, jegyzővé pedig *Bátori Béla* VII. o. tanulót tette a Kör bizalma.

Szept. 27-én az országzászló tiszteletére városi ünnepséget rendezett a Kör. Okt. 6-án a díszteremben szokott számokon kívül *Pakots József* „Hős diákok“ c. hazafias drámáját is előadta. Szent Imrekor ismét díszülést tartott a Kör. A márciusi ünnepségen a rendes számokon felül nagy érdeklődést keltő szavalóverseny zajlott le, melyen a Körben tartott selejtezőkből megmaradt legjobbak közül tanári szakbizottság döntötte el a sorrendet. Első *Albert Sándor* VII. o. t., második *Garay Endre* VII. o. t., harmadikok egyenlő pontszámmal, *Dux Ernő* VII. o. t. és *Weisz Alajos* VI. o. tanulók.

A 14 rendes gyűlést is beszámítva 62 szám hangzott el: 1. színmű 3 értekezés, 5 énekszám, 6 felolvasás, 7 beszéd, 10 zeneszám, 25 szavallat s 5 egyéb. Ezeken kívül a tagok megértéssel bírálták társaik verseit és más szereplését. A főbb ülések tárgyai: *Gárdonyi*, *Mikszáth*, *Jókai*, *Kemény* és *Reményik* irodalmi munkássága. A tagok búzgósága több szereplésre is tellett volna, de a sok rendkívüliség ezt a csendes munkát többször hátráltatta.

Nyelvészeti körök. II. A. *Pethő Jenő S. J.* vezetésével elnök *Kupferschmidt István*, jegyző *Puskás Lajos*. Az osztály minden tagja egyúttal a Kör tagja is. Az elnök nyilvános ünnepeken is dicsőséget szerzett az osztálynak, mert szept. 27-én az országzászló előtt rendezett városi ünnepeken *Dux Ernő VII. o.* tanulóval együtt szavalta *Ábrányi Emil* „Mi a haza” c. versét, s a kongregáció által rendezett dec. 8-i nyilvános ünnepeken nagy hatással adta elő zongorkísérettel *Endrődi Sándor* „A celli búcsú” c. melodramáját.

A Kör tagjai közül legjobban *Lőrinc Jenő*, a tavalyi elnök, vált ki ügyes verseivel és novelláival. *Kurucz István* szájharmonikázásával szerzett többször kellemes percek az osztálynak. Mindenkinek legálább kétszer kellett szerepelnie szavallattal vagy felolvasással.

Mindent összevéve a Kör tagjai tavaly még nagyobb búzgóságot mutattak, részben mivel a vezető tanár a gimnázium Önképzőkörét is vezette ezidén, s így nehezebben talált megfelelő időt a gyűlésekre.

A **II. B. osztály** nyelvészeti köre nehézségek miatt az idén sem fejtett ki rendszeres működést, de egyes alkalmakkor kisebb ünnepek rendezésével mozdította elő a tanulók előadási és fogalmazási készségét. Munkásságukkal kiváltak: *Kys Valter*, *Magyarlaki Pál*, *Rubind Imre*, *Hasznos Miklós*, *Szegő László* és mások.

III. A. nyelvészeti köre. A Kör az idén is igen hasznosnak bizonyult, a tehetség irodalmi irányába való fejlesztése és a föllépés-előadás gyakorlása terén. A kb. három hetenkint tartott gyűlésekre a tagok változatos műsorokat állítottak össze. Legtöbb tetszést *Blahó Gy.* aratott talpraesett mulattató számokkal, szerepalakításokkal, rögtönzött beszédekkel, szavallatokkal. *Fodor J.* alakításai-
val, énekszamaival és versével tűnt ki. Sikerült színi jeleneteket írtak: *Kiss K.* (3); *Auth A.* (1), *Fodor J.* (1) és internátusinak együttesen (1), *Forray P.* mint szereplő és konferáló szerzett a Körnek vidám percek. Elismerésre méltóan dolgoztak még: *Dalos J.*, *Leicht E.*, *Szalai J.*, *Zónay M.*, *Szóllóssy L.*, *Horváth L.* és mások.

III. B. nyelvészeti köre. A megrövidült iskolai év miatt csak néhányszor tarthattunk magyarból u. n. Akadémiát. A tárgysorozat ezeken igen változatos volt: Ének, szavallat, beszéd, vita, elbeszélés stb. Legjobb szereplők voltak: *Kis Tóth*, *Gálosi*, *Szentvéri*, *Arnold*, *Beke*, *Pap*, *Horváth*, *Arató*, *Ring*, *Decsi*, *Szarvas*.

A latin nyelvből a „Juventus” c. havilap *Jocosa* rovatának a fordítását kedvelték. Néha az olvasott szöveget latin társalgással is feldolgoztuk.

Angol kör. Vezető tanár: *Lenner József S. J.* A kör két csoportban működött: a kezdők és haladók csoportjában. A kezdőknél kézi könyvül szolgált a *Fest — Ország — Szenczi-féle Angol könyv. I. része.* Földolgoztuk 13 leckéjét megfelelő beszédgyakorlatok kíséretében. Legszebb eredményt ért el *gr. Meran Miksa III. A o.* tanuló. A haladóknál az említett Angol könyv II. részét használtuk. A mindennapi életből vett olvasmányait csaknem mind földolgoztuk, az *England and the English* csoportból pedig tizenháromat olvastunk el. Dícséretet érdemelnek búzgóságukért *Veszélovszky Péter VII.*

o. t. és *Békássy Péter* VI. o. t. Az utóbbin kívül, aki szépen beszéli az angol nyelvet és magánszorgalommal is iparkodik tudását fejleszteni, elfogadhatóan beszélnek még angolul *Klinger György* IV. B. c. t. és *Frigyes Iván* I. A o. t.

Aero Körünk az Orsz. Aero Szövetség tagegyesülete gyanánt 1942 májusában alakult meg. Repülő modellek építése és repítése útján vezeti be az érdeklődő ifjúságot a repülés és a repülőgép-szerkesztés elvi alapjainak ismeretébe.

A szövetség értékes anyag-küldeményei áthidalták az anyagbeszerzés nehézségeit, így a munkát a nehéz viszonyok mellett is folytathattuk.

Műhelymunka hetenként 1—1 alkalommal két csoportban folyt. A szabad délutánokon is dolgoztak a fiúk. A szünetekben pedig minden nap. Az év folyamán 100 gép készült el, ezek közül 23 nagyobb 120 — 190 cm fessztávú.

A repülőtér vezetősége gyakorlataink céljaira a repülőtér használatát engedélyezte. Hacsak engedte az időjárás, lehetőleg minden héten tartottunk repítési gyakorlatokat. Azonkívül az év folyamán 14 egésznapos kirándulást rendeztünk. Ezek keretében a lejtőmenti vitorlázás tanulmányozásával, teljesítményjelvények szerzésére törekedtek a fiúk. Az ügyesebbek megfelelő eredménnyel: 10 ezüst és 3 arany elsőfokú jelvény van eddig a kör birtokában.

Ezüst jelvényt szerzett: szept. 12. Kálmándy Pap Ferenc VII. 1' 24", okt. 3. Kardos Tivadar III. B) 2' 15", okt. 8. Langa Iván IV. A) 1' 1", okt. 24. Százúj István 1' 16", okt. 24. Engert Imre VI. o. 1' 5", nov. 6. Arató György III. B) 1' 5", dec. 3. Lipkay Béla VI. o. 1' 4", Friedmann Gyula IV. B. 1' 1", dec. 23. Boda Emil VI. o. 1' 5", Jan. 7. Kálmándy Pap István VII. o. 1' 0". *Arany jelvényt:* nov. 6. Kálmándy Pap Ferenc 1' 1", dec. 23. Engert Imre 1' 12", ápr. 12. Százúj István 2' 57".

Elméleti előadások illeszkedtek a gyakorlati munka folyásába, egy ízben a V. K. M. oktatófilm felhasználásával.

A modellépítés pontosságot és nagy türelmet igényel. A sok munkával elkészített gépek mégis törekenyek maradnak. A repítési gyakorlatok géptörésekkel járnak. Mindez próbára teszi a kitartást. Modellező csak céltudatos és erősakarátú diák lehet. Ezért a nagyszámú jelentkező közül sokan elmaradtak. Jelenleg a körnek 37 lelkes tagja van.

Áprilisban meglátogatta körünket az Aero Szövetség modellező osztályának vezetője, Nagy Julián bencés tanár. A fiúk munkáját látva elismerésének adott kifejezést és értékes tanácsaival segítette a további munkát.

Az országos pontversenyben 5. helyezést ért el a kör a középiskolák között. Így Kratmo 10 jelzésű kis benzínmotort nyertünk, melyet be lehet építeni megfelelően szerkesztett modellba.

Pécsnek őszi versenyén, nov. 8-án 1. díj Százúj István VI. o. 1' 22", 2. díj Kardos Tivadar III. B. Az FAI csoportban 2. díj Kálmándy Pap Ferenc VII. o. 1' 20". Pécsnek tavaszi versenyén máj. 15-én 1. díj Százúj István VI. o. 1' 56", 4. díj Kálmándy Pap Ferenc VII. o. 1' 32". Házi versenyek: Kidolgozási verseny júl. 9-én 1. Langa Iván IV. A), 2. Százúj István VI. o., 3. Boda Emil VI. o. Kezdőgépek versenye júl. 31-én: 1. Lipkay Béla VI, 2. Arató György III. B. Lapostörzsű gépek versenyén aug. 20-án 1. Engert Imre VI. o. és Juhász Mihály IV. B), 2. Arató György III. B), 3. Cser Lajos IV. A). Őszi házi verseny okt.

24-én: 1. Kardos Tivadar III. B) 1' 17", 2. Kálmándy Pap Ferenc VII. o. 1' 16" és Százúj István VI. o. 1' 16", 3. Pap István III. B) 57". Tavaszai házi versenyen ápr. 12. 1. Százúj István VI. o. 2' 57". Az állandó versenyen Kálmándy Pap Ferenc VII. az első félévben 3' 15", a második félévben 3' 7" teljesítménnyel.

Házi csúcsteljesítmény: Kálmándy Pap Ferenc VII. o. 3 p 15 mp. — A kör vezető tanára Selmeczy Gyula S. J. igazgató, ifjúsági elnöke Kálmándy Pap Ferenc VII. o. tanuló.

Rajzkör: *Vezető tanár: Adamszky Andor S. J.* A rendes tagok száma 26. Leginkább kitünt: Vörös Antal IV. o. t. Igen jól dolgoztak: Kozma József IV. o. t., Csonkarati Károly III. A), Cser Imre II. o. t., Kys Valter II. B) o. t., Laufer Árpád IV. o. t., Szalay István III. A) o. t., Ring Ödön III. B) o. t., Imhof György I. o. t., Szabó István I. o. t., Schäffer Miklós I. o. t., Krupics Mihály I. o. t., Gyurcsovics Lajos I. o. t., Tiborc József I. o. t. Az anyagok természetben és minta utáni tárgyak voltak. Nagyon sokat vázlatoztak a szabadban. Mindezen munkák fekete- és színes ceruzával, pasztellkrétával, vízi- és olajfestékekkel történtek. Felolvasások és vetítések voltak a művészet köréből. A természet után történt rajzokat jutalmaztuk.

Az ifjúsági zenekör működése. Zenekörünk immár második éve fáradozott, hogy a nemes célt, melyet a szimfónikus zene művelésében maga elé tűzött, elérhesse. Nyári szünidőben összegyűjtötte az intézet helybeli zenész tanulóit és öregdiákjait és nekik nem egy kellemes és hasznos órát szerzett. Évközben is folytatta munkáját: egyre-másra tanulta meg újból és alaposabban azt, amit a zenészek régebben tanultak, de elfelejtettek. A sok akadály és nehézség következtében új darabot nagyon ritkán tűzhattünk napirendre. Átvett darabjaink: Szirmai: Magyar vasárnap. Heykens: Szerenád. Pató: Ifjúkori álmok. Ziehrer: Gyermekek indulója. Vének: gr. Zichy Gyula-induló. Recece-induló. Pazeller: Herkulesfürdői emlék. Haendel: Maestoso (klarinét-négyes). Grieg: Ases Tod. (vonós kar). Ocskay brigadérosból: Szerenád. Pécsi: Magyar népdal-induló. Bayer-Ólomkatonák. Translateur: Liliputi lakodalom.

Sajnálattal állapítjuk meg, hogy műsorunkban magyar stílusú darab ritkán szerepelhetett. Ennek oka az, hogy zeneirodalmunkban diákzenekaroknak való könnyű és tetszetős darabok csak nagyon gyér számban találhatók.

Zenekarunk intézeti ünnepeink fényét tőle telhetőleg iparkodott emelni: hiszen ez egyik célja működésének. Szerepeltünk az intézet Szt. Imre- és Szt. Szaniszló-ünnepélyén, a kongregáció és a cserkészcsapat színdarabján, a nemzeti ünnepen, továbbá a házfőnök úr névnapjára rendezett felköszöntőn. A vakációs színdarabok felvonásai közt is mindig fellépett néhány zeneszámmal.

A zenekar tagjai legnagyobbbrészt pontosan jártak a próbákra, bár a jelen helyzet szerint ez nem kis áldozatot jelentett nekik; olyanok azonban már kevesen voltak, akik magánúton is gyakorolták magukat és külön ambícióval készültek az előadásokra. Vakációs zenekörünk legbuzgóbb tagjai öregdiákjaink közül kerültek ki. Külön kell felemlítenünk közülük a Beksits-testvéreket és Völgyes Oszkár th. urat. Zenészdiákjaink közül szorgalmával és aránylag rövid idő alatt elért szép eredményével kitünt: Zopf Antal (fuvola), Bischof Gyula

(hegedű), Rendeki Sándor (klarinét), Draskovits István (hegedű), Bátori József (C-trombita) és még néhányan mások. Zenekarunk csaknem teljes, 28 zenésszel.

Jövőévi tervünk az oktatás rendszeresítése és az utánképzés folytatása és amennyire lehetséges lesz, a magyarstílusú zene művelése.

E helyen is hálás köszönetünket fejezzük ki dr. Hasznos Ignác úrnak, zenekarunk fenntartására szánt nagylelkű adományáért (50 P).

Sportkör. Neve: Pius-gimnáziumi Testgyakorló Kör. (P. F. K.) Dunántúli kerület. Alakulási éve: 1920. KISOK igazolási száma: 236. Tiszteletbeli elnöke: P. Selmeczy Gyula S. J. igazgató. Vezető tanára: vitéz Csokonay Sándor, testnevelési tanár. Nyilvános tanulók száma: 615. Magántanulók és magánvizsgázók száma: 8. Testnevelési alapra fizetők száma: 623. Működő szakosztályok: atlétika, torna, játék, vívás, úszás, téli sportok. Sportköri foglalkoztatás heti óraszama szakosztályonként 1—2 óra. A tornaterem 230 m², csónaklakkozott hajópadozatú. A padozat meglehetősen rossz állapotban van. Játéokra alkalmas játszóterek az intézet belterületén: I. számú 1200 m², II. számú 2724 m², III. számú 2638 m², IV. számú 2286 m², V. számú a sporttér 12.325 m², 100×55 méter futballpályával, egy kosárlabdapályával, két ugrópályával, súly- és diszkoszdobókörrel. A sportköri foglalkozásokat a tornateremben, az intézet játszóterein tartottuk. Külső sportpályát igénybe nem vettünk. Úszni tud 302 növendék. Nyári időszakban a városi strandfürdőt is látogathatják a növendékek a férfiaknak fenntartott időben, téli időszakban hetenkint egy ízben az internátus fedett uszodája áll rendelkezésre, külön felügyelet mellett. téli sportok üzésére az internátus belterületén és a Mecsek hegységben van alkalom. Az idei tél a téli sportokra nem volt alkalmas.

Versenyek. A P. E. A. C. által a pécsi középiskolák számára kiírt „Losonczy labdarúgómérkőzések: Pius-Tanítóképző 4:1, Cister-Pius 1:0, Pius-Széchenyigimn. 5:3, Felsőipari-Pius 8:0, Pius-Kereskedelmi 1:0. Végeredmény 6 ponttal II. helyezés. Barátságos mérkőzések: Pius IV. o.-Széchenyi IV. o. 2:2, Pius IV. o.-Ciszter IV. o. 3:0. Az intézeti válogatott futballcsapat tagjai: Hajdú, Hertelendy, Nagy I., Fábán, Windheim, Zichy VIII. o., Marosics, Mike, Varga, Maróthy, Rozinszky, Hohenlohe VII. o., Beleki VI. o. *Asztalitenisz* háziverseny: egyéni I. Willmann VII. o., II. Serényi VI. o., III. Széchenyi VII. o.; páros: Széchenyi—Serényi I. helyezés, II. Willmann—Zsámár, III. Báthori—Mike. *Jelvénytörő tornaverseny* vasjelvényt elnyerték: Henyei, Hertelendy VIII. o., Somogyi, VII. o., Batthyány, Kanovics, Schild, Vicsay VI. o. Gál IV. o., Leicht III. o., bronzjelvényt Resch VIII. o., Hohenlohe, Lengyel, Mérnök VII. o., Beleki, Csinády, Henézi VI. o., Ezüstjelvényt Fábán VIII. o., Vass VII. o., Csinády, Szabó VI. o., KISOK kerületi tornaverseny egyéni III. Csinády VI. o., II. osztályban II. A) Pius csapata. *Síjelvénytörő:* vasjelvényt elnyerték Gyimóthy, Feszl VIII. o. Kálmándy P. F., Willmann, Széchenyi, Lengyel VII. o., Swastics, Balla, Vicsay, Balatoni, Szász, Engert, Németh B., Szabó L. VI. o., Faludi, Szikla, Gosztonyi, Sélley V. o. *Házi úszóverseny* 100 m gyors I. Szász VI. o., II. Somogyi VII. o.; III. Willmann VII. o., 200 m mell I. Garay VIII. o., 100 m hát I. Buzánszky VII. o., II. Vass VII. o., III. Garay VIII. o.; 200 m gyors Csinády VI. o.; 50 m hát Csinády VI. o., 50 m gyors Szász VI. o., 100 m mell Péter V. o., 25 m gyors Gál IV. o. *Házi vívóverseny:* I. Dux VII. o., II. Széchenyi VII. o.; III. Torondy VII. o.

KISOK kerületi kardvívóverseny: III. Széchenyi VII. o., V. Dux VII. o., csapatversenyben III. helyezés (Dux, Torondy, Széchenyi, VII. o., Hajdú VIII. o.)

Ifjúsági egyesületek.

Felsősök Mária Kongregációja. Az *Actio Catholicának* iparkodik alkalmas vezéreket és buzgó tagokat képezni. A távozó nyolcasok külön ígéretet is tettek, hogy a kor szellemében az *Actio Catholicában* fogják apostoli munkájukat folytatni.

Első gondunk volt *Otthonunk* berendezése. Szereztünk 5 asztalt, 20 széket, könyvtárunkat 100 kötetel gyarapítottuk (köztük a Katolikus Lexikonnal és a Bangha—Ijjas-féle „Egyháztörténelem“-mel), járattunk 11 folyóiratot. A költségek fedezésére bevezettük az egy pengő tagsági díjat, felhasználtuk a karácsonyi könyvvásár, a decemberi színdarab és a farsangi büffé hasznát. A renováló öreg kongreganisták 200 pengős adománya is jelentős segítséget jelentett.

Karácsonyi könyvvásárunkkal 3500 P értékű, 900-nál több valóságos és ifjúsági könyvet juttattunk a katolikus családok asztalára. Gondoljuk, hogy a magunk módja szerint ezzel is szolgáltuk a „Nemzetmentés-Családmentés“ mozgalmat.

A könyvtár iránti élénk érdeklődést az évi 500 kötetes forgalom mutatja. Hogy a kongreganisták mennyi rosszat akadályoztak és jót mozdítottak elő, arról nehéz számot adni. Csak a szívek-vesék vizsgálója tudja, hogy példájukkal, kiállásukkal és szavaikkal mennyire vitték előre Isten országának ügyét. Szervezett munkásságukról valamelyes képet nyújt a szakosztályok beszámolója. *Négy szakosztályban* folyt a szervezett munka.

A *Hitbuzgalmi* szakosztály szervezte meg az első vasárnapi szentségimádást a székesegyházban, juttatta az ifjúság emlékezetébe az első pénteket és az előző esti engesztelő ájtatosságot, készített kimutatást templomunk látogatótságaról és az áldozók számáról. Közös ülést tartott Berchmans szent Jánosról és a Májusi Királynő tiszteletére.

A *Világnézeti* szakosztály sikerült vitát rendezett a faji vallásról, a mai irodalomról, több modern könyvet ismertetett közös gyűléseinken, oroszlánrésze volt a karácsonyi könyvvásár, a december 8-iki színdarab és a farsangi büffé sikereiben. A kongregáció farsangi teadélutánját ez a szakosztály rendezte és látta el érdekes programmal.

A *Szociális* szakosztály rendszeresen ismertette a szociális könyveket és mozgalmakat, a karácsonyi könyvvásárkor sok szociális irányú könyvet adott el, résztvett a Vöröskereszt gyűjtésében 300 pengős eredménnyel, a „Caritas kereszték“ árusításában (150 db.) és karácsonykor 15 családnak 250 P értékű élelmiszert, meg ruhaneműt juttatott az ifjúságnál rendezett gyűjtésből.

A *Missziós* szakosztály 250 Mif-tagot és 50 Hitterjesztési Egyesületi tagot szerzett a felsősök és a bentlakók közt, missziós vasárnapon 220, évközben 200, a február 2-iki missziós ünnepélyen 120 P-t gyűjtött a misszióknak.

A Kongregáció vezetősége 1942/43-ban: Prézes: Hemm János S. J. Préfektus: Knauer Gyula VIII.; asszisztensek: Mammel Ede VIII., Fátrai Antal VII. o. Titkár: Spilka Imre VIII. o. Szakosztály-vezetők: Hitbuzgalmi: Fátrai Antal; világnézeti: Bátori Béla; szociális: Buzássy Sándor; missziós: Hertelendy Zoltán. Háznagyok: gr. Zichy Tamás és Máté István. Tanácstagok: Dux Ernő, Moticska Felicián, br. Orczy György, Pesti Dénes, Rott Ferenc, Heckenberger József és Molnár Imre. A tagok száma: 63.

673. sz. Pius cserkészcsapat. Mindjárt az év elején nagy lendülettel indult meg a cserkészmunka. Nagy lelkesedést vált ki a fiúkban Föcserkész úr parancsa az új próbaszabályzatról. Tehát vissza a rég nélkülözött romantikához. Az év folyamán 60 sátorverő cserkész közül 56 megállja a helyét a három kísértés viharában. Lassankint átalakulunk Uttörő, Honkereső és Honfoglaló cserkészekké, míg az Öregraj az Országépítő cserkész munkaköréből készít magának programot.

Az egész év munkáját az őrsi megmozdulások jellemzik. Parancs nélkül önkénytelen nemes verseny indul meg a különböző próbák: Csodaszarvas próbája, Vasgyúró-, Szemfüles-, Bujdosó-, A segítő kéz-, Kalandozó-, stb. próba megállásában. A magister-tisztek alig győzik a sok romantikus történet és mese keretében beállítani az őrök akadályversenyeit.

Az őrök belső munkája mellett a külső program is hatalmasnak indult, s az évvége felé a nagy lefoglaltság miatt ha le is kellett belőle építeni, még mindig maradt elég sok tennivaló.

Elsőnek rendezi meg a pécsi Őrsvezető továbbképző összejövetelek gyűlését. Horthy-telepi „talpas” cserkészmunkába tevékenyebben bekapcsolódik. Ujságokat, folyóiratokat küld a fronton küzdő piusi honvédeknek. Szeptember elején Légó szolgálatokat lát el. Bekapcsolódik az Ifjúlevente vezető képző munkájába. Karácsonyi szeretet akcióját a sok nehézség ellenére is tele szívvel és ajándékokkal névtelen cserkészként intézi. Résztvesz Föcserkész úr MKM. mozgalmában. Kivétel nélkül minden országos és kerületi megmozdulásokon tevékenyen kiveszi a részét. Ezek között legsikeresebbnek mondható a Teleki-portyaverseny Kisasszonyfára.

Nagy sikerű farsangi előadását hadbavonultak gyermekeinek nyári táborozására fordítja.

Az Öreg-Raj munkái közül ki kell emelnünk a januári Pius-teát és a májusi Népviseleti Bemutatót.

A Gesztenyésben rendezett 22. orsz. Őrsvezetői táborban a csapatból 34 cserkész vett részt s a budapesti pótőrsvezetői táborra is maradt 5 cserkész. Tiszti táborban 5 tisztünk volt.

Nyári táborunkat Varászlón (Somogy megye), gr. 'Sennyei Ferenc birtokán tartottuk. Gazdag élményt biztosított a falusi néppel való ismerkedés. Itt indult meg a regölés szárnypróbálgatása, mely az idei táborunkban már kialakult programmá valósul meg. A táborozó 54 cserkész egy szívvel-lélekkal zárta szívébe a vendéglátó grófnét „cserkészmama”-ként.

Idei táborunkat a nehéz körülmények miatt a Szádellői-völgy helyett a Siklós és Dráva között elterülő Kaffka-pusztán rendezük meg.

Létszám: cserkésztiszt 15, férficserkész 21, cserkész 126, jelölt 18. Összesen: 180.

Diákkaptár. Szorgalmas nyári munka után szép aratás volt a város által ajándékozott napraforgó földön. Tiszta bevétel 180 P. A megállapított munkaterv szerint, melyet Esztergár Pál VII. o. t. készített el, kibocsátásra került 187 drb. részvény a 1.— P értékben. A befolyt összeggel folyószámlát nyitottunk az „Egyházmegyei Bankban”. Az V. és VI. osztály bevonásával résztvettünk a város vas- és ronggyűjtő napján. Bevétel 63 P 30 f. A várostól újra kaptunk két hold földet círoktermelésre. Husvétkor 800 drb. levelező lapot adtak el 48 P értékben. Május hónapban ötletpályázatot hirdettek, melyre több pályázat érkezett be.

Az Arany-Ezüst lapunk immár az V. évfolyamát zárta le. Mintha már az érdeklődés is kezdene irányában fokozottabb lenni, mint megindulásánál, mert nemcsak az előfizetők, de a példányonkint vásárlók tábora is megnövekedett.

Ösztöndíjak és jutalmak.

200—200 P-ös Horthy ösztöndíjat élveztek ez évben: Bors László és Gábrriel László VII. o. tanulók.

Közalkalmazottak tanulmányi segélyeképen 100 P-öt kapott Pálos László VIII. o. pn.

Nagyméltóságú Virág Ferenc megyéspüspök úr 50 P-ös jutalmát Fekete Sándor VI o. pn. nyerte.

Hamerli József cég 50 P-ös adományát arra érdemes tanuló tandíjára Gergics Rudolf VI. o. kapta.

A Pécsi Nemzeti Casino Visy László dr. 50 P-ös irodalmi emlékdíját Hoffmann Ottó VII. o. pn. nyerte.

A Meszlényi Adrienne alapítványából 300 P-ös segélydíjat kapott Halmai György VII. o. pn.

N. N., aki karácsonykor 100 P-öt adott 10 arra érdemes tanuló közti kiosztásra, évváróra 150 P-öt adományozott ugyanarra a célra. Az adományból 15—15 P-öt nyertek: Bischof Henrik I. A. o., Ángyán István I. B. o., Kászl István II. A. o., Kovács Vilibáld II. B. o., Simon Zoltán III. A. o., Arnold János III. B. o., Papp Béla IV. A. o., Vörös Antal IV. B. o., Széplaki László V. o. és Pesti Dénes VI. o. tanulók.

Egy tanulónk édesatyjának 50 P-ös jutalomdíját Beke Imre III. B. o. tanuló kapta.

A Pius internátusban jóviseletükért és szorgalmukért jutalmat nyertek: IV. szakaszban: Aranyérmes: Dux Ernő VII. o. t. Ezüstérmes: Széll Tamás VII. o. t. III. szakaszban: Aranyérmes: Hartmann Gyula VI. o. t. Ezüstérmes: gr. Meran Fülöp VI. o. t. Péter István V. o. t. II. szakaszban: Aranyérmes: Hirt Ferenc IV. B. o. t. Ezüstérmes: Zónay Mátyás III. A. o. t. Zsembery Jenő III. A. o. t. I. szakaszban: Aranyérmes: Csonka Sándor II. A. o. t. Ezüstérmes: Bajusz Sándor I. A. o. t. Szalay Balázs I. A. o. t. Gaál Lajos II. A. o. t.

Könyvtárak és szertárak.

Az ifjúsági könyvtárt gyarapítottuk a jelen iskolai év folyamán 201 művel 219 kötetben, melyből vétel útján 175 műnek jutottunk birtokába. A vett könyvekre 493.02 P-t fordítottunk. Az ajándék-könyvek értéke 56.40 P. A könyvek kötésére 160.40 P-t fordítottunk. A 9 folyóirat, mely könyvtárunkba járt, 45.60 P-be került. Egész évi költségvetésünk összege 699.02 P.

Beszereztük a Könyvbarátok Kis Könyveiből 12 drb. — Wimmer: Az izzó tűz embere. Dr. Stöckl-Petényi: Fiúk a viharban. Gyenis: Jezsuita arcélek. Bangha: Világnézeti válaszok. Zischka: Harc a fehér aranyért. Brehm: A háborúra fel kell készülni. — A magyar nemzet tragédiája. Schrenzel—Köszegi: Abesszinia Afrika kánaánja. Juhász: Az inkák birodalma. Az aranyföld hajósai. Szenyonov—Braun: A Föld kincsei. Nauweleszts: Harc a petróleumért. Garbediau—Lengyel: A természettudomány állomásai. Nesbitt—Halász: Az ismeretlen Abesszinia. Karlson—Rácz: A gépmadár. Dr. Lengyel: A világhódító ipari anyagok. Fitzhugh: A levegő birodalma. Bangha: A világhódító kereszténység. V. Somogyváry: Ne sárgulj fűzfa. És Mihály harcolt. Papini—Gáspár: Dante. Brehm—Éhik: Az állatok világa. Cató-Némethy: Cató bölcs mondásai. Dr. Székely: Svetonius Császárok életrajzai. Takáts. A török-magyar bajviadalok. Painleve—Erdős: Az aviatika. Almásy: Magyar közmondások gyűjteménye. Káldy: Válogatott egyh. beszédei. Császár: Shakespeare és a magyar költészet. Riedl: Shakespeare és a magyar irodalom. Mauriac: A méregkeverő. Marchant: Előítéletek gátján keresztül. Szekfű: Mi a magyar? Arany J.: Elbeszélő költemények. Kállay: A pápa és a vatikán.

Az ifjúsági könyvtárt a nyári szünidő folyamán is szorgalmasan használta 83 helybeli vagy a közelből bejáró tanuló, (847 drb.) lelki könyvet 362 tanuló (712 drb.). A tanév folyamán pedig 444 tanuló 4430 könyvet vett ki irányított, de szabad választás útján a kötelező olvasmányokból vagy egyéb szórakoztató és tudományos művekből.

A segélyező könyvtár gyarapítására 1082 db. tankönyvet vettünk 2214.47 P értékben. Kötésre 844.80 P-t fordítottunk a 80 fill. árban. Így volt lehetséges, hogy az összes jelentkező, — 438 — tanuló igényét kielégíthettük 6387 tankönyvvel, illetve szótárakkal. Ismeret-

lenül maradni óhajtó jótévő 100 P-t ajándékozott a szegény tanulók könyvtára javára. Arnold János III. B. o. t. 4 drb. tankönyvet.

A tanári (házi) könyvtár gyarapodása. A tanári könyvtár állománya ez évben: 10,932 kötet. Gyarapodás 150 drb (köztük értékes ajándékkönyvek) 870 P értékben. A hazai és külföldi folyóiratok és újságok száma: 40.

Történelmi éremtárunk ez évi gyarapodása 165 drb. Különösen becses II. Lajos királyunk aranya 1524-ből.— Gr. Scratenbach Engelbert bib. olmützi püspök ezüstérme 1714-ből.— Ferenc József császári emlékérme 1873-ból és 1898-ból és a világháború első évéből.— Ugyancsak Ferenc József gör. kereszt alakú bíbor-zománcos rendjele 1849-ből F. J. betűkkel és „viribus unitis“ körirattal, melyet az osztrák császári korona díszít.

Birtokunkba jutott 1—2—10 Kuna bankjegy; 2—10 Karbonaver; 1—2 Rentenmark; 5 Reiddelchsmark és egy esztergomi 2 koronás vörös-bankjegy 1919. június 10-ről.

Gyűjteményünket gyarapítja egy Boforts-üteg légelhárító lövedékének hüvelye (10 cm kalib.) és egy orosz páncéltörő lövedék hüvelye 1942-ből (5 cm kalib.).

A gyűjtemény gyarapítása körül különösen kitűnt ügybúzgóságával v. Buzássy Sándor VIII. o. t.; Halmai György VII. np; Decsi János, Arató György, Balatonyi Sándor III. B. o. tanulók és Sóti Jenő II. A. o. tanuló.

Földrajzi szertárunk gyarapítása a jelen tanév folyamán nem volt szükséges.

A természetrajzi szertár gyarapodása. v. Szabó Gyula-féle természetrajzi szemléltető képek sorozata (30 kép). — 5 kg szénkéneg. 5 kg paradyl. 6 drb patentzárás ultraform üveg, alkoholos praeparatumok számára. — A Magyar Flóra fényképekben sorozatból annyi kép, amennyire az ideai büdzséből futja. — A természetrajzi szertárra fordított összeg 200 P.

A rajzszerter gyarapodása. Az előadó terem részére elsötétítő redőnyök 50 P. Rajzoktatási szaklap 8 P. Renessansz mesterek művei 15 P. Szakkönyv 6 P. Minták 3.30 P. Művészek képei magyar reprodukciókban 3.70 P. Összesen: 86 P.

Tornaszertár. 2 drb. 2 kg diszkosz 30 P, 2 drb. 1.5 kg diszkosz 28 P, 5 drb. csögát 130 P, 5 drb. gerely 30 P, 20 drb. ugrókötel 40 P, összesen 258 P értékben a nm. V. K. M. úr adománya. 1 drb. talajtornaszőnyeg 445 P, 5 drb. csögát 130 P, 2 drb. kosárlabda falipalánk 180 P, 1 drb. predalcsougrórúd 50 P, 2 drb. kosárlabda 54 P, 2 drb. kézilabda 48 P, 2 drb. futballabda 40 P, összesen 1.397 P értékben a nm. V. K. M. úr adománya. 1 drb. falióra 30 P, 3 drb. magnéziumos asztalka 45 P, 1 drb. stopperóra 90 P, 2 drb. futballabda 126.40 P, összesen 291.40 P értékben beszerzés.

Iskolai felszerelés értéke.

Tételek	Gyarapodás			Állomány	
	Vétel	Ajánd.	Érték		Érték
	d a r a b		p e n g ő	d a r a b	p e n g ő
Bútorok	—	—	—	750	34000
Házi és irodai felsz.	—	—	—	325	6850
Tanári könyvtár	120	30	870	10932	
Ifjúsági könyvtár	175	44	550	16072	25726
Történelmi szertár	—	165	200	10285	5900
Földrajzi szertár	—	—	—	676	2678
Filológiai szertár	—	—	—	126	276
Fizikai szertár	1	—	600	609	37120
Természetrizsi szertár	38	—	200	12855	30435
Rajz szertár	5	—	86	425	4006
Torna szertár	7	50	1946	584	10304

Használt tankönyvek.

I. osztály: Molnár, Imakönyv. — R. k. nagyobb katekizmus. — Alszeghy—Sik—Techert, Magyar nyelvten I. o. — Alszeghy—Brisits—Sik, Magyar olvasókönyv I. o. — Bodnár—Kalmár, Magyarország föld- és néprajza. — Kogutovicz, Földrajzi Atlasz. — Jám bor—Kemenes, Latin nyelvten I—VIII. o. — Jírka, Latin olvasókönyv I. o. — Kerékgyártó—Mohay, A ház és kert természetrajza. — Gidró—Holenda: Mennységtan — Harmath—Karvaly, Magyar fiúk nótáskönyve I. o.*

II. osztály: Molnár, Imakönyv. — R. k. nagyobb katekizmus. — Pokorny, Öszövetségi bibliai történetek. — Alszeghy—Sik—Techert, Magyar nyelvten II. o. — Alszeghy—Brisits—Sik: Magyar olvasókönyv II. o. — Bodnár—Kalmár, A világrészek föld- és néprajza. — Kogutovicz, Földrajzi atlasz. — Jám bor—Kemenes, Latin nyelvten I—VIII. o. — Jírka, Latin olvasókönyv II. o. — Kerékgyártó—Mohay, A magyar föld és idegentájak természetrajza. — Gidró—Holenda, Mennységtan II. o. — Harmath—Karvaly, Magyar fiúk nótáskönyve II. o.*

III. osztály: Molnár, Imakönyv. — R. k. nagyobb katekizmus. — Pokorny, Újszövetségi bibliai történetek. — Alszeghy—Sik—Techert, Rendszeres magyar nyelvten. — Alszeghy—Brisits—Sik, Magyar olvasókönyv III. o. — Balogh, Magyarország története. — Német Történelmi atlasz. — Bodnár—Kalmár, Általános földrajz. — Jám bor—Kemenes, Latin nyelvten I—VIII. o. — Jírka, Latin olvasókönyv III. o. — Bitter—Puhr Német nyelvkönyv I. r. — Öveges, Kis fizika. — Borosay—Holenda, Mennységtan III. o. — Rayeczky: Énekes ABC. Bíró—Galla, A rajz könyve.

IV. osztály: Molnár, Imakönyv. — Pokorny, Szerartástan. — Alszeghy—Brisits—Sik, Magyar irodalmi olvasókönyv IV. o. Arany—Nagy—Péterffy, Toldi. — Marczell—Szegedi, Egyetemes történelem I. r. — Barthos—Kurucz, Történelmi atlasz I. r. — Jám bor—Kemenes, Latin nyelvten I—VII. o. — Jírka, Latin olvasókönyv IV. o. — Bitter—Puhr, Német nyelvkönyv II. r. — Kerékgyártó—Somogyi, Ásványtan és földtan. — Borosay—Holenda—Korányi, Mennységtan IV. o. — Bíró—Galla: A rajz könyve.

V. osztály: Molnár, Imakönyv. — Schütz, kat. hittan — Alszeghy—Brisits—Sik, Magyar irod. olvasókönyv V. o. Alszeghy—Sik—Techert, Magyar nyelvi olvasókönyv V—VI. o. — Marczell—Szegedi, Egyetemes történelem II. r.

*Jövőre meg fog változni.

— Barthos—Kurucz, Történelmi atlasz II. r. — Jám bor—Kemenes, Latin nyelv-
tan I—VIII. o. — Márkus, Szemelvények Liviusból V. o. — Vézner, Anthologia
lyrica V. o. — Jám bor—Kemenes: Római régiségek. — Maywald, Görög nyelv-
tan V—VIII. o. — Maywald, Görög gyakorló és olvasókönyv I. r. — Bitter—Teveli,
Rendszeres német nyelv-
tan. V—VIII. o. — Bitter—Puhr, Német nyelv-
könyv III. r. — Orosz, Német stílusgyakorlatok V—VIII. o. — Birkás, Francia nyelv-
könyv I. r. — Kerékgyártó—Mohay, A természet élő világa. — Borosay—Holenda—
Korányi, Mennyiség-
tan V. o.

VI. osztály: Molnár, Imakönyv. — Schütz, Kat. erkölcs-
tan. — Alsze ghy
—Brisits—Sik, Magyar irod. olvasókönyv. — Alsze ghy—Brisits—Techert, Magyar
nyelvi olvasókönyv V—VI. o. Marczell—Szege di, Egyetemes történelem III. r.
Barthos—Kurucz, történelmi atlasz III. r. — Csóka—Zibolen, Gazd. és társ. ismer-
etek. — Jám bor—Kemenes, Latin nyelv-
tan I—VIII. o. — Kuzmics, Szemelvények
Ciceróból. — Márkus: Szemelvények Vergilius Aeneiséből. — Jám bor—Kemenes,
Római régiségek V—VIII. o. — Maywald, Görög nyelv-
tan V—VIII. o. Marót—
Wagner, Ilias. Maywald—Vayer—Mészáros, Görög olv. II. r. — Bitter—Teveli,
Rendszeres német nyelv-
tan V—VIII. o. — Mayer—Puhr, Német nyelv-
könyv IV.
r. — Orosz Német stílusgyakorlatok V—VIII. o. — Birkás, Francia nyelv-
tan VI—
VIII. o. Birkás—Petrich, Francia nyelv-
könyv. — Somogyi, Vegytan. — Borosay—
Hollenda—Korányi, Mennyiség-
tan. — Horváth—Simon, Logaritmus táblák. —
Schmidt, Latin szótár I—II. r. — Földy, Görög szótár. — Kelemen, Német szótár
I—II. r. — Birkás, Francia szótár I—II. r.

VII. osztály: Molnár, Imakönyv. — Schütz, Kat. egyháztörténelem. —
Alsze ghy—Brisits—Sik, Magyar irodalomtört. I. r. — Techert I., Magyar nyelv-
könyv. — Szege di T., Magyarország története VII. o. Barthos—Kurucz, Törté-
nelmi atlasz III. r. — Bodnár—Kalmár, Magyarország földrajza és helyzete. —
Jám bor—Kemenes, Latin nyelv-
tan. — Kováts P., Szemelvények Cicero leveleiből.
— Márkus S., Szemelvények Vergilius Aeneiséből. — Jám bor—Kemenes, Római
régiségek. 5. Maywald—Vajer—Mészáros, Görög nyelv-
tan V—VIII. o. — Marót—
Wagner, Odyssea. — Mészáros E., Görög lírai antológia. — Mészáros E., Szemel-
vények Herodotesből. — Bitter—Teveli, Rendszeres Német nyelv-
tan V—VIII. o.
— Mayer—Puhr, Német irod. olv. I. r. — Orosz, Német stílusgyakorlatok V—VIII.
o. — Birkás, Francia nyelv-
tan VI—VIII. o. — Birkás—Petrich, Francia irod.
olvasókönyv I. r. — Öveges, Fizika I. r. — Borosay—Holenda—Korányi: Meny-
nyiség-
tan. — Horváth—Simon: Logaritmus táblák. — Burián, Latin szótár I—II. r.
— Földy, Görög szótár. — Kelemen, Német szótár I—II. r. — Birkás, Francia
szótár I—II. r. — Bíró—Galla, Művészeti alkotások.

VIII. osztály: Molnár, Imakönyv. — Uhlyarik—Madarász, Apologetika.
Alsze ghy—Brisits—Sik: Magyar irod. tört VIII. o. — Techert, Magyar nyelv-
könyv — Szege di, Magyarország története. — Barthos—Kurucz, történelmi atlasz
II. — Jám bor—Kemenes, Latin nyelv-
tan I—VIII. Balog—Oszvald, Tacitus
— Vékey, Horatius. — Huszti, Latin Chrestomathia. — Huszti, Ifj. Plinius
levelei. — Jám bor—Kemenes, Római régiségek. — Maywald—Vayer—Mészáros,
Görög nyelv-
tan V—VIII. o. — Papp J. Platon. — Gerecs, Sophokles. —
Bitter—Teveli, Rendszeres német nyelv-
tan V—VIII. o. — Mayer—Puhr,
Német irod. olv. k. II. r. — Orosz Német stílusgyakorlatok V—VIII. o.
— Birkás, Francia nyelv-
tan VI—VIII. o. Birkás—Petrich, Francia irod olvasó-
könyv II. r. Öveges, Fizika II. r. — Borosay—Holenda—Korányi, Mennyiség-
tan VIII. o. II. r. — Horváth—Simon, Logaritmus táblák. — Kornis, Pszichológia és
logika elemei. — Burián, Latin szótár I—II. r. — Földy, Görög szótár. — Kele-
men, Német szótár I—II. r. — Birkás, Francia szótár I—II. r.

Iskolai főhatóságok

A Jézustársasági Pécsi Pius-gimnázium fenntartója a *Jézustársasági magyar rendtartomány*; jogi képviselője *Borbély István S. J.* magyar rendtartományfőnök, Budapest, VIII., Mária-utca 25. Helyetese a kollégium rektora.

Az intézet a *Katolikus Tanügyi Főhatóság* igazgatása és felügyelete alatt áll, melynek elnöke *Serédi Jusztinián dr.* bíboros hercegprímás, esztergomi érsek. Katolikus tanügyi elnököfőigazgató *Dr. Kürti Menyhért*, c. tanker. kir. főigazgató, a Ciszterci rend tagja. A dunántúli katolikus kerület főigazgatója *Milakovszky László*, főigazgató. A hitoktatás püspöki biztosa *Dr. Bencze László* koadjutor-kanonok, egyházmegyei h. tanfelügyelő.

Az állami felügyeletet gyakorolja *dr. Szinyei Merse Jenő* kir. vallás és közoktatásügyi miniszter. A pécsi tankerület főigazgatója: *dr. Palos Bernardin* tanügyi főtanácsos, a Ciszterci Rend tagja.

A gimnázium tanári kara.

Sorszám	A tanár neve	Alkalmazásának minősége	Képesítése	Szolg. éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított	Heti óra száma	Jegyzet
				összesen	ennél az int.-nél			
1	Hemm János Jt. áldozópap	hittanár	hittan	6	2	Hittan IV. A), B), VI., VIII. 2—2. Francia V. 4.	12	Házfőnök, a Pius internátus kormányzója, ifjúsági hitszónok. Kongr. prézes.
2	Selmeczy Gyula Jt. áldozópap	igazgató	fizika, kémia	12	8	Kémia VI. 2. Természetrész IV. A), B) 3—3. Honv. ism. VI. 1.	9	A vegytani szertár óre. Aero kör vezetője. A segélyező egyesület elnöke.
3	Adamszky Andor Jt. áldozópap	rendes tanár	szabadkézi rajz, mennyt., ábr. geom.	23	22	Rajz I—IV. A), B), 2—2. Művészet tört. VII., VIII. 1—1.	18	A rajzszertár óre, tanítja a művészi rajzot. A rajzkör vezetője.
4	Andor Géza Jt. áldozópap	rendes tanár	földrajz, természetrajz	29	15	Természetrész I. A), I. B), II. A), II. B) 2 2, V. 4. Honv. ism. I. B) 1. Oszt. főnöki I. B) 1.	14	I. B) o. főnöke. A természetrajzi szertár óre.
5	Ádám Lajos Jt. áldozópap	rendes tanár	latin, történelem	6	6	Történelem III-IV. A), B) 3—3. Latin III. A) 4. Magyar III. A) 4. Honv. ism. III A) 1.	21	III. A) o. főnöke.

Sorszám	A tanár neve	Alkalmazásának minősége	Képesítése	Szolg. éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított	Heti óraszám	Jegyzet
				összesen	ennél az int.-nél			
6	Bagaméri József Jt. áldozópap	rendes tanár	francia, latin	6	6	Magyar III. B) 4. Latin III. B) 4. Francia VI., VII. 4. VIII. 3. Honv. ism. III. B) 1.	20	III. B) o. főnöke.
7	Baják Mihály Jt. áldozópap	rendes tanár	latin, görög	21	21	Magyar II. B) 5. Latin II. B) 5. Görög VIII. 3. Ének II. B) 2 Honv. ism. II. B) 1.	16	II. B) o. főnöke.
8	Bádonyi Imre	rendes tanár	latin, magyar	12	12	Magyar IV. A), B) 4. VI., VIII. 3-3. Latin IV. B) 4. Honv. ism. IV. B) 1.	19	IV. B) o. főnöke.
9	Bodolay Gyula Jt. áldozópap	rendes tanár	latin, történelem	5	5	Magyar I. B) 5. Latin I. B) 5, V. 4. Történelem V. 3.	17	V. o. főnöke. Iskolai leventeparancsnok. Cserkészparnok, a Diákkaptár felügyelő tanára, az Arany-ezüst diáklap szerkesztője.
10	vitéz Csokonay Sándor	r. testnevelési tanár Szabadságon 1945. máj. 4. óta	testnev.	24	24	Testnevelés I-IV. A), B) 2-2. V-VIII. 1-1.	20	A tornaszertár őre, a sportkör vezető tanára, tanítja a kardvívást.
11	Gyulai Ferenc	rendes tanár	fizika, mennyeség	16	16	Mennyeség I. A), II. B) 4-4. IV. A), B), VI. 3-3. Honv. ism. IV. A) 1.	18	A IV. A) o. főnöke. Tanítja az arányzó geometriát.
12	Hauer Ferenc Jt. áldozópap	rendes tanár	történelem, földrajz	35	28	Történelem VI. VIII. 3-3. és VII. 2. Földrajz III. B) 2. Gazdasági ism. VI. 2. Honv. ism. VIII. 1.	13	Ifj és kölcsönkönyvtár, földr. és tört. szertár és éremtár őre.
13	Horváth Mihály	rendes tanár	latin, történelem	14	14	Latin IV. A), VII. 4. VIII. 3. Ének I. A), B), II. A) 2 és III. A), B) 1-1.	19	Tanítja a műéneket.
14	Kerling János Jt. áldozópap	rendes tanár	latin, német	37	23	Német III. A), B) 4-4. VII. 3.	11	
15	Lenner József Jt. áldozópap	rendes tanár	mennyeség, fizika	25	11	Mennyeség III. A), B) 3-3. VII. 3. Természettan VII. 4. VIII. 3. III. A), B) 1-1. Honv. ism. VII. 1.	19	A VII. o. főnöke, a fizikai szertár őre. Az angol kör vezetője.

Sorszám	A tanár neve	Alkal- mazásának minősége	Képesítése	Szolg. éve		Mely tárgyakat, mely osztályokban és heti hány órában tanított	Heti óra száma	Jegyzet
				összesen	ennél az int.-nél			
16	Lukács Andor	rendes tanár	földrajz, történelem	12	12	Földrajz I. A), B) 5—3. II. A), B) 4—4. III. A) 2, VII. 1. Honv. ism. I. A), V. 1—1.	19	Értekezleti jegyző
17	Magyarlakai József dr.	rendes tanár	latin, német	17	16	Magyar I. A) 5. Latin I. A) 5. Német V. VI. VIII. 3—3. Osztályfőnöki I. A) 1.	20	I. A) o. főnöke, tanítja a német társalgást.
18	Mahács Károly Jt. áldozópap	rendes tanár	fizika, mennyi- ségtan	21	11	Mennyiségtan I. B) 4, II. A) 4, V. VIII. 3—3.	14	VIII. o. főnöke.
19	Pethő Jenő Jt. áldozópap	rendes tanár	magyar, latin	11	12	Magyar II. A) 5, V. VII. 3—3. Latin II. A) 5. Honv. ism. II. A) 1.	17	A II. A) főnöke, az Ignacianum vezetője.
20	Vadkerti Béla dr. Jt. áldozópap	rendes hittanár	hittan	8	7	Hittan I—III. A), B). V. VII. 2—2. Filozófia VIII. 2.	18	A Bölcselőkör vezetője.
21	Várkői Ferenc	helyettes testn. tanár	testnevelés	2	2	1942. augusztus 1. óta katonai szolgálatot teljesít.		
22	Velics Miksa Jt. áldozópap	rendes tanár	latin, görög	24	23	Latin VI. 4. Görög V. VI. VII. 4—4.	16	VI. o. főnöke.
23	Winkler János Jt. áldozópap	óraadó tanár	—	1	1	Német IV. A), B) 4—4.	8	A Pius internátus prefektusa.
24	Than Nándor dr.	iskolaorvos	orvos	3	3	Egészségtan IV. 1, VIII. 2. 1943. február 26 óta katonai szolgálát- ban.	3	

A tanári testület lelkipásztori, társadalmi és tudományos munkássága.

Hemm János S. J. A pécsi ifjúság országzászló ünnepélyénél a beszédet tartotta. Lelkigyakorlatokat adott Újvidéken közép- és felsőiskolás ifjúságnak, a pécsi Gyárvárosban és Dombóváron a nagyközönségnek.

Selmeczy Gyula S. J. A pécsi Pedagógusok Köre intézőbizottságának tagja. Szerkeszti a csillagászati és kortani adatokkal a naptárrovatokat, a magyar nyelvű naptárkiadványok részére. Az 1944. évre megjelent kézirat gyanánt.

Adamszky Andor S. J. Vidéken többször Szentbeszédeket mondott. Léván 5 napos lelkigyakorlatokat adott. Gyóntatott. Az intézet diákjait balatoni üdülésre vitte nyolc napra.

Andor Géza S. J. Gyóntató a pálos atyák pécsi rendházában.

Ádám Lajos S. J. Lelkipásztorkodásban kíséretet itthon és alkalmilag vidéken.

Bagaméri József S. J. Rendszeresen segítette a lelkipásztorkodásban itthon és vidéken. Egy lelkigyakorlatot és két három-napos missziót adott.

Baják Mihály S. J. A pécsi tankerületben a görög nyelv tanulmányi felügyelője. Az ifjúsági zenekar vezetője. Az évkönyvbe tanulmányt írt az ősegyház három kiváló latin írójáról. Az intézet templomában néhány szentbeszédet mondott.

Bodolay Gyula S. J., ifjúsági hitszónok és gyóntató. A Magyar cserkészmozgalom IV. kerületének vezetőképző szakelőadója. Piusi Öreg-Raj vezetője. Nyáron szerkesztette a Pius Vakációs Lapot. Havonként rendezett egy-egy VK napot. A husvéti 22/E Orsz. Örsvezetői Tábor parancsnoka. Előadásokat tartott cserkészügyi összejöveteleken, pécsi Levente Egyesület vezetői tanfolyamán, Szülők iskolájában, pécsi Tanítónők Egyesületében, Hősök napján. Lelkigyakorlatot adott a helybeli ciszterci gimnázium alsóosztályú tanulóinak.

Csokonay Sándor, pécsi tankerületi testnevelési tanulmányi felügyelő.

Horváth Mihály, a pécsi zenekedvelők zenekarának tb. karnagya, a M. D. E. O. Sz. pécsi kerületi karnagya, a Zenélő Ifjúság hangversenyeit szervezte és előadásokat tartott, a szabadliceum keretében előadást tartott a romantikus zenéről, több hangversenyen közreműködött mint zongorakísérő, vezényelte Bach: 140 Kantatáját, megszervezte és vezényelte a Pécsi Oratorium Kórust, Krisztus Király Kantáté c. művét vezényelte, melyet Pécs Város Jézus Szívének

felajánlása alkalmával adott elő a Zenekedvelők Zenekara. A Szeráfi Kórus és Oratorium Kórus a Pius templomában, Harangkánon-ját Népdalszvitjét (egyszólamú kórusra fúvószenekar kísérettel) a Pécsi Éneklő Ifjúság 2. hangversenyén adták elő.

Hauer Ferenc S. J. Rendes gyóntató az intézeti templomban.

Kerling János S. J. Rendes gyóntató a templomban és a helybeli Miasszonyunk leányintézetekben.

Lenner József S. J. Rendes gyóntató az intézeti templomban. A helybeli Urak Máriakongregációjának a vezetője. Alkalmi szentbeszédeket tartott helyben és a vidéken és egyébként is segédkezett a lelkipásztorkodásban. 30 exhortációt tartott az intézet internátusának különböző szakaszaiban. Háromnapos lelkigyakorlatot adott Kaposváron és Tarnócán összesen 23 elmélkedéssel és nyolcnaposat a högyészi apácáknak 32 elmélkedéssel.

Magyarlaki József dr. A szigeti külvárosi Egyházközség tanácsának tagja, A. C. sajtóosztályának elnöke. Ismeretterjesztő előadásokat tartott a szigeti külvárosi plébánia Credo hitbuzgalmi egyesületében.

Mahács Károly S. J. Az intézetben önnevelési előadásokat tartott; ifjúsági gyóntató. A városban a keresztség szentségét kiszolgáltatta. — Cikkeket írt.

Pethő Jenő S. J. Rendes gyóntató az intézet templomában. Jezsuita Történeti Évkönyvben 1940-ben megjelent tanulmánya Gerő György S. J. Keresztény Herkuleséről.

Dr. Vadkerti Béla S. J. A veszprémi Angolkisasszonyok 8 napos zárt lelkigyakorlatait vezette. *A vakációban* egy hónapig helyettesítette a galgahévízi plébánost; Gödöllőn a férfiak nagyheti konferencia-beszédeit tartotta, gyóntatásban és egyéb lelkipásztori munkákban kíségetett.

Velics Miksa S. J. Nyolcnapos lelkigyakorlatot vezetett Újvidéken, háromnaposat Pécsett; hitbuzgalmi cikkeket írt; szülői értekezletet tartott a családfelajánlásról.

Winkler János S. J. Lelkipásztorkodásban itthon és vidéken kíségetett. Német nyelvű triduumot tartott Högyészen.

A rendkívüli tárgyak tanárai.

Dr. Magyarlaki József tanította a német társalgást heti 2 ó.

v. Csokonay Sándor test. t. a kardvívást heti 4 ó.

Gyulai Ferenc r. t. ábrázoló geometriát heti 2 ó.

Horvák Mihály r. t. műéneket heti 3 ó.

A Pius-Internátusban:

De Loviaguin Sándor gr. a franciát tanította heti 2 ó.

Segédszemélyzet.

László József pedellus.

A tanulók érdemsorozata.

A számok és rövidítések magyarázata a) magaviseletben, rendszeretben és b) előmenetelben: 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen. Általános tanulmányi eredmény: I. = kitünőrendű, 1 = jeles-, 2 = jó-, 3 = elégséges-, 4 = elégtelenrendű. — P. i. = Pius internátusi növendék; pn. = papnövendék; Em. = Emericanum; Ign. = Ignacianum; Mat. = Matessa. ism. = ismétlő; fm. = felmentve; tdm. = tandíjmentes; A róm. kat. tanulók vallása nincs jelezve.

Érdemjegyek. A tanuló elbírálásakor az elért eredmény kifejezésre mind a magaviseletből, mind a rendszeretből, mind pedig az előmenetelből a *jeles, jó, elégséges, elégtelen* érdemjegyek szolgálnak.

Magaviselet. A magaviselet elbírálása és a magaviseleti érdemjegyek megállapítása a tanuló egyéniségének alább felsorolt vonási alapján történik: a) valláserkölcsei meggyőződés; b) nemzeti érzés (hazafias magatartás); c) jellembeli tulajdonságok (egyeslelkűség, jóindulat, akarati fegyelmezetttség, tisztelet tudás stb.); d) kötelességtudás és szorgalom; e) magatartás az iskolában és az iskolán kívül; f) tanuló társakra gyakorolt hatás.

E szempontok figyelembevételével a magaviseleti érdemjegyek megállapítása a következő elvek szerint történik:

Jeles érdemjegyet kap a tanuló, ha a valláserkölcsei meggyőződése és nemzeti érzése nyilvánvalóan erős, jellembeli tulajdonságaival, különösen egyeslelkűségével, akarati fegyelmezetttségével és tisztelet tudásával társai közül kiválik, kötelességtudása és szorgalma mindig állandó, magatartása az iskolában és az iskolán kívül korának minden tekintetben megfelelő és társaira nemesítőleg hat.

Jó érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölcsei meggyőződése és nemzeti érzése kifogástalan, jellembeli tulajdonságai egyeslelkűségét, akarati fegyelmezetttségét, tisztelet tudását megmutatják, kötelességtudása és szorgalma kielégítő. magatartása az iskolában és az iskolán kívül csak kisebb kifogásokra ad okot, s a tanév folyamán legfeljebb egyszer részesül elsőfokúnál nem súlyosabb fegyelmi büntetésben.

Elégséges érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölcsei és hazafiúi kötelességeit nem elég buzgalommal teljesíti, jellembeli tulajdonságai közül különösen egyeslelkűsége és fegyelmezetttsége javításra szorul, s a tanév folyamán legfeljebb két alkalommal részesül harmadfokúnál nem súlyosabb fegyelmi büntetésben.

Elégtelen érdemjegyet kap a tanuló, ha valláserkölcsei és hazafiúi kötelességei ellen súlyosabban vagy gyakrabban vét, egyeslelkűségében, tisztelet tudásában feltűnő a hiány, s az év folyamán e tekintetben fejlődést nem mutat, tanuló társaira káros befolyással van, az év folyamán háromszor vagy többször másodfokúnál súlyosabb fegyelmi büntetésben részesült.

A magaviseleti érdemjegy a tanuló továbbhalladására nincs befolyással, de az általános tanulmányi eredmény megállapításakor számításba kell venni, (V. 3. Rendtartás 97. §. — 1—4.)

Első A) osztály.

Osztályfőnök: Magyarlaki József dr.

KITÜNTETÉSEK:

Jó viseletből és összes előhaladásból:

Csanaky Artur.

Megközelítették: Zónai István P. i., Bischof Henrik, Gyurcsovics Lajos P. i.

Hittanból: Cholnoky Péter.

Megközelítették: Csanaky Artur, Csonkaréti László, Zónai István P. i.

Magyar nyelvből: Horváth József Mihály.

Megközelítették: Csanaky Artur, Bischof Henrik, Kemsei Elemér.

Földrajzból: Gyurcsovics Lajos P. i.

Megközelítették: Zónai István, Csanaky Artur, Bischof Henrik.

Latin nyelvből: Zónay István P. i.

Megközelítették: Cholnoky Péter, Horváth József Mihály, Bischof Henrik.

Természettudományból: Bischof Henrik.

Megközelítették: Csanaky Artur, Kemsei Elemér, Gyurcsovics Lajos P. i.

Mennyiségtanból: Csanaky Artur.

Megközelítették: Zónai István P. i. Kemsei Elemér, Gyurcsovics Lajos P. i.

Rajzból: Tiborc József.

Megközelítették: Gyurcsovics Lajos P. i., Kemsei Elemér, Balogh János Ferenc.

Honvédelmi ismeretekből: Tóth Béla.

Megközelítették: Tiborc József, Csanaky Artur, Gyurcsovics Lajos P. i.

Az osztály középéremjegye: 192.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természettudomány	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ének	Ált. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Ács József	2	3	2	3	3	4	3	3	3	3	2	2	4	120
Bajusz Sándor P. i.	1	2	1	2	2	2	1	1	1	2	2	2	2	120
Balog János ism. P. i.	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	1	3	3	120
Balogh Ferenc	2	3	3	3	3	4	3	3	3	3	2	2	4	120
5. Balogh János Ferenc	1	2	1	2	2	2	1	2	1	1	1	2	2	120
Bareith József	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120
Bíró Vilmos	2	2	2	3	3	3	2	3	2	2	1	1	3	120
Bischof Henrik	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	120
Bogyó Ottó P. i.	2	3	2	3	2	3	2	3	3	2	3	2	3	120
10. Bokor Csaba P. i.	2	3	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	120

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetráaj	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ének	Ált. tan. eredm.	Tandíj fokozat
	Bokor Miklós	1	2	2	2	1	3	2	2	1	1	1	1	2
Borsányi Iván P. i.	1	2	1	2	2	2	1	3	2	2	1	1	2	120
Brucker László P. i.	2	3	3	3	3	3	2	3	2	3	1	2	3	120
Cholnoky Péter	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120
15. Csanaky Artur	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	1	120
Császtí Elemér P. i.	1	2	2	3	3	3	3	3	2	2	1	1	3	120
Csonkaréti László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120
Eöry Miklós P. i.	2	2	1	2	3	2	1	3	1	2	1	1	3	120
Fehér Kornél P. i.	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2	3	120
20. Frigyes István P. i.	1	3	1	1	2	1	1	1	2	1	2	1	2	120
Gill Tibor ism.	1	1	2	2	3	3	2	2	1	3	2	1	3	120
Gyurcsovics L. P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120
Haraszti Ferenc	1	2	2	2	2	2	1	2	1	2	1	2	2	120
Hámori Ignác ism.	2	1	2	2	3	2	2	3	2	1	2	1	2	120
25. Horváth József	1	2	2	3	2	3	2	3	2	2	3	2	3	120
Horváth József Mihály	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	tdm
Horváth József Béla ism.	2	3	3	3	3	4	3	3	1	3	1	2	4	120
Ivanich Miklós P. i.	2	3	1	2	2	2	2	2	2	2	1	1	3	120
Jerbics János Mat.	2	2	2	4	3	3	3	2	2	3	1	1	4	120
30. Józsa Fábíán P. i.	1	2	1	2	2	3	1	2	2	1	2	1	2	120
Kaffka Imre P. i.	2	3	1	2	1	2	2	2	2	2	1	1	2	120
Kákonyi Gyula Mat.	1	1	1	2	2	1	2	1	2	2	1	3	2	120
Kemsei Elemér	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120
Kereki Zoltán P. i.	1	2	1	3	2	3	2	3	3	2	1	2	3	120
35. Kirchner András ism. P. i.	2	2	1	2	3	2	2	2	2	2	1	1	2	120
Kispál Gyula Mat.	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1	1	2	120
Knauer János	1	3	1	2	3	3	2	2	1	2	1	1	3	120
Kovács Ferenc	2	3	3	3	3	4	3	4	3	3	2	3	4	120
Kovács László P. i.	1	2	1	2	3	2	2	3	2	2	2	1	3	120
40. Kroning Attila ism. P. i.	2	2	1	2	2	1	1	3	1	2	2	1	2	120
Molnár Jenő P. i.	2	2	1	2	2	3	2	2	1	2	1	2	2	120
Morva Tibor P. i.	2	2	1	2	2	2	2	1	1	1	2	1	2	120
Murel József ism.	2	2	1	2	3	2	1	2	2	1	2	1	2	120
Németh László P. i.	1	2	1	2	2	2	2	1	1	2	1	1	2	120
45. Pártos Imre	1	2	1	3	3	3	2	2	2	2	2	1	3	120
Pipusz Péter Mat.	1	2	1	3	2	2	2	3	2	2	2	1	3	120
Quintus Konrád P. i.	2	2	2	3	3	3	2	2	2	3	1	2	3	120
Sárdy György ism.	1	2	1	2	2	2	2	2	1	1	2	1	2	220
Schulz Valerián P. i.	1	3	1	3	2	2	2	2	2	2	2	1	2	120
50. Solti Gyula	2	2	3	3	3	4	3	3	2	3	2	1	4	120

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetráaj	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ének	Ált. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Szalay Balázs P. i.	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	2	120
Szentes István	1	2	1	2	3	2	2	1	2	2	1	1	2	120
Tasnádi László P. i.	1	2	2	2	2	3	2	1	2	2	2	1	2	1 0
Tiborc József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120
55. Tóth Béla	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	120
Vadas Zoltán P. i.	2	1	2	2	3	3	3	3	2	3	1	1	3	120
Vastag Tibor P. i.	2	1	1	2	2	2	2	2	2	1	1	1	2	120
Walter Herman ism.	1	2	1	3	2	2	2	3	1	3	1	1	3	120
Weigl Róbert P. i.	1	2	2	2	3	3	2	3	1	3	2	1	3	120
60. Zónai István P. i.	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120

Meghalt: Biró László.
Kimaradt: Boglári Ferenc.

Első B) osztály.

Osztályfőnök: Andor Géza S. J.

KITÜNTETÉSEK:

Jóvisleletből és összes előhaladásból:

Kónya Károly.

- Megközelítették: *Ehmann Imre, Vojcsek István, Schäffer Miklós.*
Hittanból: *Kónya Károly.*
 Megközelítették: *Szauer Ignác, Fehérvári Lajos, Szabényi Lajos.*
Magyar nyelvből: *Kónya Károly.*
 Megközelítették: *Schäffer Miklós, Vojcsek István, Szauer Ignác.*
Földrajzból: *Fehérvári Lajos.*
 Megközelítették: *Aiter Vilmos, Szabó János, Vojcsek István.*
Latin nyelvből: *Ehmann Imre.*
 Megközelítették: *Kónya Károly, Schäffer Miklós, Vojcsek István.*
Természetről: *Vojcsek István.*
 Megközelítették: *Kónya Károly, Ehmann Imre, Szauer Ignác.*
Mennyiségtanból: *Kiszler Imre.*
 Megközelítették: *Szauer Ignác, Kónya Károly, Schäffer Miklós.*
Rajzból: *Schäffer Miklós.*
 Megközelítették: *Kónya Károly, Krupics Mihály, Szauer Ignác.*
Honvédelmi ismeretekből: *Szauer Ignác.*
 Megközelítették: *Kónya Károly, Kremszberger Kázmér, Aiter Vilmos.*

Az osztály középéremjegye: 2'03.

A tanuló neve	Magaviselet		Rendszeretet		Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetről	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ének	Alt. tan. eredm.	Tandíj fokozat
	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2		
Aiter Vilmos Em. i.	1	2	1	3	1	2	2	1	1	1	1	1	1	2	120	
Ángyán István	1	2	2	3	3	3	2	2	1	2	1	1	1	3	120	
Barics Vilmos	1	1	2	2	1	3	2	1	2	2	2	2	2	2	120	
Bánáti Gyula	2	2	1	3	3	2	2	3	3	2	2	1	3	3	120	
5. Bernáth Béla Em. i.	2	2	1	2	2	3	2	4	2	2	2	1	4	4	120	
Budás Sándor ism.	1	1	1	3	1	3	2	3	1	2	3	1	3	3	120	
Buzássy László	2	3	1	3	3	2	2	3	2	2	2	1	3	3	120	
Csigi György Em. i.	2	2	2	3	3	3	2	2	2	2	2	2	3	3	120	
Deák László ism.	2	1	1	3	2	3	2	3	1	2	fm	1	3	3	120	
10. Deli Zoltán	2	2	2	3	3	3	1	4	3	2	2	3	4	4	120	
Domján Ferenc	2	2	1	3	3	3	2	4	2	2	fm	3	4	4	120	
Drégelyi László	2	2	2	3	2	3	1	3	1	1	2	2	3	3	120	
Ehmann Imre Em. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	120	
Fehérvári Lajos Em. i.	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	1	1	2	2	120	
15. Flander Márton	1	2	2	3	3	3	3	3	2	3	1	3	3	3	120	
Halász András	1	2	1	3	2	3	2	2	2	1	2	1	3	3	120	
Hauck István	2	1	2	3	3	2	2	3	1	2	1	1	3	3	120	

Második A) osztály.

Osztályfőnök: **Pethő Jenő S. J.**

KITÜNTETÉSEK:

Jóviseletből és összes előhaladásból:

Cseuz Antal P. i.

Megközelítették: *Puskás Lajos Ign., Lőrinc Jenő, Pesti Imre Ign.*

Hittanból: *Csenár Imre P. i.*

Megközelítették: *Cseuz Antal P. i., Borbély Gyula P. i., Lőrinc Jenő.*

Magyar nyelvből: *Lőrinc Jenő.*

Megközelítették: *Cseuz Antal, Puskás Lajos Ign., Pesti Imre Ign.*

Földrajzból: *Borbély Gyula P. i.*

Megközelítették: *Cseuz Antal P. i., Csenár Imre P. i., Puskás Lajos Ign.*

Latin nyelvből: *Cseuz Antal P. i.*

Megközelítették: *Puskás Lajos Ign., Lőrinc Jenő, Pesti Imre Ign.*

Természetről: *Pesti Imre Ign.*

Megközelítették: *Borbély Gyula P. i., Lőrinc Jenő, Puskás Lajos Ign.*

Mennyiségtanból: *Puskás Lajos Ign.*

Megközelítették: *Pesti Imre Ign., Molnár György P. i., Borbély Gyula P. i.*

Rajzból: *Lőrinc Jenő.*

Megközelítették: *Cseuz Antal P. i., Puskás Lajos Ign., Csonka Sándor P. i.*

Honvédelmi ismeretéből: *Puskás Lajos Ign.*

Megközelítették: *Lőrinc Jenő, Cseuz Antal P. i., Kászl István.*

Az osztály középéremjegye: 168.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeret	Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetről	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ének	Alt. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Andráskovits Béla	2	2	2	3	3	4	2	3	1	3	1	2	4	120
Bencze József	2	1	2	2	3	3	2	4	2	3	2	2	4	120
Berecz Károly P. i.	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120
Béres Gyula	1	1	1	2	1	2	1	3	2	2	fm	1	2	120
5. Borbély Gyula P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
Bótor Alajos	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	2	120
Csenár Imre P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
Csepregi Ferenc	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	2	4	120
Csernyei Tamás P. i.	2	2	2	3	2	3	2	3	3	2	2	2	4	120
10. Cseuz Antal P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
Csonka Sándor P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	I	120
Danás Aba Miklós	2	2	1	2	3	3	2	2	2	2	2	1	3	120
Ditróy Bálint P. i.	1	2	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	2	130
Draskovits Miklós P. i.	1	1	1	2	2	2	2	3	1	1	1	1	2	120
15. Esztergár Ernő	2	2	2	2	3	2	1	2	2	1	1	1	2	120
Fazekas József P. i.	2	2	2	2	3	3	2	2	2	3	1	1	3	120
Fehér Dénes P. i.	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	1	2	3	120
Gaal Gaszton Lajos P. i.	2	2	1	2	2	3	2	2	1	2	2	2	2	120
Gaál Lajos P. i.	1	1	1	1	2	2	2	3	2	2	1	1	2	120
20. Gerner Ignác	1	1	1	2	3	2	2	3	2	2	1	1	3	60
Gill Ernő	2	2	3	2	3	3	3	4	3	2	fm	1	4	120

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetr.rajz	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ének	Alt. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Glöckler Ferenc	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	2	120
Goják János	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	1	2	120
Gonda László	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	120
25. Hemm Ferenc P. i.	2	2	2	3	3	2	3	2	1	2	2	2	3	120
Hergentröder Virgil P. i.	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	1	2	2	120
Hofmeister Ferenc P. i.	2	2	2	2	3	3	2	1	2	2	1	1	3	120
K a s z l István	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	60
Kézsmárki Béla P. i.	2	2	2	2	3	3	3	2	2	1	2	1	3	120
30. Kirsch János	2	2	3	2	3	3	3	3	3	1	fm	1	3	120
Kovács Lajos P. i.	2	2	2	2	3	3	3	3	1	2	1	2	3	120
Kupferschmidt István P. i.	1	1	1	1	2	2	1	3	1	1	2	1	2	120
Liebhauser László P. i.	2	2	3	2	3	2	3	3	2	2	1	3	3	120
Lindemann Rudolf P. i.	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	2	1	2	120
35. Lőrinc Jenő	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
Málnai László	2	2	2	3	3	3	3	3	1	3	2	2	3	120
Márton Pál P. i.	1	1	2	2	2	3	2	3	1	2	1	2	3	120
Molnár György P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
Neudörfler József	1	1	1	2	3	2	2	3	2	2	1	1	3	120
40. Oszvald János P. i.	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	120
Pesthi Imre Ign.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	tdm
Péter Lajos P. i.	2	2	1	2	1	2	3	2	2	1	1	1	2	120
Pintér György P. i.	1	1	1	1	2	2	2	3	1	2	1	1	2	120
Preisz Márton	1	1	2	2	3	2	2	3	2	2	1	1	3	120
45. Puhl Miklós P. i.	2	3	2	2	3	3	2	2	1	2	1	2	3	120
Puskás Lajos Ign.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	tdm
Regős László	2	2	3	3	4	4	4	4	3	3	1	2	4	120
Rípszám Ferenc	2	1	2	2	2	4	2	3	2	2	1	1	4	120
Sas Emil	2	2	1	2	2	3	1	3	1	2	1	1	3	120
50. Sándor József P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
gr. Serényi Péter P. i.	2	2	1	2	1	3	2	2	2	2	1	1	2	120
Sóti Jenő	2	2	1	2	2	2	1	3	1	2	1	1	2	120
Széplaki István	2	2	2	3	3	3	2	4	3	2	1	2	4	120
Szvitán Károly P. i.	2	3	2	3	3	3	3	4	3	2	2	2	4	120
55. Tóth Andor	2	2	1	2	2	2	1	2	1	1	1	1	2	120
Tóth Béla	2	2	1	2	1	3	3	3	2	1	1	1	3	120
Ujvári Sándor P. i.	2	3	2	2	2	3	3	3	3	2	2	2	3	120
Vidákovits Jenő P. i.	2	2	2	2	2	3	3	4	2	2	1	2	4	120
br. Wimpffen György P. i.	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	1	1	3	120
60. gr. Zichy Pál P. i.	1	1	2	2	3	2	2	3	2	2	2	1	3	120

Második B) osztály.

Osztályfőnök: Baják Mihály S. J.

KITÜNTETÉSEK:

Jóviséletből és összes előhaladásból:

Hollósi József.

Megközelítették: *Schöner Károly, Alló Géza, Poór Ferenc.*

Hittanból: *Rubind Imre.*

Megközelítették: *Hollósi József, Kys Valter, Poór Ferenc.*

Magyar nyelvből: *Alló Géza.*

Megközelítették: *Hollósi József, Kys Valter, Tepes Géza.*

Földrajzból: *Tepes Géza.*

Megközelítették: *Hollósi József, Alló Géza, Poór Ferenc.*

Latin nyelvből: *Hollósi József.*

Megközelítették: *Alló Géza, Schöner Károly, Kys Valter.*

Természetről: *Poór Ferenc.*

Megközelítették: *Hollósi József, Magyarlaci Pál, Alló Géza.*

Mennyiségtanból: *Schöner Károly.*

Megközelítették: *Hollósi József, Rubind Imre, Poór Ferenc.*

Rajzból: *Kys Valter.*

Megközelítették: *Szabó László, Koszér Nándor, Tepes Géza.*

Honvédelmi ismeretekből: *Magyarlaci Pál.*

Megközelítették: *Szabó László, Koszér Nándor, Varga Adám.*

Az osztály középérdemjegye: 2'03

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeret	Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetről	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ének	Alt. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Auth Adám	1	1	2	3	3	3	3	3	1	2	2	2	3	120
Alló Géza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	90
Balatoni Imre	2	1	3	3	3	4	3	3	2	3	2	4	4	120
Balatoni Sándor	1	1	2	2	2	2	2	3	1	2	1	3	2	120
5. Basa Lajos	2	2	2	2	3	3	1	1	3	2	1	3	3	tdm
Bischof Gyula	2	1	1	2	1	2	1	2	1	2	1	1	2	120
Cser Imre	2	1	2	2	3	3	3	3	1	2	2	2	3	90
Dalecker János	1	1	2	2	2	3	2	3	2	3	2	3	3	120
Derkács István Em.	2	2	2	3	2	3	2	2	3	2	3	3	3	120
10. Deutsch Nándor	2	1	1	1	2	2	2	3	3	1	1	1	3	120
Dióslaki Gyula	2	1	2	2	2	3	2	3	1	2	1	1	3	120
Domján Ervin	2	2	2	2	3	3	3	3	3	1	fm	1	3	120
Feledi Imre Em.	1	1	1	2	2	3	3	3	2	1	2	2	3	120
Friesz Gábor	2	1	1	3	3	4	3	3	1	1	2	2	4	120
15. Gróf János	2	3	2	3	3	4	3	3	3	3	fm	1	4	120
Hasznos Miklós	2	2	1	1	2	1	2	2	2	1	m	1	2	120
Heckenberger István	2	3	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2	3	120
Hetényi Gyula	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	1	1	3	120

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Földrajz	Latin nyelv	Természetr.rajz	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ének	Alt. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Hollósi József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	120
20. Horváth K. József Em.	2	1	1	2	1	2	2	2	2	2	1	2	2	120
Illés József	1	1	2	3	2	3	2	3	2	2	2	2	3	120
Judák Imre Em.	1	1	1	2	3	3	2	2	2	1	1	2	3	120
Kiss Miklós	2	2	2	3	2	3	3	2	2	2	2	3	3	120
Kopári Árpád	2	2	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	120
25. Koszér Nándor	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1	1	2	2	120
Kovács Vilibald Em.	1	1	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1	2	120
Kővári Imre	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	1	2	3	120
Krémer Antal Em.	1	1	2	3	3	3	2	3	1	2	2	2	3	120
Kys Valter	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	120
30. Lantos Emil	1	1	2	3	3	3	3	2	2	2	1	1	3	tdm
Magyarlakai Pál	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	tdm
Marsal János	1	1	1	2	2	2	2	2	1	2	1	2	2	120
Málics Ottó	2	2	2	3	3	3	2	2	2	1	1	2	3	120
Mátyás Ferenc Em.	2	2	2	3	3	3	3	3	2	1	2	2	3	120
35. Mihol János	1	1	1	2	1	2	2	3	1	1	2	3	2	120
Molnár László	1	1	1	2	3	3	2	3	1	2	2	1	3	120
Németh Mihály	2	1	3	3	3	3	3	3	2	2	1	1	3	120
Németh Miklós	2	2	3	3	3	4	3	3	1	3	2	1	4	120
Orosházi Béla	1	2	1	2	2	2	2	2	2	1	2	3	2	120
40. Patkó József	1	1	1	3	2	3	2	3	2	2	1	3	3	120
Póór Ferenc Em.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120
Rubind Imre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120
Sárdy György	1	1	1	2	2	3	1	2	2	2	2	3	2	120
Schmidt Jenő	2	1	1	3	3	4	3	3	2	2	2	2	4	120
45. Schőner Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1	120
Schramm Béla Mat.	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	120
Sinkó Tamás	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	120
Stubna Béla	1	1	1	2	2	2	2	3	1	2	2	3	2	120
Szabó István	3	2	2	3	2	3	3	3	2	2	2	3	3	120
50. Szabó László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120
Szegő László Em.	1	1	1	2	2	2	1	2	1	1	2	1	2	120
Szilágyi Dezső ism.	2	2	3	3	3	4	2	3	1	3	1	2	4	120
Tepes Géza	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	120
Varga Adám Em.	1	1	1	2	1	2	1	2	2	1	1	2	2	120
55. Vesztergom Rudolf	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	2	120
Volcz Márton	1	1	2	2	1	2	1	2	2	2	2	1	3	120
57. Zidarics Andor	2	4	2	3	2	3	3	4	2	2	3	3	4	120

Harmadik A) osztály.

Osztályfőnök: Ádám Lajos S. J.

KITÜNTETÉSEK:

Jóviselésből és összes előhaladásból:

Leicht Ernő P. i.

Megközelítették: Szabó László, Blahó György P. i., Dalos János.

Hittanból: Szabó László.

Megközelítették: Dalos János, Zónay Mátyás P. i., Szöllőssy László P. i.

Magyar nyelvből: Blahó György P. i.

Megközelítették: Fodor Imre, Szalai István, Csonkaréti Károly.

Történelemből: Dalos János.

Megközelítették: Blahó György P. i., Leicht Ernő P. i., Zónay Mátyás P. i.

Földrajzból: Zónay Mátyás P. i.

Megközelítették: Szabó László, Auth András, Blahó György P. i.

Latin nyelvből: Leicht Ernő P. i.

Megközelítették: Simon Zoltán, Szabó László, Dalos János.

Német nyelvből: Simon Zoltán.

Megközelítették: Leicht Ernő P. i., Dalos János, Merán Miksa P. i.

Természettanból: Blahó György P. i.

Megközelítették: Leicht Ernő P. i., Szöllőssy László P. i., Szalai István.

Mennyiségtanból: Szabó László.

Megközelítették: Blahó György P. i., Leicht Ernő P. i., Szöllőssy László P. i.

Rajzból: Csonkaréti Károly.

Megközelítették: Leicht Ernő P. i., Szabó László, Balogh László P. i.

Honvédelmi ismeretekből: Auth András.

Megközelítették: Blahó György P. i., Szabó László, Szalai István.

Az osztály középérdemjegye: 177.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszerezet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ének	Alt. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Auth András	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	tdm.
Balogh László P. i.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	120
Blahó György P. i.	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	I	120
Borsothy István P. i.	1	1	1	1	2	2	2	2	1	2	1	1	1	2	2	120
5. Buzás Tibor P. i.	2	2	1	2	2	2	3	2	1	1	1	1	1	2	2	120
Csonkaréti Károly	1	1	1	1	1	2	1	2	1	2	1	1	1	1	2	120
Dalos János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	tdm.
Draskovits István P. i.	1	1	1	2	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	2	120
gr. Esterházy Péter P. i.	2	2	1	1	2	3	2	2	1	2	1	1	1	3	2	120
10. Fazekas Pál P. i.	2	2	2	2	1	1	3	3	3	3	1	1	1	3	3	120
Fodor Imre	1	2	2	1	2	1	2	2	2	2	1	1	1	2	2	90
Forray Pál	2	2	2	1	1	2	2	3	1	2	1	1	1	1	2	120
Győry Miklós	1	1	2	1	2	1	3	3	2	3	1	2	2	2	3	120
Hajnalka Attila P. i.	2	1	1	1	1	2	2	3	2	3	1	1	1	2	3	120
15. Henkei Antal P. i.	1	2	2	2	2	3	3	3	1	3	1	1	2	3	3	120
Horváth László	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	3	3	120
Jakubovics János P. i.	2	3	3	2	2	3	3	4	2	3	1	2	2	2	4	120

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségstan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ének	Ált. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Jutasi István	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	2	120
Karai Gyula P. i.	1	1	1	1	1	2	2	3	2	2	2	1	2	2	2	120
20. Kiss Károly	2	2	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2	fm	3	3	120
Kőhegyi Imre	1	1	1	2	2	2	3	3	2	2	2	2	1	2	3	120
Leicht Ernő P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
Leopold András P. i.	2	2	1	2	2	2	3	3	1	2	2	2	3	2	3	120
Mandl Antal	1	1	2	2	2	2	3	2	3	3	2	2	fm	2	3	120
25. gr. Meran Miksa P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	120
Nemeshalmi István P. i.	2	2	2	2	2	2	3	3	2	2	3	2	2	3	3	120
Osztrogonác B. P. i.	1	2	1	2	2	1	2	2	2	2	1	1	1	2	2	120
Péti Imre	2	2	2	3	3	3	4	4	3	4	2	3	2	3	4	120
Raáb Miklós P. i.	2	2	1	2	2	2	3	3	2	2	1	1	1	3	3	120
30. Radisay Titusz	2	1	1	2	2	2	3	3	2	3	2	2	fm	2	3	120
Sédi Gusztáv P. i.	2	2	1	1	2	2	3	3	1	2	1	1	2	3	3	120
Sélley Elek P. i.	1	2	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	2	1	2	120
Simon Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2	120
Szabó László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
35. Szalai István	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2	120
Szentiványi Lajos P. i.	2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	2	2	1	3	3	120
Szilli Alajos	2	2	3	3	3	3	3	4	2	3	3	2	1	3	4	120
Szóllóssy László P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
Tarnóczy Pál P. i.	1	2	1	1	2	3	3	3	2	3	2	1	1	1	3	120
40. simaházi Totth M. P. i.	1	2	2	1	2	3	1	2	1	2	2	1	1	1	2	120
Varga István P. i.	1	2	1	2	1	2	2	2	1	2	2	1	1	2	2	120
Vida János	2	1	2	2	2	2	3	4	3	4	1	1	2	3	4	120
Zónay Mátyás P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
44. Zsembery Jenő P. i.	2	2	1	2	1	1	2	3	1	2	2	1	1	2	2	120

Harmadik B) osztály.

Osztályfőnök: Bagaméri József S. J.

KITÜNTETÉSEK:

Jóviseletből és összes előhaladásból:

Kis Tóth József.

Megközelítették: *Arnold János, Beke Imre.*

Hittanból: *Kis Tóth József.*

Megközelítették: *Arnold János, Arató György, Pap István.*

Magyar nyelvből: *Kis Tóth József.*

Megközelítették: *Szentvéri István, Fonyó Miklós, Pap István.*

Történelemből: *Szentvéri István.*

Megközelítették: *Kis Tóth József, Arnold János, Arató György.*

Földrajzból: *Arnold János.*

Megközelítették: *Kis Tóth József, Pap István, Arató György.*

Latin nyelvből: *Beke Imre.*

Megközelítették: *Kis Tóth József, Szentvéri István, Arnold János.*

Német nyelvből: *Fonyó Miklós.*

Megközelítették: *Arnold János, Szentvéri István, Pap István.*

Természettanból: *Pap István.*

Megközelítették: *Kis Tóth József, Beke Imre, Szentvéri István.*

Mennyiségtanból: *Arnold János.*

Megközelítették: *Pap István, Kis Tóth József, Szentvéri István.*

Rajzból: *Gálosi Ferenc.*

Megközelítették: *Szentvéri István, Balatonyi Sándor, Kis Tóth József.*

Honvédelmi ismeretekből: *Beke Imre.*

Megközelítették: *Arnold János, Rittinger Ferenc, Arató György.*

Az osztály középéremjegye: 2'05.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ének	Ált. tan. eredm.	Tandij fokozat
Arató György	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	fm	2	2	120
Arnold János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	1	120
Balatonyi Sándor	1	1	1	1	2	2	2	1	2	2	1	2	2	2	2	120
Beke Imre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120
5. Borbás Gyula	2	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3	3	2	1	4	120
Bocz József	2	3	2	3	3	4	4	3	3	4	2	3	fm	3	4	120
Czakó Elemér	1	1	2	3	3	3	3	3	3	2	1	3	2	2	3	120
Decsi János	2	1	1	1	1	1	2	3	1	2	1	1	fm	2	2	120
Egressy Emil Mat.	1	2	1	3	3	3	3	3	2	3	1	3	fm	3	3	120
10. Fonyó Miklós	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	2	120
Fördös László	2	3	3	3	4	4	4	4	2	3	3	3	2	3	4	120
Gálosi Ferenc	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	2	120
Hantosi Ignác Em.	1	1	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2	3	1	2	120
Haraszi Ferenc	2	2	3	3	2	3	4	3	3	3	2	3	2	3	4	120
15. Horváth József Em.	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	1	2	1	1	2	120
Kajdy László	2	2	2	2	2	3	3	3	2	2	1	2	1	2	3	120

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ének	Alt. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Kajsza József Em.	2	2	2	3	2	3	4	4	3	4	1	2	1	2	4	120
Kincses Ferenc	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	2	1	2	1	2	120
Kis Tóth József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
20. Kovács Imre Em.	2	2	2	3	2	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	120
Kovács János	2	2	3	4	4	3	4	4	3	2	2	3	im	2	4	120
Orsovszky László ism.	2	2	2	3	2	3	3	3	2	2	2	2	2	1	3	120
Pap István	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	2	2	2	120
Potys János Mat.	2	2	1	2	2	3	3	4	2	3	2	3	1	1	4	120
25. Rádi László	2	3	2	3	3	3	4	3	3	3	2	3	1	1	4	120
Ring Ödön	2	3	2	2	3	3	3	3	2	2	1	3	1	2	3	120
Rittinger Engelbert	1	1	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1	1	2	120
Szarvas Ferenc	2	2	2	3	2	3	4	3	2	3	1	3	1	2	4	120
Szentvéri István	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	I	90	
30. Verdecker Nándor	2	2	2	2	1	3	3	2	2	1	2	2	2	1	3	120
Weininger Jakab Em.	2	2	1	2	2	2	2	3	2	2	2	2	1	1	2	120

Kimaradt: Kardos Tivadar.

Negyedik A) osztály.

Osztályfőnök: Gyulai Ferenc.

KITÜNTETÉSEK:

Jóviseletről és összes előhaladásból:

Zopf Antal.

Megközelítették: Zuffa Béla, Gábrriel János, Jánosi Imre.
Hittanból: Zopf Antal.

Megközelítették: Jákics József, Gábrriel János, Zopf László.

Magyar nyelvből: Jákics József.

Megközelítették: Zopf Antal, Gábrriel János, Jánosi Imre.

Történelemből: Dombi Ferenc.

Megközelítették: Gábrriel János, Biczó Ferenc, Jánosi Imre.

Latin nyelvből: Hartmann Antal.

Megközelítették: Zopf Antal, Kalamár István, Gábrriel János.

Német nyelvből: Gábrriel János.

Megközelítették: Dombi Ferenc, Jánosi Imre, Jákics József.

Természetrájból: Zuffa Béla.

Megközelítették: Gábrriel János, Zopf Antal, Dombi Ferenc.

Mennyiségtanból: Zuffa Béla.

Megközelítették: Jákics József, Gábrriel János, Zopf Antal.

Rajzból: Jánosi Imre.

Megközelítették: Hartmann Antal, Tamásovics Alajos, Zopf Antal.

Honvédelemi ismeretekből: Zopf László.

Megközelítették: Jánosi Imre, Zopf Antal, Kalamár István.

Az osztály középérdemjegye: 2.04

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természetrájból	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Egészségtan	Alt. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Árki Jenő	2	3	2	2	4	3	3	3	3	2	1	1	3	4	120
Beke József	2	2	2	3	3	3	3	2	3	1	3	fm	3	3	120
Biczó Ferenc Em.	1	2	1	1	1	2	2	1	3	2	1	fm	1	2	120
Budás József	1	1	1	2	2	2	3	2	3	1	2	fm	2	3	120
5. Cser Lajos	2	3	2	2	3	3	3	2	3	1	2	2	1	3	90
Dombi Ferenc	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	3	1	1	60
Gábrriel János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	I	60
Gál Sándor	2	2	2	2	2	2	2	2	3	2	2	1	2	2	120
Hapli Ferenc	2	2	1	2	2	3	2	1	2	2	2	3	1	2	120
10. Hartmann Antal	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	2	2	2	120
Hay Lóránt	2	3	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	1	3	120
Hering János	2	2	1	3	2	3	2	2	3	3	2	1	3	3	120
Horváth Endre	2	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	1	2	3	120
Horváth Sándor	1	1	1	2	2	3	3	2	2	1	2	2	2	3	120
15. Jakics József	1	2	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	2	120
Jánosi Imre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	I	120

Negyedik B) osztály.

Osztályfőnök: **Bádonyi Imre.**

KITÜNTETÉSEK:

Jóviselésből és összes előhaladásból:

Halda A. Tamás P. i.

Megközelítették: *Szabó József, Vágó István P. i., Hirt Ferenc P. i.*

Hittanból: *Halda A. Tamás P. i.*

Megközelítették: *Matos Antal, Szabó József, Vágó István P. i.*

Magyar nyelvből: *Borbély László P. i.*

Megközelítették: *Halda A. Tamás P. i., Vágó István P. i., Szabó József.*

Történelemből: *Laufer Róbert.*

Megközelítették: *Vágó István P. i., Bognár Jenő P. i., Halda A. Tamás P. i.*

Latin nyelvből: *Szabó József P. i.*

Megközelítette: *Hirt Ferenc P. i.*

Német nyelvből: *Hirt Ferenc P. i.*

Megközelítették: *Szabó József, Vágó István P. i., Halda A. Tamás P. i.*

Természettanból: *Szabó József.*

Megközelítették: *Halda A. Tamás P. i., Borbély László.*

Mennyiségtanból: *Vágó István P. i.*

Megközelítették: *Halda A. Tamás P. i., Hirt Ferenc P. i., Eöry István P. i.*

Rajzból: *Vörös Antal.*

Megközelítették: *Laufer Róbert, Madár Mihály, Szabó József.*

Honvédelmi ismeretekből: *Eöry István P. i.*

Megközelítették: *Vágó István P. i., Borbély László, Halda A. Tamás P. i.*

Az osztály középéremjegye: 1'80.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Egészségtan	Ált. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Bischof Vilmos	1	1	1	2	2	2	1	1	2	1	1	3	1	2	60
Bognár Jenő P. i.	1	1	2	2	1	2	2	2	3	1	1	3	1	2	120
Bónis Árpád P. i.	1	2	1	2	2	3	2	2	2	1	1	1	1	2	120
Borbély László P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
5. Czelhán József P. i.	2	2	2	2	2	3	1	2	3	1	2	1	1	3	120
Eöry István P. i.	1	1	1	1	2	2	1	1	1	1	1	2	1	2	120
Eszterbauer János Em.	2	2	1	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	120
Friedmann Gyula P. i.	1	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	1	1	2	120
Gadányi Lajos P. i.	1	1	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2	1	2	120
10. Gergő József	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	I	90
Glück Péter Em.	1	1	1	2	2	2	1	2	3	1	2	1	3	2	120
Goczán Ferenc P. i.	1	1	1	2	2	2	2	2	3	2	2	1	1	2	120
Göncz János	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	1	3	3	120
Halda A. Tamás P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	fm	1	I	120
15. Hirt Ferenc P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
Hodosi József	2	2	1	3	2	3	3	3	3	2	2	1	2	3	120

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Német nyelv	Természetr.rajz	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Egészségtan	Ált. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Huber György P. i.	2	2	2	2	3	3	2	2	3	1	1	1	2	3	120
Jernovics Rezső ism.	2	2	2	3	2	3	3	3	3	2	2	1	1	3	120
Juhász Mihály	1	2	1	2	2	3	3	1	3	2	2	2	2	3	120
20. Kiss Zoltán	2	2	2	3	3	3	3	2	3	3	1	1	3	3	120
Klinger György P. i.	2	2	2	1	2	1	1	2	2	2	1	2	1	2	120
Kolossa Imre P. i.	2	2	1	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	2	120
Kordé Jenő	2	2	2	2	3	3	2	2	3	2	2	1	2	3	120
Kordé László	2	2	2	3	4	3	3	3	3	3	2	1	3	4	120
25. Kovách Antal P. i.	2	1	1	1	1	2	1	1	3	2	1	fm	1	2	120
Kozma József	2	2	2	3	3	3	3	3	2	1	2	1	3	3	120
Krisztián Béla	2	2	2	3	2	3	2	3	3	3	3	2	2	3	120
Laufer Róbert	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2	1	1	120
Madár Mihály	1	1	1	1	2	2	1	2	2	1	1	1	1	2	120
30. Maróthy László P. i.	2	2	2	2	3	2	3	2	2	1	1	1	1	3	120
Matos Antal Em.	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	120
Nikolov László	2	2	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1	2	2	120
Notheisz Brunó P. i.	1	1	1	2	2	1	2	3	3	2	1	1	3	3	120
Ölbei Mihály	2	2	1	3	3	3	1	3	3	1	2	2	1	3	120
35. Schmidthoffer Sándor P. i.	2	1	2	2	3	3	3	3	3	2	2	2	1	3	120
Schwab György Em.	1	1	1	2	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2	120
Sütő István P. i.	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	120
Szabó József	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	tdm
Thür Ede P. i.	1	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1	2	2	2	120
40. Toller Alajos	2	2	1	2	2	3	2	2	2	1	2	fm	1	3	120
Tóth Gyula	1	2	1	2	3	3	3	3	3	1	1	1	1	3	120
Tóth János P. i.	2	2	1	2	2	3	2	3	3	2	2	2	1	3	120
Vágó István P. i.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	120
Verebes Tibor	1	1	1	2	2	2	2	2	2	3	1	2	2	2	120
45. Vörös Antal	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2	2	90
Wéber Antal P. i.	1	2	1	1	1	1	2	2	2	1	1	2	2	2	120
46. Winis Gábor	1	2	1	2	3	3	1	3	3	1	1	fm	1	3	120

Kimaradt: Várkai Iván.

Ötödik osztály.

Osztályfőnök: **Bodolay Gyula S. J.**

KITÜNTETÉSEK:

Jóviselésből és összes előhaladásból:

Bátori József.

Megközelítették: *Kocsárd Miklós P. i., Imhóf József pn., Széplaki László.*

Hittanból: *Kocsárd Miklós P. i.*

Megközelítették: *Faludi Ferenc, Bátori József, Széplaki László.*

Magyar nyelvből: *Strasszer Kálmán pn.*

Megközelítették: *Bátori József, Kocsárd Miklós P. i., Imhóf József pn.*

Történelemből: *Kocsárd Miklós P. i.*

Megközelítették: *Strasszer Kálmán pn., Széplaki László, Bátori József.*

Latin nyelvből: *Széplaki László.*

Megközelítették: *Bátori József, Kocsárd Miklós P. i., Imhóf József pn.*

Görög nyelvből: *Bátori József.*

Német nyelvből: *Bátori József.*

Megközelítették: *Széplaki László, Strasszer Kálmán pn., Imhóf József pn.*

Francia nyelvből: *Thür Antal P. i.*

Természetrájból: *Péter István P. i.*

Megközelítette: *Széplaki László.*

Mennyiségtanból: *Kocsárd Miklós P. i.*

Megközelítették: *Bátori József, Imhóf József pn., Faludi Ferenc.*

Honvédelmi ismeretekből: *Imhóf József pn.*

Megközelítették: *Bátori József, Strasszer Kálmán pn., Faludi Ferenc.*

Az osztály középérdemjegye: 2'10

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Természetrájból	Mennyiségtan	Honv. ism.	Testnevelés	Alt. tan. er.-dm.	Tandij fokozat
	Balogh Iván P. i.	2	2	1	2	2	3	—	3	3	2	3	2	3	3
Bányai János	2	3	2	3	3	4	—	4	3	3	4	1	1	4	120
Bátori József	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	tdm
Benedickt Miklós	1	1	1	2	2	3	—	3	3	3	3	1	2	3	120
5. Csanaky György	1	2	1	1	1	1	—	2	3	1	2	1	2	2	120
Faludi Ferenc	1	2	1	1	1	1	—	2	2	1	1	1	1	2	120
Ghiczy Tibor P. i.	1	2	2	2	2	2	—	2	2	2	3	2	2	2	120
Gosztony József P. i.	2	2	2	3	3	3	—	1	1	3	3	1	2	3	120
Heckenberger József	1	2	1	1	2	2	2	2	—	2	3	1	2	2	120
10. Hegedüs János	2	1	2	1	1	2	—	2	1	1	2	1	2	2	120
Hohmann Adám	1	2	1	2	2	2	—	1	2	2	3	1	2	2	120
Horváth László Gy.	2	2	3	3	4	3	—	4	3	3	4	3	2	4	120
Imhóf József pn.	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1	90
Kamarás József	2	2	2	2	3	3	—	3	3	2	2	3	3	3	120
15. Kocsárd Miklós P. i.	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	1	120
Koltay András P. i.	2	1	1	2	2	3	—	2	2	2	3	1	1	3	120

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Természetráaj	Mennyiségtan	Honv. ism.	Testnevelés	Ált. tan. eredm.	Tandíj fokozat
	Komáromy Béla	3	3	2	3	3	4	—	4	3	4	4	2	fm	4
Körmendy László P. i.	2	3	1	2	2	3	—	3	3	2	3	1	1	3	120
Laky György	2	2	1	2	2	2	2	—	2	2	2	3	2	tdm	
20. Linka Zoltán	1	1	1	1	2	3	2	3	—	3	3	1	fm	3	120
Molnár Emil	2	1	1	3	3	3	—	3	3	2	2	1	2	3	120
Molnár Imre P. i.	2	1	2	2	1	3	—	3	2	2	3	2	2	3	120
Mühl Emil	2	2	2	2	1	2	—	2	3	2	3	1	1	3	90
Nemesszeghy György	1	3	1	1	2	2	—	2	3	1	2	1	2	2	120
25. Németh István	1	2	1	2	3	2	—	3	2	2	1	2	1	3	120
Péter István P. i.	1	1	1	1	2	1	—	2	1	1	1	1	1	2	120
Régert József	2	1	1	2	2	3	—	2	1	3	3	1	2	3	120
Ring Mátyás	2	2	3	2	3	4	—	3	3	3	3	2	2	4	120
Riszt János	1	2	1	2	3	2	—	2	1	2	4	1	2	4	120
30. Scháb Rezső	2	2	2	2	3	2	—	2	2	3	2	1	1	3	120
Schmidt Antal	2	2	2	3	3	3	—	3	3	3	3	2	1	3	120
Schwarz István	2	1	1	2	2	2	2	3	—	3	3	1	3	3	90
Sélley Miklós P. i.	2	1	3	2	3	3	—	4	3	3	3	3	2	4	120
Strasser Kálmán pn.	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	2	1	1	1	120
35. Szabó Lajos	2	1	2	2	1	2	3	3	—	1	3	1	1	3	tdm
Széplaki László	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	1	120
Szikla Dénes ism.	2	2	3	3	3	3	—	3	3	3	3	1	1	3	120
Thür Antal P. i.	1	1	1	2	2	2	—	2	1	2	2	1	2	2	120
Tóth Miklós	2	1	3	2	2	3	—	3	3	2	3	2	1	3	120
40. Varga József	1	1	3	2	3	3	—	3	3	3	4	2	2	4	120
Vastag Róbert P. i.	2	1	1	2	2	3	—	1	3	2	3	1	2	3	120
Weszelovics Miklós	3	3	3	3	3	4	—	4	3	3	4	3	2	4	90
Wolford Béla P. i.	2	2	2	2	3	3	—	3	3	3	3	1	2	3	120
44. Zátony László	2	2	2	2	3	3	—	3	3	3	3	1	2	3	120

Kimaradt: Bencze Akos, Papszt Ignác és Vilmos, Radó János.

Hatodik osztály.

Osztályfőnök: **Velics Miksa S. J.**

KITÜNTETÉSEK:

Jóviselésből és összes előhaladásból:

Fekete Sándor pn.

Megközelítették: *Merán Fülöp gr. P. i., Györe Pál Ign.*

Hittanból: *Boda Emil.*

Megközelítették: *Györe Pál Ign., Sziebert Aurél, Fekete Sándor pn.*

Magyar nyelvből: *Györe Pál Ign.*

Megközelítették: *Nebecz József, Fekete Sándor pn., Merán Fülöp gr. P. i.*

Történelemből: *Merán Fülöp gr. P. i.*

Megközelítették: *Fekete Sándor pn., Végvári Pál, Svastics Dániel P. i.*

Gazdasági ismeretekből: *Végvári Pál.*

Megközelítették: *Fekete Sándor, Merán Fülöp gr. P. i., Pesti Dénes Ign.*

Latin nyelvből: *Merán Fülöp gr. P. i.*

Megközelítették: *Fekete Sándor pn. Györe Pál Ign., Kanovics Tibor pn.*

Görög nyelvből: *Kanovics Tibor pn.*

Megközelítették: *Fekete Sándor pn., Nebecz József, Györe Pál Ign.*

Német nyelvből: *Fekete Sándor pn.*

Megközelítették: *Szövényi László, Pesti Dénes Ign., Györe Pál Ign.*

Francia nyelvből: *Sziebert Aurél.*

Megközelítették: *Merán Fülöp gr. P. i., Svastics Dániel P. i., Máthé Lóránt.*

Vegytanból: *Szövényi László.*

Megközelítették: *Fekete Sándor pn., Boda Emil, Szász Imre P. i.*

Mennyiségtanból: *Fekete Sándor pn.*

Megközelítették: *Kanovics Tibor pn., Merán Fülöp gr. P. i., Végvári Pál.*

Honvédelmi ismeretekből: *Pesti Dénes Ign.*

Az osztály középérdemjegye: 2'00.

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Gazd. ism.	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Vegytan	Mennyiségtan	Honv. ism.	Testnevelés	Ált. tan. eredm.	Tandij fokozat
Adám János pn.	1	1	1	1	2	1	2	2	2	—	1	2	1	3	2	120
Balatonyi Jenő	2	3	2	3	3	3	3	4	3	—	3	3	2	2	4	120
Batthyány Zsigm. gr. P. i.	2	2	3	3	2	2	3	—	3	3	3	3	2	1	3	120
Beleki Imre	2	3	2	3	3	2	3	3	4	—	1	2	1	1	4	120
5. Békássy Péter P. i.	2	2	2	2	2	2	3	—	2	2	2	3	1	1	3	120
Boda Emil	1	1	1	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	2	1	120
Csinády István P. i.	2	1	1	1	1	1	2	2	1	—	2	1	1	1	2	120
Czímber László P. i.	2	2	1	1	1	1	2	3	3	—	2	3	2	2	3	120
Czipszer Miklós	2	3	1	3	3	2	3	—	3	3	2	3	2	2	3	120
10. Engert Imre	2	1	1	2	2	2	3	—	3	2	2	3	1	2	3	120
Faller János	2	2	1	1	1	1	1	1	2	—	2	2	2	1	2	90
Fekete Sándor pn.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	I	60
Gulyás József P. i.	2	1	2	2	3	3	3	—	3	3	3	2	2	1	3	120
Györe Pál Ign.	1	2	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	I	tdm
15. Hartman Gyula P. i.	1	1	1	1	2	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	120
Henézi László	2	1	2	3	3	3	3	—	3	3	2	3	2	1	3	120

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeret	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Gazd. ism.	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Vegyten	Mennyiségtan	Honv. ism.	Testnevelés	Ált. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Herner Ferenc P. i.	1	2	1	2	2	2	3	—	3	3	2	3	2	3	3	120
Hertelendy Andor P. i.	2	3	1	2	2	2	3	—	2	2	1	2	2	1	2	120
Hipp Imre Em.	2	1	2	3	3	2	3	—	3	4	2	2	2	3	4	120
20. Holzschuh Ottó P. i.	1	1	1	2	2	1	2	—	2	1	2	3	1	2	2	120
Horváth Gyula	1	1	1	2	2	1	3	3	2	—	3	3	1	1	3	120
Jakics Kornél	1	1	1	1	2	2	3	3	3	—	2	3	1	1	3	120
Jánosi Sebők József	2	1	2	3	2	2	3	—	3	3	2	3	1	2	3	120
Joszepcsuk Mihály	1	2	2	3	3	3	2	3	3	—	3	3	2	2	3	120
25. Kaffka Károly P. i.	Díjtalan magánvizsgát tesz															120
Kanovics Tibor pn.	1	1	1	1	2	1	1	1	2	—	1	1	1	1	2	120
Kiss József	2	3	1	2	2	2	3	—	3	3	2	3	2	2	3	120
Kiss Gyula	1	2	1	3	2	2	3	3	3	—	1	3	2	1	3	120
Kraah Mihály P. i.	1	2	1	2	2	1	3	—	3	2	3	3	2	1	3	120
30. Lipkay Béla	2	2	2	2	2	3	3	—	3	2	1	3	2	2	3	120
Majtény Miklós	2	2	1	2	2	1	2	—	2	1	2	2	2	1	2	120
Maróthy Gy. Géza P. i.	2	2	2	2	2	3	3	—	3	3	3	2	2	2	3	120
Máthé Lóránt	2	2	1	1	1	1	2	—	2	1	1	1	1	2	2	120
Merán Fülöp gr. P. i.	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	I	120
35. Milter János P. i.	1	1	1	2	1	1	3	—	2	2	2	3	1	1	3	120
Nagy István	3	3	3	4	3	3	4	—	4	4	3	3	3	2	4	120
Nebecz József	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	2	2	1	2	2	120
Németh Béla P. i.	2	2	1	3	2	1	3	—	3	2	3	3	2	2	3	120
Orczy György br. P. i.	1	1	1	1	1	1	1	—	2	2	2	2	1	im	2	120
40. Papp László	2	2	2	2	3	3	3	—	4	3	3	3	2	2	4	120
Pálffy Sándor gr. P. i.	2	3	2	3	2	2	3	—	2	2	2	3	2	2	3	120
Pestí Dénes Ign.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	—	1	1	1	1	1	tdm
Prettl Adám pn.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	—	2	1	2	2	2	120
Regős Béla	1	1	1	2	2	2	3	3	3	—	3	3	2	2	3	120
45. Rott Ferenc P. i.	2	2	2	2	2	2	3	—	3	3	2	2	2	1	3	120
Schild Mihály	2	1	1	2	2	1	3	3	2	—	3	3	2	1	3	120
Schrer Adám	1	1	1	1	1	1	2	—	2	1	3	2	1	2	2	120
Serényi Miklós gr. P. i.	2	2	1	3	2	1	3	—	1	3	3	3	2	1	3	120
Simon Antal	1	1	1	3	3	3	3	—	3	3	3	3	2	1	3	120
50. Svastics Dániel P. i.	1	1	1	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	2	1	120
Szabó László Árpád	1	1	1	2	2	1	3	2	3	—	3	3	2	1	3	120
Szabó L. János ism.	3	3	2	3	2	2	3	—	3	3	3	3	2	1	3	120
Szalay Kálmán	1	1	1	2	2	1	2	2	2	—	2	3	1	1	2	120
Szász Imre P. i.	2	2	1	1	2	1	2	—	2	1	1	2	1	1	2	120
55. Százúj István	2	3	1	3	2	2	3	2	2	—	1	2	1	1	3	120
Sziebert Aurél	1	1	1	1	2	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	120
Szövényi László	1	2	1	1	1	2	2	2	1	—	1	2	1	2	2	120

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Gazd. ism.	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Vegytan	Mennyiségtan	Honv. ism.	Testnevelés	Ált. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Vadász József	2	3	1	2	2	3	3	3	3	—	2	3	2	2	3	90
Varga Lajos P. i.	1	2	1	2	1	1	3	—	3	3	1	2	2	1	3	120
60. Végvári Pál	1	1	1	1	1	1	2	2	2	—	1	1	1	2	2	120
Vicsay Emil Ign.	1	1	1	1	1	2	2	2	2	—	1	2	1	1	2	tdm
Weiss Alajos Em. ism.	1	3	2	2	2	2	3	3	3	—	3	3	2	1	3	120
63. Zsembery Iván	Díjtalan magánvizsgát tesz.														120	

Hetedik osztály.

Osztályfőnök: **P. Lenner József S. J.**

KITÜNTETÉSEK:

Jóviselésből és összes előhaladásból:

Vass Imre.

Megközelítették: *Renner Ádám pn., Dux Ernő P. i., Gergics Rudolf.*

Hittanból: *Vass Imre.*

Megközelítették: *Garay Endre, Eszterházy Béla P. i., Bátori Béla.*

Magyar nyelvből: *Fátrai Antal.*

Megközelítették: *Székely Tamás P. i., Hoffmann Ottó pn., Renner Ádám pn.*

Történelemből: *Hoffmann Ottó pn.*

Megközelítették: *Renner Ádám pn., Szabó Kázmér, Moticska Felicián.*

Földrajzból: *Gergics Rudolf.*

Megközelítették: *Vass Imre, Renner Ádám pn., Bors László.*

Latin nyelvből: *Renner Ádám pn.*

Megközelítették: *Gábrriel László, Eszterházy Béla P. i., Moticska Felicián.*

Görög nyelvből: *Gábrriel László.*

Megközelítették: *Renner Ádám pn., Eszterházy Béla P. i., Hoffmann Ottó pn.*

Német nyelvből: *Moticska Felicián.*

Megközelítették: *Szabó Kázmér, Renner Ádám pn., Gergics Rudolf.*

Francia nyelvből: *Bors László.*

Megközelítették: *Szabó Kázmér, Vass Imre, Veszelszky Péter P. i.*

Természettanból: *Dux Ernő P. i.*

Megközelítették: *Vass Imre, Székely Tamás P. i., Gábrriel László.*

Mennyiségtanból: *Renner Ádám pn.*

Megközelítették: *Vass Imre, Eszterházy Béla P. i., Dux Ernő P. i.*

Rajzból: *Gábrriel László.*

Megközelítették: *Bors László, Bátori Béla, Eszterházy Béla P. i.*

Honvédelmi ismeretkből: *Székely Tamás P. i.*

Megközelítették: *Dux Ernő P. i., Vass Imre, Garay Endre.*

Az osztály középérdemjegye: 1.62

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeresítés	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Alt. tan. eredm.	Tandij fokozat
Albert Sándor	2	2	1	1	2	1	3	—	3	3	3	3	2	1	1	3	120
Bátori Béla	1	1	1	1	1	1	1	2	2	—	1	1	1	1	1	2	60
Bors László	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	2	1	120
Buzánszky László	2	2	3	3	2	2	3	—	3	3	3	3	3	2	1	3	120
5. Dux Ernő P. i.	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	120
Eröss Elek P. i.	2	1	2	2	2	1	2	—	2	2	3	3	1	2	3	3	120
Gr. Esterházy Béla P. i.	1	1	1	1	1	2	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	120
Esztergár Pál	2	2	2	2	3	3	3	—	3	3	1	2	2	1	3	3	120
Farkas József	1	1	1	1	2	1	2	2	2	—	1	2	1	1	2	2	120
10. Fátrai Antal Ign.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	tdm
Garay Endre	1	1	1	1	1	1	2	2	1	—	1	1	1	1	1	2	120
Gábrriel László	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	90
Gergics Rudolf	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	2	1	120
Gödöny József	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1	1	2	1	90
15. Halmai György pn.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	—	2	1	1	1	2	2	60
Harcos József	2	2	1	1	2	3	3	—	2	3	3	3	2	2	2	3	120

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeretet	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Földrajz	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Természettan	Mennyiségstan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés	Ált. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Hergentröder Adolf P. i.	2	1	2	1	2	1	2	—	1	3	3	3	2	2	1	3	120
Hoffmann Ottó pn.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
Hg. Hohenlohe M. P. i.	2	2	2	2	3	3	3	—	1	3	3	2	2	2	1	3	120
20. Kálmándy Pap Ferenc	1	2	1	2	3	2	3	—	3	3	2	2	1	1	2	3	120
Kálmándy Pap István	2	2	1	2	2	3	3	—	3	2	3	2	1	1	2	3	120
Károlyi György	2	2	2	2	2	1	3	—	2	3	2	3	2	2	2	3	120
Kerekes László	1	1	1	1	1	1	2	—	2	2	3	2	2	2	2	2	120
Lengyel Károly	2	1	2	2	2	2	3	—	3	3	3	2	3	1	1	3	120
25. Marosics András ism.	2	2	2	2	2	3	3	—	2	2	3	2	3	2	1	3	120
Maróthy István P. i.	2	2	2	3	3	2	3	—	3	3	3	3	2	1	1	3	120
Mátay Imre P. i.	2	2	3	2	3	2	3	—	3	3	3	3	2	2	1	3	120
Mézők János	2	2	1	2	2	2	3	—	3	3	2	2	2	1	1	3	120
Mike Sándor P. i.	1	2	2	2	2	1	1	—	2	2	3	2	2	2	1	2	120
30. Moticska Felicián	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	I	120
Nagy Péter P. i.	2	2	1	2	2	1	3	—	1	3	3	3	2	2	2	3	120
Nemestóthy Andor P. i.	2	2	1	2	3	3	3	—	1	3	2	3	2	1	1	3	120
Németh István	2	2	3	2	2	1	3	—	2	3	3	3	3	2	2	3	120
Orosházi Ferenc	1	1	2	2	2	2	3	—	2	2	2	2	2	1	2	2	120
35. Papócsi János	1	1	1	1	1	1	1	—	2	2	1	1	1	1	1	2	120
Pálfay Dezső	2	2	3	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	2	3	120
Raab Károly P. i.	2	2	2	2	3	1	3	—	3	3	3	3	2	1	fm	3	120
Rendeki Ágoston	2	2	1	2	2	1	3	—	3	3	2	3	1	1	fm	3	120
Renner Ádám pn.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
40. Ribényi Ernő	1	1	1	2	1	1	2	—	2	2	2	1	2	1	2	2	120
Rozinski Béla P. i.	2	2	1	1	2	1	3	—	3	3	2	3	3	1	2	3	120
Gr. Sennyey Tamás P. i.	1	1	2	2	2	2	1	—	1	1	2	2	2	1	2	2	120
Sicher László	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	2	1	1	1	1	120
Somogyi József	2	2	2	2	3	2	3	—	2	3	2	1	3	1	1	3	120
45. Szabó Erik	2	1	2	2	3	2	3	—	3	3	3	2	1	2	2	3	120
Szabó Kázmér	1	1	1	1	1	2	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	120
Gr. Széchényi F. P. i.	2	1	1	1	2	1	1	—	1	2	1	1	1	1	1	2	120
Szell Tamás P. i.	1	1	1	1	2	1	2	—	1	2	1	1	1	1	1	2	120
Telfel Zoltán	2	2	1	2	2	2	3	—	3	3	3	3	2	2	fm	3	120
50. Torondy József P. i.	2	2	2	2	2	1	3	—	3	3	2	3	2	2	1	3	120
Vadász Tibor	1	1	1	1	1	2	1	—	2	2	1	1	1	1	1	2	tdm
Varga Ágoston P. i.	1	1	2	2	3	1	3	—	3	3	2	1	1	1	1	3	120
Vass Imre	1	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	I	120
Veszelovszky Péter P. i.	1	1	1	1	2	1	1	—	1	1	1	1	1	1	2	1	120
55. Weszelovics László	2	2	2	2	2	2	3	—	2	3	3	2	2	2	2	3	60
Willmann Frigyes P. i.	2	2	2	2	3	2	2	—	2	2	1	2	1	1	1	3	120
57. Zsámár Tibor	2	2	2	2	2	1	3	—	2	3	2	2	2	1	2	3	120

Nyolcadik osztály.

Az osztály középéremjegye: 1.71

A tanuló neve	Magaviselet	Rendszeret	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Bölcsezet	Természettan	Mennyiségtan	Honv. ism.	Rajz	Testnevelés	Egészségtan	Alt. tan. eredm.	Tandíj fokozat
Braunstein István Ign.	1	1	1	3	3	1	1	1	—	1	3	3	2	2	2	1	3	tdm
v. Buzássy Sándor	1	1	1	2	1	1	—	2	1	1	1	1	1	2	1	1	2	120
v. Csokonay Gábor	1	1	1	2	1	2	—	2	3	1	1	2	1	2	1	1	2	tdm
Faludi Zoltán	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1	I	120
5. Fábíán Ferenc P. i.	1	1	1	1	2	2	—	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	120
Fehérváry Árpád Em.	1	1	1	2	1	2	—	3	2	2	2	3	1	1	1	1	3	60
Feszl Ernő P. i.	2	2	1	2	2	3	—	3	2	2	1	2	2	2	2	1	3	120
Futár Raymund	1	1	1	2	2	3	—	3	3	2	3	2	2	2	2	1	3	120
Garay Miklós	1	2	2	2	2	3	—	3	3	1	2	3	2	3	1	1	3	120
10. Gyimóthy Dénes P. i.	1	2	2	3	2	3	—	3	3	2	1	3	2	1	2	1	3	120
Hajdú László	1	1	1	1	1	2	—	2	2	1	1	2	1	1	1	1	2	120
Hennyey Károly	1	2	2	3	3	3	—	2	3	3	3	3	3	3	1	1	3	120
Hertelendy Zoltán P. i.	2	2	2	3	2	3	—	3	3	3	3	3	3	3	1	1	3	120
Hirmann Ferenc	1	1	1	1	2	2	—	2	2	2	3	3	1	1	1	1	3	tdm
15. Hg. Hohenlohe S. P. i.	1	2	2	3	3	3	—	1	3	2	2	3	3	2	1	1	3	120
Knauer Gyula	1	1	1	1	1	1	1	2	—	1	1	1	1	1	2	1	1	120
Lőrincz László	1	1	1	1	2	2	—	2	1	1	2	3	2	1	1	1	2	120
Mammel Ede	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	2	1	I	120
Máté István	1	1	1	2	2	2	—	3	2	1	2	3	2	1	1	2	3	120
20. Nagy Gábor	1	1	2	2	2	3	—	3	2	3	3	3	2	1	1	1	3	120
Nagy Iván	2	1	2	1	1	3	—	3	3	3	2	3	2	3	1	2	3	120
Nagy Tibor	2	2	1	3	3	3	—	3	3	2	3	3	3	2	1	2	3	120
Nemesszeghy Elemér	1	1	1	3	1	2	—	2	2	1	1	1	1	2	1	1	2	120
Pálos László np.	1	1	1	2	2	2	—	2	2	1	1	3	2	1	2	2	2	120
25. Peschaut Román P. i.	1	1	1	1	2	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1	120
Resch Ferenc	1	1	1	1	1	2	—	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	120
Siebfreud Kurt	dfitalan magánvizsgát tesz																	
Spilka Imre P. i.	1	1	1	2	1	2	—	1	1	1	2	1	1	1	1	2	2	120
Szabó Antal	1	1	1	2	3	2	—	3	3	1	1	1	2	1	1	1	3	120
30. Sztipics Ferenc	2	2	3	2	3	3	3	3	—	3	3	3	3	3	2	3	3	120
Takáts Adám P. i.	1	1	1	2	1	3	—	2	2	1	2	2	1	1	1	1	2	120
Tóth Ferenc	1	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	120
Wildmann Sebestyén Ign.	1	1	1	2	2	2	2	1	—	1	3	2	2	2	2	1	2	tdm
Windheim Jakab pn.	1	1	1	2	2	2	2	1	—	1	1	2	1	1	1	1	2	120
35. gr. Zichy Tamás P. i.	1	1	1	2	2	2	—	2	1	1	2	2	2	1	1	1	2	120

Meghalt: Barka István.

Kimaradt: Hesz Péter.

Érettségi vizsgálatok.

A szeptemberi érettségi vizsgálatra jelentkeztek: 1 tanuló teljes és 28 javító vizsgálatra. A vizsgálat írásbeli része szeptember 9., 11., 13-án folyt le. Magyar nyelvi tételek: Külföldi hadjárataink a honvédelem szolgálatában. A Bánk-bán értéke. A tanuló a történelmi tételt dolgozta ki jó eredménnyel. Latin nyelvi tétel: Tacitus Annales XV. 48—50, eredménye elégséges. Görög nyelvi tétel Herodotos V. 50—51, eredménye elégtelen. Német nyelvi tétel. A tanulás művészete, eredménye elégtelen. Mivel azonban a tanuló a vizsgálat-hoz szükséges összes iratait nem tudta beadni, a bizottság a teljes vizsgálat szóbeli részét elhalasztotta december hónapra.

A szóbeli vizsgálat szeptember 14-én folyt le. Elnök Milakovszky László kat. tanügyi főigazgató, kormányképviselő Masszi Ferenc tanügyi tanácsos. A javító vizsgálat eredménye 4 jó, 19 elégséges, 5 tanulót a bizottság a december havi második javító vizsgálatra utasított.

A decemberi érettségi vizsgálatra jelentkezett Dudás István, a szeptemberben elhalasztott szóbeli vizsgálatra és 4 tanuló második javító vizsgálatra. A vizsgálat 12-én folyt le Milakovszky László kat. tanügyi főigazgató elnöklete alatt, kormányképviselő Masszi Ferenc középiskolai igazgató, tanügyi tanácsos. A teljes érettségi vizsgálatot tevő tanulót a bizottság június havi javító vizsgálatra utasította. A második javító vizsgálatot tevő tanulók elégséges eredményt értek el.

Az 1941—42. évben érettségi vizsgálatot tett tanulók pályaválasztása: Egyházi 1, katonai 4, orvosi 2, mérnöki 9, kereskedelmi 4, mezőgazdasági 6, jogi 5, tanári 1, postatiszti 1, közigazgatási 1, diplomáciai 1, állatorvosi 1, ipari 1, egyéb 11.

Júniusi érettségi vizsgálatra jelentkezett 34 nyilvános tanuló, 11 tanuló görög nyelvi kiegészítő és két tanuló javító vizsgálatra. A vizsgálat írásbeli része május hó 15, 17, 18, 19-én folyt le. A kitűzött feladatok a következők voltak:

Magyar nyelvből: Milyenek látják írónk a magyar parasztot, irodalmi, és A hő mint energia, természettani tétel. Az irodalmi tételt 29 tanuló választotta következő eredménnyel: 13 jeles, 11 jó, 5 elégséges. A természettani tételt 5 tanuló választotta, eredmény 4 jó, 1 elégséges.

Latin nyelvből kitűzött tétel Plinius V. 16. levele. Eredmény: 9 jeles, 15 jó, 8 elégséges, 2 elégtelen.

Német nyelvből tétel: Levél a frontról, a hősi halált halt Mölders ezredes levele gyóntató atyjához. Eredmény: 6 jeles, 11 jó, 15 elégséges, 2 elégtelen.

Görög nyelvi tétel: Xenophon Hellénica VII. 1—5. Eredmény: 5 jeles, 3 jó, 3 elégséges.

A szóbeli érettségi vizsgálat június hó 7—11-én folyt le dr. Kopp Tibor c. igazgató, kat. tan. főigazgatósági előadó elnöklete alatt. Kormányképviselő Göndöcs László miniszteri s. titkár. Az eredmény a tanulók választott életpályájával a következő.

Kitüntetéssel érett 2 tanuló: Knauer Gyula (szerzetes papi) és Peschaut Román (gazdasági).

Jelesen érett 5 tanuló: Faludi Zoltán (gépészmérnöki), Mammel Ede (erdőmérnöki), Resch Ferenc (állatorvosi), Spilka Imre (diplomáciai) és Tóth Ferenc (jogi).

Jól érett 12 tanuló: Buzássy Sándor (orvosi) Csokonay Gábor (erdőmérnöki), Fábíán Ferenc (orvosi), Fehérvári Árpád (katonatorvosi), Feszl Ernő (orvosi), Hajdu László (jogi), Hirmann Ferenc (ipari), Nemesszeghy Elemér (vegyészmérnöki), Szabó Antal (gépészmérnöki), Takáts Ádám (jogi), Windheim Jakab (papi), Zichy Tamás (erdészmérnöki).

Érett 10 tanuló: Braunstein István (szerzetes papi), Garay Miklós (katonai), Gyimóthy Dénes (orvosi), hg. Hohenlohe Sándor (erdészeti), Lőrinc László (hadbírói), Máté István (jogi), Nagy Gábor (katonai), Nagy Iván (jogi), Pálos László (papi), Wildmann Sebestyén (szerzetes papi).

Javító vizsgálatra utasított a bizottság 5 tanulót és pedig 1 történelemből, 1 latin nyelvből, 2 természettanból, 1 mennyiségstanból.

A természettanból javító vizsgálatot tevő 2 tanuló közül az egyik elégséges eredményt ért el, a másik tanulót a bizottság a szeptember havi második javító vizsgálatra utasította.

A görög nyelvi kiegészítő érettségi eredménye: 6 jeles, 3 jó, 2 elégséges.

Magántanulók

A tanuló neve születési éve *	Rendszeret	Hittan	Magyar nyelv	Történelem	Gazd. ism.	Földrajz	Latin nyelv	Görög nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Természettan	Vegytan	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Honv. ism.	Testnevelés Ének	Egészségtan	Ált. tan. eredm.		
I. osztály.																					
<i>Kitünőrendű:</i>																					
Breitenstein M. 1931.	1	1	1	—	—	1	1	—	—	—	1	—	—	1	1	1	2	1	—	I	
<i>Jórendű:</i>																					
Gombocz István 1931.	1	1	2	—	—	2	3	—	—	—	1	—	—	1	2	2	2	2	—	2	
Matoric János 1929. (szept.-ben tett vizsgát)	2	1	2	—	—	2	2	—	—	—	2	—	—	2	2	—	3	3	—	2	
II. osztály.																					
<i>Jórendű:</i>																					
Kurucz István 1928.	1	1	1	—	—	2	2	—	—	—	1	—	—	1	2	2	1	1	—	2	
Ruszt László 1928.	1	1	1	—	—	2	2	—	—	—	2	—	—	2	2	1	1	1	—	2	
Széchenyi László 1931.	1	1	1	—	—	1	3	—	—	—	1	—	—	1	1	2	1	1	—	2	
<i>Elégségesrendű:</i>																					
Matoric János 1929.	2	3	2	—	—	3	2	—	—	—	2	—	—	2	2	3	2	3	—	3	
Takács Imre 1930.	1	2	2	—	—	3	3	—	—	—	2	—	—	2	2	2	1	2	—	3	
III. osztály.																					
Fenyő István 1929.	1	1	1	1	—	1	1	—	2	—	—	—	—	1	2	2	1	fm	1	—	2
IV. osztály.																					
Gál Ferenc ism. 1922. (szept.-ben tett vizsgát)	2	2	2	2	—	—	3	—	2	—	3	—	—	3	2	—	1	—	—	3	3
V. osztály.																					
Bangó Géza ism. 1925. (decemberben tett vizsgát)	2	2	2	3	—	—	3	—	3	3	3	—	—	3	—	3	3	—	—	3	
VI. osztály.																					
<i>Elégségesrendű:</i>																					
Weyware Vilmos 1921. (szept.-ben tett vizsgát)	1	1	2	2	1	—	3	—	3	3	—	3	—	1	—	—	1	—	—	3	
<i>Elégtelen:</i>																					
Makk Antal 1925.	1	1	2	2	2	—	3	4	3	—	—	3	—	3	—	2	1	—	—	4	

*Vallás nincs feltüntetve, mind római katolikus.

Statiztika.

A tanulók száma és fontosabb adatai.

	I. A-B	II. A-B	III. A-B	IV. A-B	I-IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	V-VIII.	I-VIII.
Beírt nyilvános tanuló	121	117	77	99	414	48	63	57	37	205	619
Beírt magántanuló	4	5	2	—	11	1	2	1	—	—	15
Osztályozott nyilv. tanuló	119	117	75	98	409	44	61	57	34	196	605
Osztályozott magántanuló	3	5	1	1	10	1	2	—	—	3	13
Ezek közül ismétlődő	13	2	1	1	17	1	2	1	—	4	21
Az osztályozott nyilvános tanulóknak születési éve											
1932-ben született	56	—	—	—	56	—	—	—	—	—	56
1931-ben "	45	55	—	—	100	—	—	—	—	—	100
1930-ban "	16	46	34	—	96	—	—	—	—	—	96
1929-ben "	2	15	25	51	93	—	—	—	—	—	93
1928-ban "	—	1	14	29	44	21	1	—	—	22	66
1927-ben "	—	—	2	16	18	17	34	—	—	51	69
1926-ban "	—	—	—	2	2	4	19	31	—	54	56
1925-ben "	—	—	—	—	—	2	6	19	22	49	49
1924-ben "	—	—	—	—	—	—	—	7	6	13	13
1923-ban "	—	—	—	—	—	—	1	—	2	3	3
1922-ben "	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	4
1921-ben "	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Magántanulók születési éve											
1931-ben született	2	1	—	—	3	—	—	—	—	—	3
1930-ban "	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1
1929-ben "	1	1	1	—	3	—	—	—	—	—	3
1928-ban "	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	2
1922-ben "	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1
1925-ben "	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
1921-ben "	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1
1915-ben "	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Római katolikus	118	117	74	97	406	44	60	57	34	195	601
Görög katolikus	1	—	1	1	3	—	1	—	—	1	4
A nyilvános tanulók anyanyelve, nyelvismere											
Magyar anyanyelvű	113	106	75	92	386	44	60	57	30	191	576
Német anyanyelvű	5	10	—	6	21	—	—	1	4	5	26
Rutén anyanyelvű	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Horvát anyanyelvű	1	1	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Csak magyarul beszél	77	94	57	74	302	32	35	33	18	118	420
Magyarul-németül beszél	18	8	8	11	45	11	15	10	7	43	88
Magyarul-horvátul beszél	4	3	4	3	14	1	1	4	2	8	22
Magyarul-szerbül beszél	5	1	—	—	6	—	—	—	—	—	6
Magyarul-ruténul beszél	—	—	2	1	3	—	1	—	—	1	4
Magyarul-szlovákul beszél	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Magyarul-franciául beszél	1	—	2	—	3	1	1	2	1	4	7
Magyarul-angolul beszél	1	—	—	—	1	—	2	1	—	4	5
Magyarul-románul beszél	—	—	—	1	1	—	—	1	—	1	2
Magyarul-olaszul beszél	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Magyarul-bolgáru	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1
Magyarul-németül-franciául	1	—	2	—	3	—	2	2	1	5	8
Magyarul-németül-angolul	1	—	—	1	2	—	2	1	1	4	6
Magyarul-németül-horvátul	4	—	—	—	4	—	1	3	—	2	7

		I. A-B	II. A-B	III. A-B	IV. A-B	I-IV.	V.	VI.	VI.	VIII.	V-VIII.	I-VIII.		
A nyilvános tanulók szüleinek foglalkozása		Nagybirtokos, nagybérő (1000 kat. holdon felül)	1	3	2	2	8	1	2	7	2	12	20	
		Középbirtokos, középberő	3	5	7	4	19	—	9	2	2	13	32	
		Kisbirtokos, kisbérő	20	24	7	9	60	5	5	—	5	15	75	
		Kisbirtokos-napszamos, kisbérő, napszamos	—	2	—	9	11	—	—	—	—	—	—	11
		Egyéb önálló őstermelő	1	1	—	2	4	1	1	—	—	—	2	6
		Gazdasági tisztviselő	3	3	4	2	12	1	3	2	1	—	7	19
		Egyéb gazdasági segédszemély	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
		Földművelési napszamos	2	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	3
		Nagyiparos, bányanagyvállalkozó	2	1	2	—	5	—	1	—	—	—	1	6
		Kisiparos, bányakisvállalkozó	18	12	11	9	50	—	1	5	3	—	9	59
		Ipari, v. bányászati tisztviselő	1	4	1	5	11	4	1	—	1	—	6	17
		Egyéb ipari, v. bányászati segédszemély	9	4	1	4	18	2	3	—	—	—	5	23
		Ipari, v. bányászati napszamos	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
		Nagykereskedő	1	5	1	—	7	1	—	1	—	—	2	9
		Kiskereskedő	10	6	3	5	24	2	2	1	1	—	6	30
		Kereskedelmi tisztviselő	4	1	1	—	6	2	—	—	2	—	4	10
		Kereskedelmi segédszemély	—	2	—	—	2	1	—	—	—	—	1	3
		Közlekedési tisztviselő	4	2	4	9	19	—	2	6	5	—	13	32
		Közlekedési segédszemély	4	1	—	3	8	—	4	2	1	—	7	15
		Köztisztviselő, közhivatali díjnok	7	15	8	10	40	3	9	6	—	—	18	58
		Tanár, tanító	7	1	5	8	21	1	5	2	1	—	9	30
		Másféle önálló értelmiség	7	4	8	4	23	7	6	4	4	—	21	44
		Ilyeneknél alkalmazott tisztviselő, írnok	—	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2
		Közhivatali alkalmazott, altiszt, stb.	7	1	1	1	10	3	1	—	—	—	4	14
		Katona-, csendőrtiszt	2	3	2	5	12	2	1	1	3	—	7	19
		Katona-, csendőraltszt	3	4	3	2	12	2	—	3	1	—	6	18
		Nyugdíjas köztisztviselő	—	—	3	—	3	4	3	10	1	—	18	21
Egyéb nyugdíjas tisztviselő	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	2		
Nyugdíjas altiszt, stb.	2	3	1	—	6	1	1	1	—	—	3	9		
Tökés, járadékos, háztulajdonos	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	2		
Egyéb és ismeretlen foglalkozású	—	6	—	3	9	—	1	4	—	—	5	14		
Magántanulók vagy szüleik foglalkozása		Nagybirtokos	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
		Kisbirtokos	1	2	—	—	3	—	—	—	—	—	—	3
		Kisiparos	2	2	—	—	4	—	—	—	—	—	—	4
		Nagykereskedő	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1
		Kiskereskedő	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
		Tanító	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
		Katonatiszt	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
Ipari munkás	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1		

	I A-B	II. A-B	III. A-B	IV. A-B	I-IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	V-VIII.	I-VIII.		
Az osztályozott nyilvános tanulók szüleinek lakóhelye	Baranya vm.	45	42	19	34	140	8	19	9	6	42	182	
	Bars vm.	1	—	1	—	2	—	—	1	—	1	3	
	Bács-Bodrog vm.	3	6	4	4	17	1	2	2	2	7	24	
	Békés vm.	—	—	1	—	1	—	1	—	—	1	2	
	Borsod vm.	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	
	Csanád vm.	1	—	—	—	1	1	—	—	—	1	2	
	Csongrád vm.	1	1	—	—	2	—	1	—	—	1	3	
	Esztergom vm.	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
	Fehér vm.	—	—	4	2	6	—	—	4	—	4	10	
	Győr vm.	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	
	Heves vm.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	
	Jász-Nagy-Kún vm.	1	4	1	—	6	1	1	—	—	2	8	
	Komárom vm.	—	—	1	—	1	—	—	1	1	2	3	
	Maros-Torda vm.	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
	Máramaros vm.	—	—	3	1	4	—	1	—	—	1	5	
	Pest-Pilis vm.	—	2	5	—	7	1	5	—	—	6	13	
	Somogy vm.	11	9	5	3	28	3	5	4	2	14	42	
	Sopron vm.	—	1	—	—	1	1	—	1	1	3	4	
	Tolna vm.	10	7	1	6	24	3	3	—	2	8	32	
	Vas vm.	1	—	1	2	4	—	3	2	—	5	9	
	Veszprém vm.	—	1	2	—	3	—	—	1	1	2	5	
	Zala vm.	1	1	1	1	4	—	2	1	2	5	9	
	Th. városok:												
	Budapest	5	4	2	4	15	3	—	—	1	4	19	
	Kecskemét	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	2	
	Pécs	38	38	21	39	136	21	17	29	15	82	218	
Szabadka	—	—	2	—	2	—	—	1	—	1	3		
Zombor	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1		
Külföldi	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	1		
Bejáró osztályozott nyilvános tanulók	<i>Vasúton:</i>												
	Bükkösd	—	1	—	1	2	—	—	—	—	—	2	
	Egerág	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	2	
	Görcsöny	2	1	—	—	3	—	—	—	—	—	3	
	Hird	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	
	Hosszúhetény	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	
	Kövágószöllős	—	1	—	1	2	—	1	—	—	1	3	
	Mecsekalja	2	1	—	—	3	—	1	—	—	1	4	
	Nagypal	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
	1. Pécsvarad	—	1	1	1	3	1	—	—	—	1	4	
	1. Pellérd	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	
	Sásd	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1	
	Szentlőrinc	1	—	1	4	6	1	—	1	—	2	8	
	Villány	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	
	Vókány	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
	<i>Autobuszon:</i>												
	Istenkút	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
	Kozármisleny	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1	
	Magyarürög	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1	
	Málom	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	
	Mecsekalja	2	2	1	1	6	—	—	1	—	1	7	
	Mecsekszabolcs	—	—	1	—	1	—	—	1	—	1	2	
Pécs-Kertváros	—	—	2	—	2	—	—	2	—	2	4		
Pécs-Kokszmű	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1		
Szentkirály	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	1		
<i>Kerékpáron:</i>													
Kövágószöllős	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	1		

	I. A-B	II. A-B	III. A-B	IV. A-B	I-IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	V-VIII.	I-VIII.
Az osztályozott nyilv. tanulók lakása											
Szüleinél lakik	45	45	34	53	177	24	25	32	191	00	277
Kosztadónál	29	26	8	15	78	6	7	2	1	16	94
Internátusban lakik	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pius	29	33	26	23	111	12	22	19	9	62	173
Szeminárium	—	—	—	—	—	2	4	3	2	11	11
Ignáciánum	—	2	—	—	2	—	3	1	2	6	8
Emericanum	12	10	5	6	33	—	—	—	1	1	34
Matessa	4	1	2	1	8	—	—	—	—	—	8
Óra mulasztás											
Mulasztott 30 óránál kevesebbet	58	67	45	63	243	29	30	29	30	118	361
Igazolt órák száma	5928	4989	2310	3170	16597	1136	2922	2488	683	7229	23626
Igazolatlan órák száma	5	—	—	22	27	5	40	3	—	48	75
Kendkívüli tárgyakat tanult											
Német társalgás	—	—	5	2	7	—	4	—	—	—	7
Ábrázoló geometria	—	—	—	—	—	—	—	—	8	15	15
Kardvívás	—	—	—	—	—	—	7	5	5	14	14
A tanulók előmenetele											
Kitünőrendű	13	17	10	10	50	4	3	9	2	18	68
Jelesrendű	3	4	3	4	14	1	5	5	3	14	28
Jórendű	40	34	27	35	136	10	17	13	13	53	189
Elégségesrendű	47	32	16	24	119	13	26	24	8	71	190
Túlnyomóan elégséges	9	14	6	21	50	8	5	6	8	27	77
Elégtelen egy tárgyból	5	15	11	4	35	4	3	—	—	7	42
Elégtelen 2—4 tárgyból	2	1	2	—	5	4	2	—	—	6	11
Elégtelen 4-nél több tárgyból	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Az o. ny. tanulók tandíja											
120 pengőt fizetett	118	108	70	89	385	37	55	50	29	171	556
90 pengőt fizetett	—	2	2	3	7	4	2	2	—	8	15
60 pengőt fizetett	—	2	1	4	7	—	1	3	1	5	12
Tandíjmentes	1	5	2	2	10	3	3	2	4	12	22

Nyilvános tanulóik előmenetele tárgyak szerint:

	I. A)			I B)			II. A)			II B)			III. A)			III. B)			IV. A)			IV. B)			V.			VI.			VII.			VIII.		
	jeles	jó	elégséges	jeles	jó	elégséges	jeles	jó	elégséges	jeles	jó	elégséges	jeles	jó	elégséges	jeles	jó	elégséges	jeles	jó	elégséges	jeles	jó	elégséges	jeles	jó	elégséges	jeles	jó	elégséges						
Magaviselet	36	24	1	30	29	9	25	35	37	16	3	25	18	13	18	5	19	31	26	21	26	21	18	24	2	31	28	2	28	29	29	5				
Rendszeretet	12	34	14	25	25	9	28	29	28	25	4	30	11	15	11	4	14	24	20	27	20	27	20	19	5	29	22	10	31	26	26	8				
Hittan	38	17	5	31	23	5	33	22	28	25	4	11	22	17	10	4	24	23	34	13	9	9	12	24	7	44	15	2	34	19	26	7				
Magyar	12	29	18	7	19	31	19	33	11	22	23	24	17	8	11	6	10	13	17	21	20	19	17	16	8	22	23	15	26	28	11	16				
Történelem	14	23	23	9	20	29	17	20	14	21	22	21	20	6	8	15	2	10	21	17	18	11	1	10	17	19	32	10	20	25	12	13	15			
Földrajz	13	23	19	8	16	35	14	20	10	15	26	6	12	9	9	8	8	9	12	16	30	10	16	19	4	10	15	34	21	7	29	7	15	12		
Gazdasági ism.	13	23	19	8	16	35	14	20	10	15	26	6	12	9	9	8	8	9	12	16	30	10	16	19	4	10	15	34	21	7	29	7	15	12		
Latin	13	23	19	8	16	35	14	20	10	15	26	6	12	9	9	8	8	9	12	16	30	10	16	19	4	10	15	34	21	7	29	7	15	12		
Görög	13	23	19	8	16	35	14	20	10	15	26	6	12	9	9	8	8	9	12	16	30	10	16	19	4	10	15	34	21	7	29	7	15	12		
Német	13	23	19	8	16	35	14	20	10	15	26	6	12	9	9	8	8	9	12	16	30	10	16	19	4	10	15	34	21	7	29	7	15	12		
Francia	13	23	19	8	16	35	14	20	10	15	26	6	12	9	9	8	8	9	12	16	30	10	16	19	4	10	15	34	21	7	29	7	15	12		
Bölcsélet	13	23	19	8	16	35	14	20	10	15	26	6	12	9	9	8	8	9	12	16	30	10	16	19	4	10	15	34	21	7	29	7	15	12		
Természetráiz	22	28	10	23	31	5	20	24	16	21	20	11	12	9	9	8	8	9	12	16	30	10	16	19	4	10	15	34	21	7	29	7	15	12		
Vegytan	22	28	10	23	31	5	20	24	16	21	20	11	12	9	9	8	8	9	12	16	30	10	16	19	4	10	15	34	21	7	29	7	15	12		
Természettan	22	28	10	23	31	5	20	24	16	21	20	11	12	9	9	8	8	9	12	16	30	10	16	19	4	10	15	34	21	7	29	7	15	12		
Mennyiségtan	18	19	22	13	15	24	7	13	14	27	6	8	18	30	1	10	20	12	24	14	6	10	13	8	2	9	17	21	23	15	19	10	9	9		
Rajz	27	27	6	27	22	9	1	13	14	27	6	8	18	30	1	10	20	12	24	14	6	10	13	8	2	9	17	21	23	15	19	10	9	9		
Honv. ism.	22	26	12	30	25	1	24	30	24	25	8	23	29	5	10	10	11	2	24	17	9	1	27	15	5	30	17	31	22	18	29	21	7	20	9	5
Testnevelés	35	22	2	25	28	3	44	12	23	27	3	23	27	3	14	10	1	16	21	8	22	17	2	14	24	3	30	30	1	40	17	2	16	13	5	
Felmentve	1	1	1	3	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	
Egészségtan	44	13	3	40	16	3	41	88	23	20	13	16	16	12	16	10	5	22	17	12	30	12	5	30	12	5	30	12	5	30	12	5	30	12	5	
Ének	44	13	3	40	16	3	41	88	23	20	13	16	16	12	16	10	5	22	17	12	30	12	5	30	12	5	30	12	5	30	12	5	30	12	5	

Internátusok.

1) *Pius internátus.* A Pius-Kollégium épületének egy harmada a Pius-Internátus. Alapítása egybeesik a kollégiuméval; a fenntartója is ugyanaz. Igazgatója mindenkor a Kollégium rektora, jelenleg Hemm János S. J. Az internátusi nevelés munkáját a főprefektus, Winkler János S. J. rendtag öt, 2 évenként változó prefektussal végzi. Kik a 160 növendék éjjel-nappali felügyeletét a négy szakaszban és a folyosón látják el. A beosztott három segítő-testvér rendtag egyike a ruha kezelését, s a tanfelszerelés beszerzését, másik a betegápolást, a harmadik pedig a kiszolgáló személyzet felügyeletét intézi. 160 férőhellyel rendelkezünk. A felvétel az igazgató hatáskörébe tartozik. Az elemiből jövők felvételi vizsgálaton esnek át. Felső osztályban csak jeles, jó bizonyítvánnyal rendelkezőket veszünk fel. Csak fizetéses hely van (1400 pengő).

Az internátus délre eső U alakú kétemeletes épületrész, melyet a kollégium négyszögre zár. 60 helyiségből 14 az egészség ápolását szolgálja (kvarc-lámpák, hőlégzők), a kollégium 3 emeleti részén, (8 szoba: $4 \times 5 \times 4$ m) és egy-egy terem ($10 \times 5 \times 4$ m és $6 \times 5 \times 4$ m); a ragályos osztállyal, fogorvosi műteremmel, orvosi rendelővel és fedett terrasszal együtt (6×21 m).

A növendékek négy szakaszba osztva (két-két osztályonként), egy-egy tanteremben ($15 \times$; $18 \times$; $21 \times$; $12.50 \times 7 \times 4$ m) vannak elhelyezve az első emeleten, melyhez egy-egy játszóterem ($16 \times$; $13 \times 7 \times 4$ m) is tartozik, ezekből kettő ($14 \times$; $18 \times 7 \times 4$ m) a földszinten van az ebédlővel 840 m^3), s a 9 zeneteremmel ($2.50 \times 7 \times 4$ m) három fogadószobával ($4 \times$; $5 \times$; $5 \times 7 \times 4$ m) és a két tálalóval ($3 \times$ és $6 \times 7 \times 4$ m). A főprefektus lakása ($3 \times$ és $4 \times 7 \times 4$ m) az első emeleten, a központban van. Ugyanott az ifjúsági könyvtár, s a tanfelszerelési lerakat szintén egy szobában, s az intézeti kápolna is. A második emeleten a hálóterem ($38 \times$, $66 \times$, s $20 \times 7 \times 4$ m) és a ruhatár ($30 \times 2.50 \times 4$ m) foglalja el. A gimnázium mélyföldszintjén van a téli uszoda ($25 \times 5 \times 1.50$ m) 22 zuhannyal és 7 káddal.

Az intézet 14 holdnyi területéből 12.000 m^2 a nagy játszótér; a négy kisebb játszótér, a két tenisz-, beton-korcsolyapálya és a lőtér, összesen további 10.000 m^2 . A többi az épülettömbön kívül az egy holdnyi gyümölcsös, gazdasági udvar, mosóház, kertészet, terület el, míg a közben eső egyes részeket díszkert fogja körül és teszi otthonossá az intézetet.

2) *Püspöki kisszeminárium.* Az Internátus fenntartója: A pécsi püspöki Papnevelő Intézet. A Kisszeminárium növendékei egy épü-

letben vannak elhelyezve a Nagyszeminárium növendékeivel, de a gimnazisták külön épületszárnyal rendelkeznek. A Kis- és Nagyszeminárium igazgatása egyébként közös a tanulmányi felügyelet kivételével.

Az Internátusban alkalmazott személyek neve és működési köre: dr. Hajós György, igazgató; dr. Piliván Mihály aligazgató; Várkonyi János lelkiigazgató és dr. Hargitai János tanulmányi felügyelő.

Férőhelyek száma: 25.

Betöltési módjára vonatkozó adatok: Jelentkezés és megfelelő feltételek (erkölcsi és iskolai bizonyítvány, egészség, ajánló levelek) mellett püspöki felvétel.

Fizetendő díj: Havi 24 P.

Kedvezmények: Igazolt szegénység foka szerint különböző.

3. *Ignáciánum*, Jézustársasági küsszeminárium. Fenntartója a kollégium. Vezetője Pethő Jenő S. J. gimn. tanár. Ezidei férőhelyek száma 10, mind betöltve. Egy hetes erdélyi tanítványunk szintén itt étkezett, de kint lakott a városban. Inkább csak felsős tanulókat vesz fel. A megfelelő jelentkezőket a kollégium elöljárója veszi fel. Fizetendő díj: havi 40 pengő, hetes-nyolcasoknak 20 pengő.

4. *Americanum püspöki fiúinternátus (és Székesegyházi Árvaház.)* Fenntartója: a Pécsi püspökség (és a Székesegyház.)

Az internátusban állandóan alkalmazott személyek és működési körük: Perr Viktor igazgató, Kolbert bálint, Kondik Lajos és Pohly János felügyelők, valamennyien pécssegyházmegyei áldozópapok és hitoktatók.

A férőhelyek száma 125. A betöltött helyek száma 125. A betöltés módján vonatkozó adatok: a pályázókat a pécsi Püspök úr veszi fel, ő dönt a kedvezmények adásáról a szülők anyagi viszonya, gyermekeik száma, s a pályázó növendék viselete és tanulása alapján. A fizetendő teljes ellátási díj a jövő tanévre évi 900 P. és felvételi, háziiorvosi, bútorhasználati stb. díj évi 24 P. Kedvezmények: évi 50—100 P, azonkívül az egyházmegyei kat. iskolák (fi) tanítóinak fiai részére a Kat. Tanítói Internátus-alapról évi 100—120 P. Az internátus épületének legfontosabb adatai (szobák és hálóterem száma és alapterületük); 4 tanulószoba 206.1 m², 9 hálóterem 440.4m².

5. *Matessa árvaház.* Az intézet fenntartója: Pécs szab. kir. város. Az intézet főnöknője: Oláh Filoména nővér. Az intézeti felügyelő: N. Bauer Márta nővér (lányoknál), Fejős Berta nővér és Bakos Filoména nővér (fiúknál). Férőhelyek fiúknál 30. sz., leányoknál 35. sz. Tartásdíj havi 60.— P. Kedvezményt a polgármester úr adja pécsi illetőségű gyermekeknek árva v. félárvának.

Tudnivalók.

A tanulók felvétele az évvárás után történik. Pótfelvétel szeptember 6-án és 7-én 8—12 órák között történik.

Szeptember 8-án Veni Sancte, a tanév ünnepélyes megnyitása.

A gimnázium első osztályába csak az vehető fel, aki valamely hazai nyilvános jogú népiskola IV. osztályát sikerrel elvégezte és szeptember 15-ig életének tizedik életévét már betöltötte, de tizenharmadik életévét még nem.

A felvétel alkalmával minden tanulónak személyesen kell jelentkeznie. Az I. osztályba, vagy ha más gimnáziumból jön valaki, az első alkalommal, a szülő vagy gyám vagy ezek felnőtt megbízottjának kíséretében köteles megjelenni.

Az a szülő, aki nem lakik az iskola székhelyén, a felvételnél megfelelő helyettest tartozik bejelenteni, aki a gimnáziumnak hivatalos értesítéseit jogosult átvenni.

A felvétel 1., a születési anyakönyvi kivonat, 2., a keresztlevel, 3., származási igazolás, 4., az előző tanulmányokról szóló bizonyítvány, 5., a himlőoltási vagy újraoltási bizonyítvány alapján, 6., 50 P felvételi díj befizetése után történik.

Pécsett kell laknia minden tanulónak az iskolai év alatt. Ez alól fölmentést csak az igazgató adhat. De nem járhat be semmiképen más községből bukott vagy megrovott tanuló.

Vidéki tanulók szállást csak az igazgató előzetes tudtával és beleegyezésével fogadhatnak. Megfelelő lakáscímek az igazgatói irodában rendelkezésre állnak.

Növendékeink kötelesek az utcán intézeti *diáksapkát* viselni. A tornafelszerelés (térdigérő fekete klottnadrág, tornatrikó és tornacipő) beszerzése és annak az intézeti számmal való megjelölése kötelező; ezt a tornafelszerelést szabályos zacskóban kell tartani.

Tandíj a *fenntartási járulék* (évi 40 P) hozzászámításával: negyedévenként 30 P.

A negyedévi részleteket mindig előre, még pedig legkésőbb október, november, március, május hó ötödikéig a *Pécsegyházmegyei Takarékpénztár rt. 17.598. sz. csekkszámlájára „Pius-Gondnokság” jellel kell befizetni.* Aki fizetési kötelezettségének pontosan eleget nem tesz, az az intézet tanulója nem lehet.

Tehetséges falusi katolikus gyermekek iskoláztatásának alapjára fizetendő járulék: Felvétel alkalmával mindenki fizet 2.50 P-t, az elégséges és bukottak 5 P-t. Javítóvizsgálat előtt 25 P-t. Ismétlő tanulók a tandíjjal 50 P-t.

Tandíjkedvezményért megfelelő viseletű és előmenetelű kedvezményre rászoruló tanuló folyamodhatik. A bélyegmentes folyamod-

ványt az igazgatósághoz címezve augusztus 15-ig kell beadni részletezve a testvérek számát és ellátottságát. Szegénységi bizonyítvány melléklendő. — Első osztályú, vagy más intézetből jövő tanuló tandíjkedvezményt nem nyerhet.

A javítóvizsgálatok ideje: szeptember 6. d. e. 8 óra. Az intézetből távozó, ha jöttüket augusztus 31-ig bejelentik, szeptember 2-án vizsgázhatnak. Az egy tárgyból bukott tanulók a javítóvizsgálatra jelentkezésük jeléül küldjék el vagy adják át értesítőjüket az Igazgatóságnak augusztus 25-ig. A rendes tanulók javítóvizsgálata díjtalan. A magántanulók és más intézetből jövők 1.60 P-t fizetnek.

Felvételi és különbözeti vizsgálat. Az a tanuló, aki a rendes tanítás megkezdése után 30 nap elteltével jelentkezik felvételre, legkésőbb további 30 nap alatt az addig végzett anyagból felvételi vizsgálatot tartozik tenni. Az a tanuló, aki valamely más tantervű iskolából (pl. polgári iskolából) a gimnázium megfelelő osztályába óhajt átlépni, az eltérő anyagra kiterjedő különbözeti magánvizsgálatot tartozik tenni. Polgári iskolából azonban csak abban az esetben lehet a gimnáziumban különbözeti vizsgálatot tenni, ha a polgári iskola legutóbbi két osztályában szerzett bizonyítvány legalább jó rendű. A különbözeti magánvizsgálat más vizsgálattól függetlenül is letehető, de rendszerint csak abban a gimnáziumban, amelybe a tanuló át akar lépni, vagy amennyiben további vizsgálatot akar tenni.

A különbözeti vizsgálat ideje szeptember 2, 3 és 4 reggel 8 óra. Díja tárgyankint 3 P. A vizsgálatnak írásbeli és szóbeli része van.

A különbözeti magánvizsgálatra a hazai iskolából átlépő tanulóknak a gimnázium igazgatója ad engedélyt.

Magánvizsgálatok. Azok a tanulók, akik a gimnáziumot magánúton végzik, tanulmányi előmenetelükre magánvizsgálaton adnak számot.

Az igazgató adja meg az engedélyt a rendes időben tartandó magánvizsgálatokra azoknak a rendes korú tanulóknak, akik tanulmányaikat egy évnél hosszabb időre meg nem szakították, amennyiben lakóhelyükön gimnázium nincs, vagy hatósági orvosi bizonyítvánnyal igazolják, hogy testi alkalmatlanság miatt, illetve egészségi okokból nem lehetnek rendes tanulók, vagy igazolják, hogy egyéb elfogadható körülmények miatt kénytelenek tanulmányaikat magánúton folytatni.

A főigazgató ad magánvizsgálati engedélyt az érdekelt iskola igazgatójánál benyújtott kérelem alapján azoknak, akik koruk miatt mint rendes tanulók nem iratkozhatnak be, vagy tanulmányaikat egy évnél hosszabb időre megszakították.

Magánvizsgálatok évenként rendszerint háromszor, mégpedig szeptember, december és június hónapokban vannak. Engedélyért a folyamodványt a vizsgálat határideje előtt legalább két hónappal kell a gimnázium igazgatójánál benyújtani. A 2 pengős okmánybélyeggel ellátott folyamodványhoz mellékelni kell: 1. a születési anyakönyvi kivonatot, 2. a végzett tanulmányokról szóló minden bizonyítványt eredetiben, 3. a rendőrhatósági lakásbizonylatot, 4. bejelentést arról, hogy a vizsgálatra ki készíti elő, 5. a tanulmányok megszakítása ese-

tén a közben eltöltött idő igazolását is. — A bélyeg nélküli mellékletre 30 filléres okmánybélyeget kell tenni. — Ez évben az őszi magánvizsgálatok ideje szeptember 2., 3. és 4. napjai.

A második ellenőrző értekezlet után, illetőleg nyolcadik osztályú tanuló esetében április elseje után magántanulásra térő tanuló csak abban az esetben kaphat magánvizsgálati engedélyt, ha a tanári testület véleménye szerint az iskolaévet mint nyilvános tanuló is sikerrel fejezte be. Egyébként pedig az osztályt ismételni tartozik.

Akik az első félévben lettek nyilvános tanulókból magántanulókká, azokat szintén az igazgató bocsátja évvégi magánvizsgálatra.

A jelentkezőnek vizsgálata előtt az igazgatóságnál a vizsgálati és az ezzel kapcsolatos díjakat le kell fizetnie.

Ugyancsak a vizsgálat előtt kimutatást kell beadni a feldolgozott olvasmányokról, a megtanult költeményekről; be kell mutatni a készített írásbeli dolgozatokat, tartalmi kivonatokat, szabadkézi és mértani rajzokat. A római katolikus tanulók igazolványt tartoznak felmutatni, hogy a hittant egyházi férfi vezetése mellett tanulták, hogy vásár- és ünnepnapokon szentmisét hallgattak és hogy intézeti szabályaink értelmében a szentgyónáshoz és szentáldozáshoz havonta járultak.

Érettségi vizsgálatok ősszel. A Katolikus Tanügyi Főigazgatóság 4670/1942—43. E. számú rendelete alapján a Dunántúli kerület gimnáziumai számára a szeptemberi és decemberi javító, pótló és kiegészítő érettségi vizsgálatok a pécsi ciszterci-rendi Nagy Lajos gimnáziumban lesznek és pedig a szeptemberi írásbeli 9—11-én, szóbeli 13-án lesznek. A szeptemberi vizsgálatokra augusztus 20-ig kell jelentkezni. A javító és kiegészítő érettségi díja 15 P. A teljes érettségi vizsgálat díja 30 P. Bélyegilleték kiegészítő és teljes érettségi bizonyítványra 2—2 P. Más gimnáziumok tanulói az érettségi vizsgálatra való jelentkezés alkalmával személyazonosságuk megállapítása végett a saját intézetük igazgatójának aláírásával hitelesített fényképet tartoznak bemutatni.

A vakációra vonatkozóan megjegyzendő hogy az iskola fegyelmi törvényei a szünetekben is minden tanulóra kötelezők.

A nagy vakáció alatt bármilyen egyesület által rendezett sportversenyen csak az intézeti sportkör tanárelnökének javaslatára az igazgatótól nyert engedéllyel szabad résztvenni.

Figyelmeztetjük az ifjúságot, hogy Főtisztelendő *Virág Ferenc* pécsi püspök úr Ónagyméltósága 1926. szeptember 20-án kelt rendelete értelmében tanítványaink csak *abban az időben* vehetik igénybe a strandfürdőt, amelyben az *csak férfiaknak* van fenntartva.

Nyáron az igazgatói irodán minden pénteken 10—12-ig tartunk hivatalos órát.

Függelék.

Tájékoztatásul itt közöljük a tanulóktól egyes esetekben fizetendő díjakat:

Beíratási díj 50 P.

Tandíj és fenntartási járulék 120 P.

Magántanuló felvételi díja 25 P, tandíja és fenntartási járuléka 715 P; ez utóbbit a beírt magántanulók négy részletben kötelesek fizetni, mint a nyilvános tanulók. Ehhez járul a vizsgálati díj, mint alább következik.

Tanulmányi értesítő könyv ára	— — — — —	1.— P
Érettségi vizsgálati díj	— — — — —	32.— P
Magántanulók érettségi vizsgálati díja	— — — — —	62.— P
Magánvizsgálati díj <i>tárgyanként</i>	— — — — —	5.— P
Magánvizsgálati elnöki díj	— — — — —	5.— P
Felvételi vizsgálati díj <i>tárgyanként</i>	— — — — —	2.— P
Különbözeti vizsgálati díj	— — — — —	3.— P
Javító vizsgálati díj más intézetben vagy magántanulónak	— — — — —	1.60 P
Javító vagy kiegészítő érettségi vizsgálat díja	— — — — —	15.— P
Bélyegilleték osztálybizonyítványra	— — — — —	— .50 P
Osztálybizonyítvány másolata, vagy másodlatra	— — — — —	1.— P
Bélyegilleték bizonyítványmásolatra vagy másodlatra	— — — — —	— .50 P
Érettségi bizonyítvány másolatra	— — — — —	2.— P
Bélyegilleték érettségi másolatra	— — — — —	2.— P
Iskolalátogatási és egyéb iskolai bizonyítvány	— — — — —	1.60 P
Index több tanévről félévenként	— — — — —	— .50 P
Bélyegilleték iskolalátogatási egyéb bizonyítványra	— — — — —	1.— P
Bélyegilleték folyamodványra	— — — — —	2.— P
Bélyegilleték felfolyamodásra	— — — — —	4.— P
Bélyegilleték mellékletekre	— — — — —	— .30 P

TARTALOM.

Fodor Ferenc dr.	3
Kiváló latin írók az ősegyház szolgálatában.	4
Az intézet multja	20
A tanév története	22
Rendkívüli tárgyak	24
Ifjúsági körök	26
Iskolai egyesületek	31
Ösztöndíjak és jutalmak	33
Szertárak és könyvtárak	34
Használt könyvek	36
Iskolai főhatóságok	38
A gimnázium tanári kara	38
A tanári testület tudományos irodalmi és lelkipásztori munkássága	41
A rendkívüli tárgyak tanárai	42
A tanulók érdemsorozata	43
Érettségi vizsgálatok	69
Magántanulók	71
Statisztika	72
Internátusok	78
Tudnivalók	80
Függelék	83
